

Na titulní straně foto Václava Šebka

Otázky pro...

...Mgr. Jitku Gjuríčovou, ředitelku OPK MV ČR.....4-5

Předsednictví EU

Síla je v informacích.....6-7

Reportáže

Mobil Salon 2009.....2-4

S velkou řekou na dohled.....20-23

Zahraničí

Pistole pozná svého majitele.....10

Otisk prstu prozradí kuřáka.....10

Dva roky za krabici doutníků.....12

Policejní peacemaker.....13

Případ se vyhodnocoval přes rok

Noční hrůza až do větví stromů.....14-15

Krimiokénko

Příběhy z kamer /2 16-17

Moderní technika

Stroje na počasí.....25

Nové zbraně

Nerez, hliník, plast, titan.....26-27

Portrét

Vzpomněl jsem si na radu Vacátka.....28-29

Školství

Diplom z Marjanky.....30-31

Povídka

Hodný chlapec.....32-34

Křížky u silnice

Tento způsob předjář.....35

Z policejních archivů

Malý vzteký vrah.....36-37

Případy majora Zahrádky

Když má kotel špatný tah.....38-39

Kultura

Mezi krvákem a zpytováním duší.....40

Zmrtvýchvstání české detektivky?.....40

Čtenářské soutěže

Znaky evropských měst.....24

Velká křížovka o ceny.....42

Deset minut s paragrafem.....43

Ocenění

Zachráncům byla předána cena Salvátor 2008.....44-46

Sport

Plavci se španělským směřováním.....47

Příloha

Četníci nechodili jen pro pivo.....I-XI

Specifičnost policejní subkultury.....XI-XIII

Výběr uchazečů na pracovní místa policistů.....XIV-XVI

MOBIL SALON 2009

(str. 2-4)

NOČNÍ HRŮZA... (str. 14-15)

NEREZ, HLINÍK, PLAST, TITAN
(str.26-27)

**S VELKOU ŘEKOU
NA DOHLED** (str. 20-23)

DIPLOM Z MARJÁNKY
(str. 30-31)

**DOMESTIC VIOLENCE
EXPERTS INTERNATIONAL MEETING** (str. 41)

**PLAVCI
SE ŠPANĚLSKÝM
SMĚŘOVÁNÍM**
(str. 38-39)

Měsíčník POLICISTA vydává MV ČR, odbor prevence kriminality

Ředitelka: Mgr. Jitka GJURÍČOVÁ

TISKNE: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 1159/4, 149 01 Praha-Chodov.

REDAKCE:

šéfredaktorka **Mgr. Dagmar LINHARTOVÁ** Grafická úprava a reprodukce: Kristina Pokorná
Příjem inzercí v redakci: tel.: 974 816 570 až 577, Inzeráty zasílejte na adresu redakce v tiskovém
PDF, nebo JPG, v barevnosti CMYK. Za obsahovou náplň a případné textové chyby v zaslaných
inzerátech v elektronické podobě redakce neodpovídá.

Adresa redakce: nám. Hrdinů 4, 140 00 Praha 4 Tel: 974 816 571, fax: 974 816 846

e-mail: redakce@mvr.cz, <http://www.mvr.cz/clanek/casopisy-policista.aspx>

MK ČR E 5199 ISSN 1211-7943

Informace o předplatném, objednávky policistů a veřejnosti využívají Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o. obchodní úsek, Bartůňkova 1159/4, 149 01 Praha 4-Chodov

tel.: 974 887 334, 335, 341, fax: 974 887 333, e-mail: pavel.komarek@tmv.cz Objednávky veřejnosti a zahraničních zájemců využívají: **Předplatné tisku, s. r. o.** Obchodní úsek Hvozdánská 5-7 CZ – 148 31 Praha 4 **Roční předplatné** činí 360 Kč Předplatitelům zasílá Jindřich Matouš, distribuce tiskovin.

Redakční uzávěrka 12. 5. 2009. Číslo 6/15. ročník vychází 6. 6. 2009.

Podávání novinových zásilek povoleno: Českou poštou, s. p. Odštěpný závod přeprava, č. j. 23/96, dne 3. 2. 1996.

Nevyžádané rukopisy, fotografie a kresby se nevracejí. Za původnost a pravdivost odpovídá autor.

Některé příspěvky budou uveřejněny i v počítačové síti internet.

Na českobudějovickém výstavišti bylo plno lidí už od rána. Přišli zaprvé proto, že se povedlo počasí a byl nádherný jarní den, zadruhé protože expozice věnovaná Integrovanému záchrannému systému zajímala jak dospělé, tak děti. Program byl dosti pestrý. Od besedy s účastníky zahraničních policejních misí, přes ukázky práce jednotlivých složek IZS v případě hromadného neštěstí, až po vystoupení kynologů či pyrotechniků.

I Na samém začátku třídní výstavy složilo pět desítek nových příslušníků Hasičského záchranného sboru České republiky služební přísahu.

„Slibuji, že budu chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a jinými mimořádnými událostmi, a to i s nasazením vlastního života. Při plnění svých povinností se budu řídit Ústavou, zákony a dalšími právními předpisy, důsledně plnit rozkazy a pokyny svých nadřízených a při svém jednání budu mít na zřeteli obecný zájem.“

Několik vět, ve kterých je i pořádný kus lidské historie. Těžko se najde město či obec, kde by v běhu času nezvládnutý oheň napáchal spoustu zla. V Českých Budějovicích například to byl strašlivý požár za třicetileté války, přesněji v roce 1641. Plamenům padlo za obětí nejméně dvě stě domů, což představovalo víc než polovinu tehdejšího města. Na dlouhá léta to znamenalo konec prosperity a rozvoje města, svůj ztracený význam začaly Budějovice získávat zpátky až v osmnáctém století. Na nebezpečí ohně reagoval i právní řád. Pavel Kristián Kolbín byl kancléř Starého města pražského a autor zákoníku, který kodifikoval městské právo. V platnost vešel roku 1579 a požární problematice věnoval celou kapitolu. Jmenuje se „O žhářích, paličích,

Slavnostního zahájení Salónu se zúčastnili zástupci rakouské a německé policie.

o pohrůžkách ze strany pálení i také o skutku a o hašení ohně“. Zákoník přikazuje, že všichni lidé bez ohledu na věk a pohlaví musí se zúčastnit hašení a snažit se o rychlou likvidaci ohně. Ti, kteří byli při tom a odmítli pomoc hasit, mají být potrestáni. Zloděj, který při požáru

něco ukradl, měl být bez milosti okamžitě oběšen a žhář měl být upálen.

V roce 1755 vydala Marie Terezie Řád k hašení ohně pro královská města pražská a pro venkov, o třicet let později její syn Josef II. vydal nový požární řád, který zůstal v platnosti až do roku 1873,

Zbraně a dychtivé oči kluků – samozřejmě pod odborným dohledem.

Mladé návštěvníky lákala také ukázka ověřování pravosti peněz.

Děti soutěžily o obrázky. Třeba říct, že nikdo neprohrál...

kdy byly vydány zemské řády o požární policii.

Bez ohledu na to, jak ničivé byly ohně starých časů, zdá se, že jejich hašení zdaleka nebyvalo tak nebezpečné jako dnes. Jistě, padaly trámy hořících krovů a všechno spaloval žár, nicméně nebylo umělých hmot vydávajících jedovatý dým, nevybuchoval plyn, voda nezkratovala elektrické rozvody a v garážích nikdo neskladoval kanystry plné benzínu. Je jen málo povolání, kde je člověk tak často v přímém nebezpečí a bohužel, zprávy o tom, že některý z hasičů přišel při zákroku o život, jsou příliš časté.

Motto výstavy – Jsme tady pro vás – hasiči splňují dokonale. Těžko najít patálii, ve které by nepomohli. Zasahují při povodních, automobilových či železnič-

Užít si světa z výšky hasičského auta se hned každý den nepovede.

Nablýskané „motory“ působily vskutku imponantně.

ních nehodách, uvolňují silnice zablokované spadlými kmeny a samozřejmě hasí požáry. Lidé si na jejich pomoc zvykli tak, že už nikoho nepřekvapí, když právě hasiči vyprošťují koně spadlého do hluboké jámy nebo sundávají vyděšené kotě z vysokého stromu.

Další dvě základní složky Integrovaného záchranného systému tvoří Policie České republiky a Zdravotnická záchran-

ná služba. Ostré společné akce jsou našťastí jen výjimečné. Nikdo si nepřeje velké přírodní katastrofy, smrtící epidemie či teroristické útoky. Ale kdyby k něčemu podobnému někdy skutečně došlo, zachránci jsou připraveni a soudě z Mobil salonu 2009 tak velmi dobře.

jr

Foto Václav ŠEBEK

Ukázka první pomoci na plyšovém medvědovi? A proč ne?

Rychlé a úspěšné nalezení pohřešovaných dětí je bezesporu základní myšlenkou vytvoření Národního koordinačního mechanismu pátrání po pohřešovaných dětech (NKMPD). Kdy taková myšlenka u nás vznikla a na základě čeho je systém vybudován?

Základní myšlenka, že by takový systém měl u nás vzniknout, je poměrně velmi stará. Při příležitosti studijní cesty po USA v roce 1995 jsem navštívila jejich centrum, které se soustřeďuje na pátrací a vyhledávací činnost po pohřešovaných dětech. Je to vlastně nestátní organizace do velké míry dotovaná státem a pracuje v ní okolo 60 lidí. Samozřejmě, že v USA je to zcela jiný problém než u nás. Státy jsou velké, děti se pohybují ze státu do státu, a tak pohřešované děti nejsou tak výjimečná událost jako u nás, přesto tam mají vybudovanou velkou síť dobrovolníků, kteří pomáhají při pátrání po dětech. Tato myšlenka mi přišla velmi zajímavá. Před nedávnem začala obrovská iniciativa Evropské komise ke vzniku systémů Alert Child v jednotlivých státech Evropy. Prvotní myšlenka na vznik telefonní linky, na kterou by mohli rodiče, příbuzní a známí podávat oznámení o pohřešovaném dítěti, navrhovaná paní Baudyšovou, se ukázala jako neschůdná, a tak mi dal pan ministr Langer za úkol vymyslet systém, jak efektivně využít současných možností k pátrání po pohřešovaných dětech. Navrhli jsme tedy systém, který nestojí na vytváření nových institucí, ale je postaven na lepším využití existujících mechanismů spolupráce mezi zainteresovanými subjekty, na efektivním využití existujících komunikačních kanálů a koordinaci odpovědných orgánů.

Rozhodli jste se tedy, že půjdete jinou cestou, že využijete stávajících subjektů. Můžete říci, kdo všechno bude zapojen do Národního koordinačního mechanismu?

Ano, rozhodli jsme se, že půjdeme cestou, kterou umíme, a obohatíme ji o další segmenty. Takže NKMPD stojí na třech hlavních pilířích. Tím prvním pilířem je policejní práce. Policisté umějí vyšetřovat a pátrat, umějí včas iniciovat IZS, který může pomoci při lokálním pátrání. Úkolem P ČR je přijetí oznámení o pohřešovaném dítěti přímo na místě příslušnému útvaru P ČR nebo prostřednictvím některého operačního střediska P ČR nebo složek IZS. Vyhodnocení důvěryhodnosti oznámení, jeho přiměřené ověření a zahájení pátrání. Shromáždění co nejvíce informací pro potřeby pátrání – osobní údaje, popis včetně zvláštních znamení, fotografie, okolnosti zmizení atd. Vyhlášení pátrání a rozhodnutí o aktivitě NKMPD.

Ale je potřeba, aby na policejní práci bezprostředně navazovala aktivita médií. Aby média byla ochotná v momentě, kdy jim policie podá informaci o pohřešovaném dítěti a dá k dispozici základní identifikační údaje a fotografii, předat tyto informace svými vysíláními veřejnosti, informace pravidelně opakovat, anebo v televizi a na internetu je pouštět na listách, aby se do procesu pátrání zapojila veřejnost v co největší míře. Zároveň mě napadlo, že bychom

... Mgr. Jitku Gjuričovou, ředitelku odboru prevence kriminality MV ČR

mohli oslovit největší mobilní operátory, kteří dokážou během několika minut zaslat SMS obsahující základní údaje o pohřešovaném dítěti do okruhu, který policie vymezí. Znamená to, že když se ztratí např. malé dítě ze zahrady rodinného domku, stačí malý okruh, řekněme 3, možná 5 km, kam tak asi může takové dítě dojít.

Všichni lidé, kteří mají mobilní telefon některého z hlavních operátorů, jako je Vodafone, T-mobile, O2, mohou tuhle zprávu dostat a třeba si vzpomenou, že takové dítě viděli, rozhodně zbystří pozornost. Aktivizace veřejnosti by měla být velmi rychlá. Média i mobilní operátoři jsou k takové spolupráci velmi ochotní, zatím nedořešeným problémem je zapojení právě mobilních operátorů do celého systému.

Propracovaný informační systém je tedy

Národní koordinační mechanismus PÁTRÁNÍ po pohřešovaných dětech

ím druhým pilířem. Konečně třetím pilířem je psychologicky podpůrná pomoc rodinám pohřešovaných dětí. Zpětným pohledem jsme zjistili, že rodiče si nestěžují, že by policie špatně pátrala, ale vadí jim, že s nimi nikdo, tedy ani policie, o věci nemluví. Je to pravda, protože kriminalisté nejsou na komunikaci s rodinnými příslušníky případných obětí trestné činnosti vyškoleni. Rozhodli jsme se tedy do koordinačního mechanismu zapojit i policejní psychology, kteří se mohou takové role ujmout. Konkrétně si to představujeme tak, že by měli přijet na místo pobytu rodiny a poskytovat jejím příslušníkům kvalifikovanou psychologickou podporu. Zároveň by měli pracovat jako mediátoři mezi kriminální policií a danou rodinou, protože přece jen po dohodě s policisty vědí, co je vhodné říkat a jak. Psychologové poskytnou rodině časově ohraničenou krizovou intervenci. V případě, že pátrání je neúspěšné, nebo skončí-li nalezením mrtvého dítěte, předají rodičům kontakt na organizaci z regionu, která poskytne návaznou odbornou péči. Nabízí se intervence tvář v tvář, telefonická krizová intervence popř. hospitalizace na lůžkovém oddělení k zajištění intenzivní péče a další intervence dle potřeby.

Objasnili jste tři základní pilíře, na kterých NKMPD stojí. Jaká jsou kritéria pro zařazení pohřešovaného dítěte do systému?

Nejprve si musíme uvědomit, že na pátrání bude naloženo velmi těžké břemeno rozhodnutí, kdy zmáčkout ten pomyslný červený knoflík a rozjet tak komplexní masinérii pátrání tímto novým způsobem. Proto je

potřeba, aby byl připraven přesný návod. Pohřešovaných dětí u nás je ročně kolem 8 až 10 tisíc, jenomže mezi nimi převažují naprosto zásadně útěkáři z domovů a z institucionální péče, zejména pak výchovných ústavů.

NKMPD se nebudou týkat tzv. případy skutečně hodné zřetele, kterých je maximálně několik desítek ročně, dokonce podle analýzy pátrání se jedná o 5 až 10 dětí ročně, přičemž předpokládáme, že jich

může být v budoucnu víc. NKMPD bude aktivován zejména, když se bude jednat o dítě mladší 15 let, které se pravděpodobně nachází v ohrožení života nebo zdraví. Konkrétně se bude jednat o dítě, které se vzhledem ke svému věku může stát obětí trestného činu (např. únosu), nešťastné náhody, či dítě, které postrádá přístup k životu potřebným lékům, nebo které je fyzicky handicapované. Aktivován bude systém i v případě, kdy potenciální pachatel trpí duševním onemocněním, je značně labilní s možností nepředvídatelného jednání, nebo existují předchozí výhrůžky ze strany potenciálního pachatele, či jiné indicie nasvědčující tomu, že dítěti hrozí poranění nebo smrt. Aktivován může být systém i pokud se jedná o dítě starší 15 let, a to v případech hodných zvláštního zřetele. Pokud bude podezření na mezinárodní rozměr případu pohřešování dítěte, bude spolupráce na Evropské, případně i mimo Evropu, probíhat v rámci mezinárodní policejní spolupráce (Europol, Interpol), konkrétní informace budou distribuovány prostřednictvím Schengenského informačního systému.

Od kdy je Národní koordinační mechanismus funkční? Vyjádřete se prosím také k mediální kampani, která byla odstartována zároveň se spuštěním NKMPD.

Pilotní verzi NKMPD jsme odstartovali 25. května, což je mezinárodní den pohřešovaných dětí – Pomněnkový den. V souvislosti s tím byla zahájena mediální kampaň směřovaná do třech oblastí. Jednou oblastí je informace o tom, že takový pátrací mechanismus

existuje a co je jeho cílem. Druhou oblastí jsou informace o tom, že klíčovým hráčem v koordinačním mechanismu je Policie ČR, upozornit veřejnost na to, že v případě pohřešování se má obracet na policii prostřednictvím telefonní linky 158 nebo přímo na místních služebnách policie. Zároveň se chceme obrátit na děti a upozornit je na zásady bezpečného chování, jak a před čím si mají dávat pozor atd. Konečně třetí oblastí kampaně budou výzvy rodičům a dalším rodinným příslušníkům, aby v případě, že své dítě pohřešují, se na policii obrátili co nejdříve a nepodnikali vlastní pátrání. Je lepší nahlásit pohřešování dítěte zbytečně, než když se o něm policie dozví pozdě. Z minulosti známe případy, kdy právě díky prodlení v nahlášení pohřešování dítěte policií a tedy zahájení pátrání po něm, se znemožnilo nalezení dítěte živého a zdravého.

Máme v úmyslu do konce roku vyzkoušet funkčnost systému, vyškolení policejní psychology v krizové intervenci, doladit spolupráci s médii a mobilními operátory a případně do pátrání zahrnout i poskytování informací o pohřešovaném dítěti na dopravních návestích, či jiných informačních médiích. Přičemž předpokládáme, že prověřený NKMPD by měl naplno fungovat od poloviny příštího roku. K tomu bych chtěla podotknout, že v zahraničí se podobné systémy budují několik let a že v nich mají velmi významnou roli nevládní neziskové organizace.

**Děkuji za rozhovor
Dagmar LINHARTOVÁ**

Foto Jiří NOVÁK

Žijeme v období, kdy technický pokrok naší společnosti nabývá nevidaných rozměrů. Průvodním jevem pokroku a zároveň jeho stinnou stránkou je bohužel také stále sofistikovanější způsob páchání trestné činnosti. Vynalézavost zločinců vzrůstá souběžně s rozvojem moderní doby. V reakci na tento trend samozřejmě nesmí zaostávat ani policie a další orgány prosazující právo. Jedním z nejúčinnějších nástrojů v boji s trestnou činností přesahující hranice jednotlivých členských států Evropské unie je nepochybně efektivní výměna informací.

Členské státy EU jsou si pochopitelně plně vědomy potenciálu, ale též rizik, které jsou s využíváním moderních technologií – sdílením informací spjaty. Diskuse na toto téma v rámci Evropské unie probíhají hned na několika úrovních. Na nejvyšší, vrcholné úrovni, kde jsou definovány především strategické cíle v této oblasti a nové prostředky spolupráce, dále na úrovni zajišťující faktické uvedení těchto nových instrumentů do praxe a konečně též na úrovni expertní, kde jsou řešeny především otázky technického charakteru či faktické problematiky, které se v praxi vyskytnou. Na všech těchto úrovních je Česká republika samozřejmě zastoupena, a to pracovníky Ministerstva vnitra České republiky či Policie České republiky.

Následující text má za cíl seznámit čtenáře s aktivitami EU a Českého předsednictví v oblasti policejní spolupráce při výměně informací, konkrétně s činností k tomuto účelu zřízené Ad hoc pracovní skupiny Rady EU pro výměnu informací.

HISTORIE AD HOC PRACOVNÍ SKUPINY A JEJÍ CÍLE

Ad hoc pracovní skupina Rady EU pro výměnu informací byla původně zřízena v dubnu 2006 s mandátem omezeným jak obsahově (pouze výměna údajů o DNA profilech), tak i časově (do konce roku 2006). Jednání této skupiny byla však již po dvou zasedáních přerušena a její činnost pozastavena. K obnovení aktivity skupiny došlo v průběhu minulého roku, tedy 2008.

Ke znovuoobnovení činnosti Ad hoc pracovní skupiny pro výměnu informací vedla především potřeba řešení praktických otázek vztahujících se k provádění rámcového rozhodnutí Rady 2006/960/SVV o zjednodušení výměny operativních a jiných informací mezi donucovacími orgány členských států EU (označované též jako „Švédské rámcové rozhodnutí“ či „Švédská iniciativa“) a rozhodnutí Rady 2008/615/SVV o posílení přeshraniční spolupráce, zejména v boji proti terorismu a přeshraniční trestné činnosti (tzv. „Prümského rozhodnutí“) a 2008/616/SVV o provádění rozhodnutí 2008/615/SVV o posílení přeshraniční spo-

lupráce, zejména v boji proti terorismu a přeshraniční trestné činnosti (tzv. „Prümské prováděcí rozhodnutí“).

Úkolem znovu obnovené Ad hoc pracovní skupiny Rady EU pro výměnu informací tedy bylo zabývat se v nejbližším období aktuálními otázkami výměny informací v rámci EU, zejména v souvislosti s implementací výše uvedených právních nástrojů. Pro specifické technické otázky spojené s implementací Prümského rozhodnutí byly ustanoveny tři expertní podskupiny – pro DNA, otisky prstů a registr vozidel, které jsou Ad hoc pracovní skupinou koordinovány.

V průběhu českého předsednictví je Ad hoc pracovní skupina Rady EU pro výměnu informací řízena plk. Mgr. Šárkou Havránkovou, vedoucí odboru mezinárodních vztahů kanceláře prezidenta Policiejního prezidia ČR (KPP-OMV).

STRUČNÉ PŘEDSTAVENÍ NOVÝCH PRÁVNÍCH NÁSTROJŮ EU V OBLASTI VÝMĚNY INFORMACÍ

1) Prümské rozhodnutí

Na úvod je třeba zmínit genezi tzv. **Prümského rozhodnutí**. Původně sedm evropských států za účelem zintenzivnění přeshraniční policejní spolupráce, zejména v boji s terorismem, přeshraniční kriminalitou a nelegální migrací uzavřelo v roce 2005 v německém Prümu multilaterální mezinárodní dohodu, která je označována jako Prümská úmluva. Podstatné části této úmluvy byly v roce 2008, po nalezení politické shody, přeneseny do systému evropského práva. Bylo přijato výše zmíněné Prümské rozhodnutí a tzv. Prümské prováděcí rozhodnutí. Ty se staly účinnými od konce srpna minulého roku.

Jejich smyslem je co nejrychlejší sdílení informací zejména v oblasti otisků prstů, profilů DNA a údajů z registru vozidel. V těchto oblastech jsou členské státy povinny přijmout nezbytná opatření do tří let od nabytí jejich účinnosti, tedy do roku 2011.

Zároveň mají posílit výměnu informací též v případě předcházení teroristickým trestným činům, konání významných událostí přeshraničního rozsahu, zejména při sportovních událostech či zasedáních Evropské rady. Zakotveny jsou rovněž další formy mezinárodní policejní spolupráce, např. zřizování společných hlídek a jiných společných operací či pomoc v souvislosti s masovými shromážděními, katastrofami, vážnými nehodami. Pro tuto oblast je termín k přijetí potřebných opatření členskými státy stanoven na srpen 2009.

Pro názornější představu uvádíme na následujících řádcích zjednodušené modely praktické realizace výměny dat ve třech specifických oblastech dle Prümského rozhodnutí.

V případě **otisků prstů** bude komunikace probíhat v zásadě tak, že česká strana zašle digitalizovaný otisk prstu (sejmutý např. z těla oběti nebo z vražedného nástroje) do jiného členského státu EU. V požádaném státě či státech program porovná tento soubor s digitalizovanými otisky prstů v národní databázi. Pokud identifikuje možnou shodu, pošle potenciálně shodný otisk prstu do České republiky. V České republice provede specialista na daktylo-

skopii expertní porovnání a určí, zda jde skutečně o shodu. Pokud ano, má Česká republika k dispozici evidenční číslo tohoto státu a může požádat o osobní údaje.

Ve vztahu k **profilům DNA** bude řešení vypadat tak, že z naší národní databáze profilů DNA bude vytvořen indexní soubor dat, v němž budou zastoupeny pouze DNA profily, které naše právní normy umožňují porovnávat a současně splňují kvalitativní kritéria daná příslušnou metodikou. Tento soubor bude zpřístupněn ostatním zúčastněným stranám, a to jak pro jednotlivé vyhledávání, tak i k hromadnému porovnávání s jejich soubory. Vše je na rozdíl od daktyloskopie porovnáváno v jediném indexním souboru, kde jsou obsažena data všech států. Výsledkem je pak informace o nalezení či nenalezení předpokládaných shod DNA profilů.

Soubor informací o shodách je systémem automaticky předán všem stranám, jejichž DNA profilů se týká. Dožadující strany pak zajistí následnou verifikaci těchto shod.

V obou případech platí, že se srovnání provádí v individuálních případech a nejde o sdílení databází ani o předání databází druhému státu. Srovnávána jsou „technická data“ a osobní údaje jsou získávány až následně od toho státu či států, kde byla signalizována shoda. Při dalším poskytování osobních údajů se postupuje v souladu s vnitrostátním právem dožádaného státu včetně pravidel o právní pomoci.

Co se oblasti výměny dat z **registru vozidel** týče, ústřední roli zde hraje systém EUCARIS. Tento systém vznikl na začátku devadesátých let a znamená nejenom infrastrukturu a aplikaci, ale i organizační zabezpečení. Hlavní filozofií EUCARIS je přímá „peer to peer“ komunikace, tj. všechny země komunikují přímo jedna s druhou, bez centrální součásti. Hlavním cílem EUCARIS je:

- prevence proti krádežím a trestné činnosti vztahující se k dovozu a vývozu ukradených aut,
- ulehčení registrační procedury dovezených vozidel,
- usnadnění výměny informací o řídicích průkazech.

Každá země je odpovědná za svá data a registrační proceduru. Vzhledem ke zmíněnému zvláštnímu postavení systému EUCARIS je oblast sdílení dat z registrů vozidel dle Prümského rozhodnutí zcela specifickou kapitolou ve sféře výměny informací v rámci EU.

2) Švédské rámcové rozhodnutí

Tzv. **Švédské rámcové rozhodnutí** byly členské státy povinny implementovat do 18. prosince 2008.

Cílem Švédského rámcového rozhodnutí je sjednocení pravidel pro výměnu operativních a jiných informací mezi členskými státy EU při předcházení, odhalování a vyšetřování trestné činnosti nebo provádění operativně pátrací činnosti. Na rozdíl od Prümského rozhodnutí se tak neděje automatizovaně, ale k tomuto účelu se zavádí standardizovaný formulář, stanovují se lhůty pro vyřízení žádostí (8 hodin, jeden týden, čtrnáct dnů), sjednocují se důvody pro odmítnutí žádostí a poskytuje se přehled dostupnosti jednotlivých druhů infor-

mací v členských státech EU. Obecně lze říci, že toto rámcové rozhodnutí si klade za cíl stanovit v Evropské unii základní standardy pro výměnu informací mezi orgány prosazujícími právo.

Pokud máte zájem o detailní seznámení se s texty výše zmíněných předpisů, jejich úplná znění jsou volně dostupná v elektronické podobě na internetových stránkách .

ČINNOST AD HOC PRACOVNÍ SKUPINY PRO VÝMĚNU INFORMACÍ

1) v oblasti Průmského rozhodnutí

Je nepochybné, že implementace Průmského rozhodnutí patří k počínům stejně náročným, jako bylo rozšíření přístupu k schengenskému informačnímu systému

v současné době vypracovávány. Současně je vytvářen přehled stavu připravenosti jednotlivých států a přehled národních expertů, kteří se budou podílet na evaluaci. Dalším záměrem českého předsednictví je vytvoření jakéhosi indikativního kalendáře implementace Průmského rozhodnutí. Bude tak získán základ pro vytvoření konkrétní strategie a harmonogramu budoucího procesu implementace a evaluace v jednotlivých ČS.

Za trvání českého předsednictví budou též shromážděny, a případně zveřejněny, informace o národních kontaktních místech a dalších prohlášeních členských států podle Průmského rozhodnutí.

Hlavním přínosem českého předsednictví bude v této souvislosti položení pevných základů pro implementaci a evaluaci Průmského rozhodnutí.

2) v oblasti Švédského rámcového rozhodnutí

V souvislosti s praktickou aplikací Švéd-

ské komise. Jejím výsledkem bylo vytvoření návrhu podstatně zjednodušeného formuláře B dle Švédského rámcového rozhodnutí.

Praktická aplikace Švédského rámcového rozhodnutí si též vyžádala výklad některých dalších ustanovení, zejména vymezení věcné působnosti Švédského rámcového rozhodnutí, stanovení maximální lhůty pro vyřízení žádostí, které nejsou naléhavé, možnost odmítnutí žádostí, které nejsou naléhavé, využití Společných center policejní a celní spolupráce při aplikaci Švédského rámcového rozhodnutí. Cílem českého předsednictví je dokončit práce na tomto Manuálu.

Obecně lze shrnout, že v otázce Švédského rámcového rozhodnutí se české předsednictví zabývalo těmi nejpálčivějšími problémy provázejícími jeho implementaci a dokázalo navrhnout jejich řešení.

c) Další aktivity

České předsednictví vypracovalo a v nejbližší době též poskytne členským státům „Manuál k předávání informací“ (ve formě CD-Rom). Členské státy tak budou mít k dispozici přehled všech stávajících instrumentů upravujících předávání informací v oblasti mezinárodní policejní spolu-

práce včetně přehledů národních kontaktních míst. Společně s manuálem o přeshraničních operacích, který patří do agendy Pracovní skupiny Policejní spolupráce, bude tvořit jeden celek. K činnosti Ad hoc pracovní skupiny pro výměnu infor-

mací patří ještě další aktivity, stručně lze zmínit např. prezentace systému FADO/PRADO, výsledků mezinárodní konference COPE a celá řada dalších.

Vzhledem k obsahu, jež je pracovní náplní Ad hoc pracovní skupiny Rady EU pro výměnu informací a celkové složitosti daného tématu je celá řada úkolů dlouhodobé povahy a představuje tak výzvu pro další práci této skupiny. Mnoho záležitostí bude dále řešeno pravděpodobně za švédského, možná i španělského předsednictví Radě EU. To však ale nic nemění na faktu, že české předsednictví a jeho práce v této oblasti jsou jak ostatními členskými státy, tak i Radou a Komisí EU kladně hodnoceny. S pozitivními ohlasy se setkal především pragmatický přístup k řešení konkrétních praktických otázek, jež vyvstaly v oblasti výměny informací.

Závěrem bychom rádi poděkovali našim kolegům z KPP-OMV a dále pak kolegům z NC SIRENE, NÚ INTERPOL, NJEUROPOL a Kriminalistického ústavu Praha, kteří se na dané problematice rovněž podílejí a v případě potřeby poskytují cenné rady.

pplk. Mgr. Renata TKADLECOVÁ,
KPP-OMV

pplk. Mgr. Jan BUREŠ,
KPP-OMV

Foto archiv OMV

SÍLA JE V INFORMACÍCH

Předsednický tým Ad hoc pracovní skupiny Rady EU na výměnu informací

Předsedající: plk. Mgr. Šárka Havráňková
Alternát
předsedající: pplk. Mgr. Renata Tkadlecová
Členové týmu: pplk. Mgr. Jan Bureš
kpt. Mgr. Karel Březina

Předsedající Ad hoc pracovní skupiny Rady EU pro výměnu informací plk. Š. Havráňková (na snímku vpravo) se svou alternátkou pplk. R. Tkadlecovou před jednáním.

o další členské státy EU. Technická náročnost, různá úroveň připravenosti států si vyžaduje velmi pečlivou přípravu, organizaci a koordinaci postupu.

V průběhu minulého roku byly v souvislosti s výměnou profilů DNA, otisků prstů a údajů o vozidlech členské státy informovány o podstatě technického řešení, dosud známých problémech, nákladech spojených s implementací a možnostech jejich financování ze zdrojů Evropské komise.

V rámci českého předsednictví je kladen důraz zejména na technickou a praktickou přípravu propojení rozdílných národních databází. Za tímto účelem je podporována činnost tří, výše zmíněných expertních podskupin.

České předsednictví započalo s přípravou hodnotící procedury Průmského rozhodnutí. Byl vypracován dokument shrnující jednotlivé kroky evaluace. Jeden z prvních kroků hodnocení jsou evaluační dotazníky pro výměnu DNA, otisků prstů a údajů o vozidlech a evaluační dotazníky na ochranu dat v těchto třech oblastech, které jsou

ského rámcového rozhodnutí vznikla řada otázek již v průběhu minulého roku.

Za účelem jejich překonání byl vytvořen Manuál, který obsahuje

● výklad některých ustanovení Švédského rámcového rozhodnutí,

- prohlášení členských států v vztahu k vnitrostátní dostupnosti jednotlivých kategorií údajů,
- přehled vnitrostátních donucovacích orgánů, které budou využívat Švédské rámcové rozhodnutí
- přehled kontaktních míst pro zasílání žádostí v urgentním případě.

Zároveň byly provedeny dva mezinárodní road testy, jejichž účelem bylo připravit členské státy na využívání formulářů pro výměnu informací dle Švédského rámcového rozhodnutí.

Tyto dva mezinárodní road testy odhalily jako hlavní nedostatek přílišnou komplikovanost těchto formulářů. Proto si české předsednictví dalo jako hlavní úkol dosáhnout jejich zjednodušení. Za tímto účelem se 16. března 2009 v Praze uskutečnila schůzka ve formátu Friends of Presidency, které se účastnili zástupci z Německa, Velké Británie, Rakouska, Itálie, Švédska, Španělska, Belgie, Rumunska, Francie, Bulharska, Nizozemska, Evropská a Evrop-

DIPLOMAT UKONČIL MISI V PRAZE

Každý kdo zná Milana Kocíka jistě potvrdí, že je rozeným diplomatem. Samozřejmě ne profesí, ale svými „způsoby“, které jsou hodny diplomata. A právě on letos v březnu po 27 letech ukončil svoji policejní „misi“.

Značnou část své policejní mise zastával různé řídicí funkce a jeho „diplomatická klidná síla“ musela tak neustále cosi řešit s podřízenými a jak jinak i s nadřízenými. Policejní začátky Milana Kocíka spadají do začátku osmdesátých let již minulého století. Začínal na hlídkové službě v Příbrami a Milíně, posléze již uplatňoval své „diplomatické způsoby“ jako zástupce vedoucího místního oddělení v Březnici u Příbrami a následně byl vedoucím oddělení v Rožmitále pod Třemšínem. Kvalita jeho „diplomatických způsobů“ se už velmi výrazně projevila, když řešil a rozřešil celou kupu problémů, a jako zástupce ředitele Okresního ředitelství P ČR v Příbrami, kde však také působení u pořádkové policie ukončil.

Vyvrcholením kariéry plk. JUDr. Milana Kocíka byl post ředitele Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Praha, který zastával od roku 2002. Nepochybně post prestižní, ale žádná klidná a tichá „fara“.

Při ukončení jeho policejní „mise“ v březnu tohoto roku mu popřáli další úspěšné využití jeho „diplomatických způsobů“ četní podřízení spolupracovníci celého ředitelství, stejně jako nadřízení z Ředitelství služby cizinecké policie v čele s ředitelem plk. Mgr. Vladislavem Husákem.

Byl také oceněn pamětním bodákem P ČR, který mu udělil policejní prezident, brigádní generál Oldřich Martinů (na snímku vlevo).

Text a foto
nprap. Jana DUDOVÁ

MLADÍ PSOVOODI SE DOČKALI

Ostravští policisté dne 6. 5. 2009 v policejním sportovním areálu Ostrava Hulváky zahájili první běh kurzu KUZMA (kurz zodpovědného majitele). Prvních dvanáct mladých psůdů si na prvním setkání vyslechlo kromě základních organizačních věcí i přednášku na téma poslušnost psa, odměňování psa, která byla ukončena praktickou ukázkou. Samozřejmě dostali i první domácí úkol co mají se svým psem doma trénovat. Mladí psůdovi se budou setkávat každou středu po dobu dvou měsíců. Kurz bude ukončen přezkoušením. Motivací pro zúčastněné bude účast na veřejných ukázkách, společně s policejními kynology, a to u příležitosti konání Bambiriády a Dne policie a dětí (14. 6. 2009 na Slezkoostravském hradě).

Pouze připomínáme, že kurz je určen pro děti od 12 do 18 let, které vlastní psa a mají zájem lépe porozumět psychice svého psa a na tomto základě pak dojít k souhře, vedoucí ke spolehlivé ovladatelnosti psa v běžném městském provozu. Další kurz začíná v září. V tomto jsou stále volná místa.

Bližší informace na www.policie.cz/clanek-kuzma-kurz-majitele-mestkeho-psa-111877.aspx

nprap. Mgr. Kateřina ŠIMÁKOVÁ
Preventivně informační skupina Ostrava

Vážení čtenáři,
Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy a International Police Association (IPA) - sekce České republiky si Vás dovoluují pozvat dne 20. června 2009 od 10.00 hodin na

II. DEN S POLICIÍ ČESKÉ REPUBLIKY 2009 & POLICE FOR PEOPLE MUSIC FESTIVAL

který se bude konat stejně jako v roce loňském v areálu účelového zařízení Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy - Kruhová, Praha 10. Bohatým programem celého dne Vás provede Pavel Pouliček. Těšíme se na Vaši návštěvu

plk. Mgr. Martin ČERVÍČEK, ředitel

PROGRAM – časový rozvrh ukázek

09:00 hodin: otevření stadionu,
10:00–10:05 hodin: zahájení, přivítání návštěvníků a představení jednotlivých složek,
10:05–10:20 hodin: vystoupení mažoret a hudby Hradní stráže,
10:25–10:55 hodin: ukáзка výcviku služebních psů,
11:00–11:30 hodin: ukáзка výcviku – speciální pořádková jednotka (sebeobrana),
11:35–11:50 hodin: ukáзка uniformem četnictva,
11:55–12:25 hodin: vystoupení orchestru Josefa Hlavy,

12:30–13:00 hodin: ukáзка výcviku služebních koní,
12:55–13:30 hodin: ukáзка zásahu speciální pořádkové jednotky (demonstranti),
13:35–14:00 hodin: ukáзка činnosti zásahové jednotky (zastavení vozidla - nebezpečný pachatel),
14:05–14:30 hodin: ukáзка činnosti zásahové jednotky (vrtulník),
14:35–14:45 hodin: závěr 1. části – rozloučení a pozvání na vystoupení hudebních skupin,
15:00–16:00 hodin: vystoupení hudební skupiny YOYO BAND,
16:00–17:00 hodin: vystoupení hudební skupiny DOGA,
17:00–18:00 hodin: vystoupení Heleny Zeťové,
18:00–19:00 hodin: vystoupení hudební skupiny MEDVĚD 009,
19:00–20:00 hodin: vystoupení Aleše Brichty,
20:00–21:00 hodin: vystoupení hudební skupiny Vítkovo kvarteto,
21:00 hodin: závěr akce.

Pracovníci IPA bude v průběhu dne připraven program pro děti. Vstup volný. Doprava do místa konání: **1)** metro Strašnická „A“, dále autobusy č. 188 a 224 do zastávky Korytná, nebo tramvaj č. 19 a 26 do zast. Nádraží Strašnice **2)** metro I. P. Pavlova „C“, metro nám. Míru „A“, dále tramvaj č. 22 do zast. Nádraží Strašnice **3)** metro Pankrác „C“, dále autobus č. 188 do stanice Korytná
Možnost parkování osobních vozidel před areálem.

Za větší bezpečnost v silniční dopravě

Policisté Obvodního oddělení Havířov-Šumbark navázali na úspěšná a výtečná setkání s dětmi v minulém roce a i letos pokračují ve zdařilé akci zaměřené na bezpečnost dětí v silničním provozu. Na místní Základní škole ulici Moravská provádějí se žáky jednotlivých tříd besedy s různou bezpečnostní tematikou. Zvláštní pozornost byla vždy zaměřena na ochranu a bezpečnost dětí. Tato základní škola se nachází v centru frekventovaného sídliště se spoustou parkujících vozidel. Během roku policisté dětem vysvětlovali zásady chování v silničním provozu, bezpečné přecházení po přechodu pro chodce, dozvěděly se, jak má být správně vybaveno jízdní kolo. Někteří žáci se přímo v terénu seznámili s dopravními situacemi, společně s policisty si povídali o dopravních značkách a smyslu jejich užití v dopravě.

V měsíci dubnu pak byl na škole vyhlášen druhý ročník výtvarné soutěže. V rámci své fantazie měly děti za úkol nakreslit libovolný obrázek, který by znázorňoval situaci v dopravě. Je zajímavé, že při porovnání obrázků z loňského roku, kde děti kreslily spíše rychlá či nabouraná auta, sanitní a policejní vozidla, nyní převládaly směřující se semaforey, sluníčka na křižovatce nebo veselá auta.

Na 14. duben se pak vybraní žáci z jednotlivých tříd obzvláště těšili. Společně s policisty drželi preventivní hlídku na silnici poblíž školy. Kontrolovaným řidičům děti předávaly vlastnoručně nakreslené obrázky a děkovaly za pomalou a bezpečnou jízdu. Také ale slíbily, že se budou chovat ohleduplně, aby se nestaly účastníky dopravní kolize. Samotní řidiči přiznali, že taková akce s dětmi má smysl, budou si jejich slova pamatovat a pravidla dodržovat.

Společná hlídka s dětmi preventivně působila na řidiče a drobné nedostatky zjištěné během kontroly byly na místě řešeny domluvou.

nprap. Jaroslav KUS

Nejúspěšnější POLICEJNÍ PSOVOD

Cizinecká policie Plzeň uspořádala od 21. do 24. dubna 2009 na Domažlicku oblastní přebor služebních psů. Převážná část soutěže se odehrávala v okolí obce Folmava.

Závodilo se ve třech kategoriích: v kategorii mladých psů se zadanou hlídkovou kategorií 1. stupně, v kategorii H2 a jako třetí byli psi specialisté na vyhledávání drog. Výkony policejních psovodů posuzovali rozhodčí z policejního prezidia J. Toman, J. Hartl a V. Svoboda.

Hlídkoví psi nastoupili nejprve k poslušnosti, následovaly pachové práce a celá škála prací v obraně. Například kontrola a předvedení podezřelých osoby – modifikace cviků NZR, které obecně nazýváme prohlídka, výslech a doprovod – nebo noční hladké zadržení výtržníka demolujícího veřejný majetek.

Specialisté na vyhledávání drog nastoupili po poslušnosti k prohlídce zavazadel, v dalších dnech hledali ukryté látky v budovách, motorových vozidlech a podobně.

V kategorii H1 zvítězil rozdílem třídy pprap. Nejdí se psem Citusem, v kategorii H2 kraloval pprap. Olbert se psem Baldym. Pachové práce přeboru zvládl nejlépe pprap. Kůta s fenou Qinou.

Mezi specialisty se nejlépe dařilo pprap. Machačovi s fenou Rheou, na 2. místě se umístil pprap. Sodom a s psem Rolfem a 3. místo obsadil pprap. Křemen s fenou Orgou.

Pprap. Machač byl poté vyhlášen na základě nejlepších výsledků dosažených při praktickém výkonu služby PSOVODEM PRAXE r. 2008. Mezi jeho úspěchy s všestranným služebním psem patří například zadržení pachatele a vzápětí vystopování uprchlého spolupachatele krádeže barevných kovů. S fenou Rheou – specialistou – například několikrát odhalil k nelibosti distributorů a výrobců drog jejich laboratoře a skrýše. Nebýt zranění, které si způsobil o použití injekční jehly při kontrolní akci na Sokolovsku před koncem roku, udělal by pachatelům ještě silnější čár přes rozpočet.

Jiri SRB

VYŘAZENÍ ŠKOLÁKŮ Z HOLEŠOVA

Dne 30. 4. 2009 na Oblastním ředitelství služby cizinecké policie Praha proběhlo slavnostní vyřazení nových policistů. Dnes již bývalým studentům policejní školy v Holešově popřál hodně úspěchů jak v policejní práci, tak i v osobním životě náměstek ředitele služby cizinecké policie plk. Mgr. Tomáš Kužel. Vyřazení se také zúčastnili zástupci školy v Holešově a ředitel Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Praha plk. Mgr. Aleš Benedikt.

Noví policisté po nástupu do služebního poměru u policie, musí absolvovat základní odbornou přípravu v policejní škole v Holešově, která pro policisty zařazené u cizinecké policie obsahuje: 1. měsíc nástupní příprava, 5 měsíců teoretická příprava, 2,5 měsíce specializace na cizineckou problematiku, 2,5 měsíce jazyková příprava a na závěr 1 měsíc praxe, kterou policisté vykonávají pod dohledem pedagogů na Inspektorátu cizinecké policie Ruzyň a Inspektorátu

cizinecké policie Praha. Na závěr proběhne slavnostní vyřazení a policisté nastupují ke svým kmenovým útvarům, kde začíná jejich práce u Policie ČR.

nprap. Jana DUDOVÁ
Foto Václav ŠEBEK

PISTOLE „POZNÁ“ SVÉHO MAJITELE

To, že je v USA poměrně vysoká kriminalita, ví většina diváků akčních filmů, téměř 70 % vražd je spácháno střelnou zbraní. V některých případech pachatel použije pistole napadeného, někdy dokonce i zbraň zasahujícího policisty. O to, aby k podobným věcem nedocházelo, by se mohla napříště postarat zabezpečovací elektronika zabudovaná jak do střelné zbraně, tak i do těla majitele zbraně.

Americká firma Applied Digital Solutions se zabývá výrobou identifikačních čipů (pod značkou Verichip) již delší dobu. Malá skleněná kapsle o průměru asi 2,1 mm s elektronikou, vpravená do těla označené osoby, nevyžaduje žádné napájení, takže její životnost je v podstatě neomezená. Aktivní část zařízení představuje elektromagnetický vysílač a snímač, který snímá jedinečný identifikační kód uložený v implantátu. Veričipy se prozatím používají například

k ověřování přístupu v zabezpečených místnostech a budovách, k ověřování totožnosti klienta v bance nebo ke sledování pohybu mentálně postižených lidí. Nově také může policie využívat veričipy ke značkování účastníků pouličních násilností nebo jiných podezřelých osob. K tomuto účelu slouží speciální odstřelovací puška, která čip vpraví do těla podezřelého – na dálku a bez jeho vědomí. A pokud ADS uspěje se svou nabídkou státním orgánům, mohl by být veričip v budoucnu používán k ověřování vlastnictví střelné zbraně.

Malý čip by měl být ukryt v paži policisty, jehož zbraň by byla vybavena elektronickou pojistkou. Zbraň by přitom byla zablokována v okamžiku, kdy by se dostala z bezprostřední blízkosti identifikačního čipu, tedy z dosahu toho, komu byla přidělena. Oprávnění používat konkrétní zbraň by měl pouze její majitel, eventuálně i jeho nejbližší kolega a jeho nadřízený. V praxi by to znamenalo, že z policejní pistole by mohli střítet opravdu pouze policisté a nikoliv lidé z druhé strany pomyslné barikády. Američtí policisté pracující v terénu přistupují však k nové technologii prozatím opatrně. Namítají například, že může nastat situace, kdy bude policista nucen střítet druhou rukou. Přitom není jisté, že by mu to bezpečnostní mechanismus povolil, třeba i proto, že by čip mohl být v souvislosti s poraněním tkáně poškozen. Obávají se také selhání řídicí elektroniky, která by v případě poruchy mohla zbraň zablokovat i oprávněnému uživateli – a to možná v tom nejméně vhodném okamžiku... Případné nasazení nových zbraní proto představuje poměrně složitý proces, který trvá několik let. Pokud se nový systém zabezpečení střelných zbraní prosadí a osvědčí u policie, mohl by být samozřejmě poté zaveden také u zbraní prodávaných na běžném trhu.

PIJÁKŮM HROZÍ VĚZENÍ

Před volbou mezi vězením a léčbou možná stanou alkoholici v Polsku, kteří se dostanou před soud. Stane se tak na základě novely zákona o výchově ke střizlivosti, podle níž by soud už léčbu nenařizoval.

Pokud by novela začala platit, závislí alkoholici, kteří spáchají trestný čin, a dobrovolně se nepůjdou léčit, budou muset nastoupit do vězení.

Novelu připravila státní agentura pro řešení problémů s alkoholem. Podle ní jsou v Polsku dosud platné předpisy neúčinné. „Ti, kterým soud nařídil léčbu, dělají všechno pro to, aby ji nemuseli podstoupit,“ tvrdí ředitel agentury Krzysztof Brzózka.

Podle informací agentury soudy jen loni poslaly do protialkoholických léčeben 58 tisíc osob. Tisíce z nich se však léčily pouze jeden den. „Jdou zkrátka do

OTISK PRSTU PROZRADÍ KUŘÁKA

Zločinci jsou zjevně přesvědčeni, že papírní linie na prstech jsou jen k vzteku, protože umožňují identifikaci pachatelů trestných činů podle otisků prstů. Vědci si však s účelem papírních linií lámali hlavu po dlouhá léta. K čemu jsou dobré? Podle některých názorů usnadňují držení hladkých předmětů. Zvyšují tření podobně jako vzorek pneumatiky na hladkém asfaltu. Zastánci jiné teorie jsou přesvědčeni, že papírní linie zvyšují citlivost hmatu...

Výzkum francouzských vědců z pařížské École Normale Supérieure nabízí přesvědčivé důkazy o tom, že papírní linie sehrávají významnou roli v hmatu. Výsledky jejich bádání zveřejnil na svých stránkách prestižní vědecký časopis Science. Francouzští vědci použili pro výzkum senzor, který byl pokryt uměle vytvořeným otiskem lidského prstu. Materiál měl mechanické vlastnosti lidské pokožky. Výzkumníci přejížděli umělou špičkou prstu po skle s jemnými drážkami a prostřednictvím senzoru zaznamenávali vibrace vznikající v otisku. Pro srovnání podrobili stejné zkoušce i senzor pokrytý hladkým materiálem, bez uměle vytvořených papírních linií.

Ukázalo se, že senzor vybavený umělým otiskem prstu vibroval až stokrát silněji než senzor s hladkým povrchem. Pokud se senzor s otiskem pohyboval po povrchu skla rychlostí, s níž obvykle přejíždíme prsty po povrchu ohmatávaných předmětů, vznikaly vibrace o frekvenci, na jakou jsou vysoce citlivá speciální hmatová tělíska v kůži na špičkách našich prstů. Práce francouzských vědců vysvětluje, proč jsou papírní linie uspořádány do eliptických obrazců. Dovoluje nám to posoudit povrch ohmatávaného předmětu bez ohledu na to, kterým směrem se špičky našich prstů pohybují. Pokaždé jsou aspoň některé linie nastaveny kolmo ke směru pohybu prstu. Kriminalisté usilují o to, aby získali z otisku prstů další informace. Daktyloskopická stopa je vytvořena kožním mazem a potom a obsahuje látky, jež se nacházejí v těle toho, kdo po sobě otisk zanechal. Britští kriminalisté se např. snaží stanovit množství soli v otisku. Předpokládají, že lidé konzumující v potravě více soli mají „slanější“ otisky prstů. Vysoký obsah soli je typický pro jídla z rychlého občerstvení, a tak by kriminalisté získali informaci o zvyklostech hledané osoby. Další testy odliší otisk kuřáka a nekuřáka. Tabák obsahuje velké množství nikotinu, ale ten se pro identifikaci kuřáků nehodí, protože nikotinem „znečištěné“ prsty může mít i nekuřák, který se často dotýká tabákových výrobků, např. nekuřácký majitel trafiky. Vědci proto vsadili na kotinin, který v těle kuřáka vzniká z nikotinu a je vylučován s potem. Vědci z londýnské King's College vyvinuli metodu pro identifikaci kuřáků, při které je otisk ošetřen speciální protilátkou. V přítomnosti kotinu otisk ošetřený protilátkou fluoreskuje. Test přitom nebrání zpracování otisku tradičními kriminalistickými metodami.

léčebny, nahlásí se u policie a druhý den z ní vycházejí, aby se znovu napili," popsal Brzózka. Proto agentura připravila novelu, kterou podporují vládní i opoziční poslanci a hlavně terapeuti.

Odborník na léčbu závislosti z varšavského institutu psychiatrie a neurologie Bohdan Woronowicz míní, že soudně nařízená léčba je často fikcí. „Pacienti si s tím nelámou hlavu, protože vědí, že jim nic nehrozí," vysvětlil.

Podle něj obvykle policie přiveze alkoholika do léčebny, a když policejní vůz odjede, alkoholik mizí rovněž.

Podle novely zákona bude moci soud dát alkoholikovi na výběr: buď si sám najde protialkoholickou léčebnu a bude se léčit, nebo půjde za mříže. Vězení má podle návrhu hrozit lidem, kteří spáchali nějaký trestný čin, nebo se dostali k rodinnému soudu, jenž v Polsku řeší například péči o dítě.

Alkoholismus je v téměř čtyřicetimilionovém Polsku jedním z vážných problémů. K více nebo méně pravidelnému popíjení se přiznává okolo 30 procent nezletilých. Více než 700 tisíc lidí je na alkoholu závislých.

VIDEOHRY A NÁSILÍ

Všichni to známe z mládí – při chůzi temnými kouty pracuje představivost, že za rohem může být někdo, kdo nás chce zabít. Srdce se v takových okamžicích rozbuší a dlaně zvlhnou. Totéž se s námi děje i v případech, pokud jde jen o videohry.

Studie zaměřená na mozkovou aktivitu u hráčů videoher naznačuje, že mozky hráčů reagují v reálných situacích tak, jak se naučily jednat v době, kdy si násilí hrou jen trénovaly. Více než 90 % dětí v USA denně hraje videohry. Polovina z nejprodávanejších her obsahuje brutální násilí. Nyní existuje přímý důkaz, že osoby, které hrají videohry založené na násilí, mají později k násilnému chování sklony.

Američané Craig Anderson a Karen Dill z Iowa State University v Ames, referovali o neblahém vztahu her a chování mladistvých již v roce 2000. Upozornili tehdy na skutečnost, že hráči her, v nichž je násilí, vykazují mnohem častěji agresivní chování.

Vyznavači brutálních herních scén měli častěji potyčky se zákonem ve věcech napadení a loupeží. Zjistit, zda je k takovému jednání skutečně přivádí hry, či je to právě jejich vrozená agresivita, která je vede k hraní takových her, vyžadovalo jiný přístup pro získání důkazů. Ten, jak se zdá, poskytli nyní v Německu.

Klaus Mathiak z University of Aachen (SRN) se rozhodl zjistit, co se děje v mozku hráčů, když jsou vystaveni brutálním činům. K pokusu získal 13 mužů ve věku 18 až 26 let. Společně měli to, že hráli videohry průměrně 2 hodiny denně. Začal jejich mozky sledovat v době hry, a to pomocí zobrazovací techniky magnetické rezonance. Experiment probíhal tak, že hráči se museli zorientovat ve složitém bunkru, vypátrat teroristy, které pak

museli zabít, aby osvobodili rukojmí. Mathiak analyzoval scény z hry a porovnával je se záznamem aktivity mozku. Jak se dalo očekávat, obraz mozku se v době násilnických scén měnil. Dal se do porovnávání vzorů chování mozku, ke kterým dochází bezprostředně předtím, než hráč vyvine agresivní jednání, a v době, kdy hra měla scény bez agresivity.

Ačkoliv není možné sledovat lidský mozek při skutečných brutálních situacích, Mathiak je přesvědčen, že simulace náhodných sporů, které použil, jsou velmi blízké situacím reálného jednání a tvrdí, že se prokázalo, že videohry jsou „tréninkem“ pro mozek, který si fixuje vzorové jednání. V budoucnu pak ve vypjatých situacích reaguje svým navýklým vzorem.

CO S VESMÍRNÝM SMETÍM?

Vesmírné agentury v USA a Evropě sbírají nápady, jak vyčistit oběžnou dráhu od smetí. Přes 17 000 objektů větších než 10 centimetrů ohrožuje další lety do vesmíru a telekomunikační a navigační sítě, které se staly součástí běžného života. Vědci proto vymýšlejí orbitální popeláře, sítě, lasery i vodní granáty, které by vyčistily oběžnou dráhu.

„Musíme se k vesmíru chovat jako k přírodní rezervaci – brát zpět vše, co jsme do ní přinesli," zdůraznil v deníku Wall Street Journal Heiner Klinkrad, který má na starosti vesmírný odpad v Evropské vesmírné agentuře (ESA) a zároveň je koordinátorem výboru, který má tento problém vyřešit.

První krokem je podle něj nutné zajistit, aby ve vesmíru trosky nepřibývalo. Nové satelity mají být uzpůsobeny tak, aby je bylo možné po doslousnění navést do atmosféry, kde by shořely. V budoucnosti se také počítá s novými prostředky pro vynášení zařízení na oběžnou dráhu – od plavidel, která nebudou při letech do vesmíru nic odhazovat, po vesmírné výtahy. Jejich vývoj však ještě nějakou dobu potrvá a bude nákladný. Především však tyto projekty neřeší současný stav.

Některé nápady na odstranění vesmírného odpadu, které se sešly na Klinkradově stole, jsou opravdu bizarní: Například obrovské sítě s magnety, které by lovily trosky jako rybáři hejna tresek. Má to ovšem hned dvě chyby. Taková síť by se podle Klinkrada asi komplikovaně ovládala a navigovala a magnety by byly k ničemu, protože většina vesmírného zařízení mnoho železa neobsahuje. Podobné zkušenosti má i Klinkradův americký kolega Donald Kessler, který má vést speciální program NASA.

Jako příliš nákladné jsou dopředu zamítány nápady na konstrukci speciálního vesmírného plavidla, které podle Klinkrada vypadá jako „požírač planet“ ze sci-

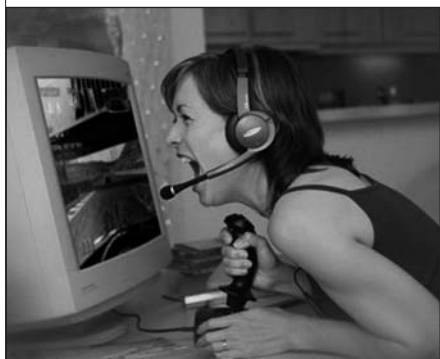
fi Star Trek. Ze sféry „hvězdných“ válek je také nápad, aby trosky likvidoval z povrchu vysokoenergetický laser. Bylo by to sice reálné, ale řešení by možná přineslo více problémů. Větší kusy trosk by se mohly rozpadnout na množství menších, hůře zjistitelných a nebezpečných projektilů.

Zadání je proto jasné: řešení nesmí způsobit víc problémů než užítu a také nesmí být moc nákladné.

Raketový konstruktér Jim Holofter, který nyní pracuje pro společnost Satellite Communications v Austinu, tvrdí, že nejlacinější bude orbitální smetí spláchnout vodou. Navrhuje využít staré klasické rakety a naplnit je vodou. Rakety vynesou v podstatě na orbit vodní granát a samy shoří v atmosféře. Uvolněný proud vody by pak měl vychýlit trosky natolik, aby zamířily k zemi a shořely v atmosféře.

Jonathan W. Campbell z NASA naopak navrhuje oprášit svůj starší návrh na využití nízkoenergetických pozemních laserů. Projekt z roku 1996 počítal s „ožehaváním“ objektů na orbitě rychlými pulsy. Trosky by se sice nerozpadly, ale zásah by měl rovněž stačit k jejich sražení do atmosféry. Campbellův tým údajně spočítal, že za cenu jednoho startu raketoplánu – 500 milionů dolarů – by vyčistil atmosféru během pěti let. Ve srovnání s rizikem, že střetem s troskami bude zničen celý raketoplán, vypadá zmíněná půlmiliarda dolarů jako pakatel, řekl Campbell.

Dvoustranu připravil
Jaroslav LINHART

DVA ROKY ZA KRABICI DOUTNÍKŮ

Jakkoliv to zní neuvěřitelně, tenhle příběh se doopravdy stal. Byl označen za nejzajímavější případ v americké právníce praxi za uplynulých deset let a jako takový získal první cenu v soutěži amerických obhájců (Criminal Lawyer Award Contest).

V Charlotte (Severní Karolina), si jeden právník zakoupil krabici vzácných a drahých doutníků. Cestou domů si doutníky nechal u renomované pojišťovny pojistit – kromě jiného i proti požáru a následným škodám. V následujících měsících doutníky pokuřoval a radostně si je vychutnával.

Po vykouření všech doutníků – ještě ani nestačil pojišťovně zaplatit první prémii – požadoval po pojišťovně náhradu. Jako důvod uvedl, že doutníky byly zničeny sérií malých ohňů. Pojišťovna se pochopitelně bránila argumentem, že doutníky spotřeboval jako požítek, ke kterému byly určeny. S tím se právník nechtěl smířit a pojišťovnu zažaloval. Soud byl sice s obhájci pojišťovny zajedno, že se jedná o do nebe volající drzost, avšak podle pojistné smlouvy byly doutníky pojištěny také proti škodám vzniklým veškerými druhy ohně, a tudíž mu dal za pravdu. Právník spor vyhrál a pojišťovna byla odsouzena k náhradě škody.

Pojišťovna kupodivu místo odvolání a zdoluhavých procesů rozsudek uznala a právníkovi vyplatila požadovaných 15 000 dolarů. Právník přijal v soudní síni šek, během cesty domů si ho nechal v bance proplatit a částku připsat na konto. Detektiva pojišťovny, který ho sledoval, si okázale nevšímal. Před domem ho již ale očekával šerif se zatykačem. Jakmile totiž byla náhrada proplacena, pojišťovna obratem právníka zažalovala za úmyslné zháření a zničení jeho vlastního pojištěného majetku, což je pojišťovací podvod. Žaloba současně zněla i za zavádějící klamání úřadů. Nový soud argumenty pojišťovny uznal a právníkovi vyměřil trest 24 měsíců odnětí svobody (nepodmíněně) a pokutu ve výši 24 000 USD.

-srk-

NEBEZPEČÍ AKUSTICKÝCH ZBRANÍ

Takzvané akustické zbraně (startovací, poplašné, salutní...) a plynovky se řadí do kategorie zbraní „méně než smrtících“. Zákony mnoha zemí včetně České republiky na ně pohlížejí benevolentněji než na „ostré“ palné zbraně. Například u nás se mohou volně prodávat osobám starším 18 let, pokud by ovšem náhodou nebyly zbaveny svéprávnosti. Také pro používání těchto zbraní, v ČR řazených do společné skupiny zbraní expanzních, většinou nejsou stanovena žádná zvláštní pravidla, a pokud ano, tak jenom vágní. Například u nás je zakázána střelba z akustické zbraně na místě, kde by mohl být ohrožen život nebo zdraví osoby nebo způsobena škoda na majetku.

To samozřejmě nelze aplikovat na případy střelby z akustických zbraní v podmínkách nutné obrany nebo krajní nouze ve smyslu trestního zákona. Přitom takzvané plynovky, tedy

pistole a revolvery vystřelující náboje, které mají místo pevné střely náplň dráždivé látky (CN, CS, OC), jsou zbraně vysloveně obranné, k ničemu jinému se prakticky nedají použít. Obranná aplikace se také předpokládá alespoň u některých typů zbraní akustických. V konstrukci obou skupin zbraní ostatně neexistují zásadnější rozdíly, takže z plynovek se dá střílet akustickými nábojkami a z řady typů akustických zbraní lze vystřelovat náboje pro plynovky.

Na účinnost obou typů zbraní a střeliva při sebeobraně použití proti člověku jsou různé názory, ale ne vždy se dostatečně zdůrazňuje riziko, které s tím může být spojeno. Expanzní zbraně sice běžně nemohou člověka usmrtit, avšak reálné nebezpečí vzniká při použití akustické nebo plynové zbraně proti člověku z bezprostřední blízkosti. V literatuře je popsáno velké množství těžkých, nebo dokonce smrtelných zranění způsobených „poplašňáky“ a plynovými pistolemi nebo revolvery v případech, kdy ústí hlavně nebo výšlehového otvoru bylo v okamžiku výstřelu přiloženo přímo na lidské tělo.

Němečtí experti několikrát zkoumali účinnost akustických zbraní experimentálně, střelbou do želatinových bloků, a to právě v situaci, kdy bylo ústí hlavně v okamžiku výstřelu přiloženo na povrch zkušebního želatinového bloku. Výsledky jsou shrnuty v tabulce; zjištěné hloubky vniku plynů do želatiny víceméně odpovídají očekávanému poškození lidského organismu.

Potvrdilo se, že výstřel proti člověku z přiložené expanzní zbraně může mít za následek těžké zranění spojené se ztrátou tkáně (nejen měkké, ale i kosti). A jak je vidět, například při zásahu do hlavy by mohl mít i smrtelný následek, jak se to už nejednou stalo.

Německá firma Wadie nedávno uvedla na trh akustickou nábojku, jejíž zvukový efekt při výstřelu je doplněn efektem světelným – zábleskem o vysoké intenzitě. Nábojka tedy funguje a účinkuje podobně jako policejní zásahové výbušky. Pokud by byla vystřelena z hlavně přiložené k lidskému tělu, následek by mohl být ještě mnohem rozsáhlejší a nebezpečnější.

-pl-

Hloubka vniku plynů z krátkých akustických zbraní s hlavní přiloženou k bloku 10% želatiny (vždy 10 ran)

	Revolver Erma EGR .22 long K	Revolver 66 ME 38 9 mm Knall	Pistole GPDA 8 .315 Knall	Pistole Röhm RG9 9 mm PAK
stř. hodnota (cm)	3,54	3,22	3,45	3,95
směrodatná odchylka	0,295	0,155	0,306	0,263

Nebezpečí akustických zbraní a plynovek se často podceňuje

Město Schwandorf s malebným historickým centrem se stalo domovem německo-českého Společného policejního centra

PRVNÍ ROK BEZ HRANIČNÍCH KONTROL

„Více svobody, ale nikoliv menší bezpečnost – to garantují naše bezpečnostní síly těsnou přeshraniční spoluprací, a zejména naše policie prostřednictvím cílených kompenzačních opatření.“ To jsou slova bavorského ministra vnitra Joachima Herrmanna pronesená při návštěvě Společného centra německo-české policejní a celní spolupráce ve Schwandorfu. Návštěva, které se zúčastnila také bavorská státní ministryně pro spolkové a evropské záležitosti Emilia Müllerová, se konala při příležitosti prvního výročí vstupu České republiky do schengenského prostoru a zrušení kontrol na státní hranici mezi ČR a Německem.

„V příhraničním prostoru dokonce můžeme pozorovat známky poklesu kriminality,“ dodal ministr Herrmann. „Počet trestných činů se snížil o 5 %, ale například u krádeží vloupáním do obydlí je to 10 %, u krádeží motorových vozidel 20 % a u krádeží z automobilů dokonce 25 %. Přitom objasněnost na úrovni 71,2 % je nad celobavorským průměrem. Rozhodující podíl na tomto pozitivním vývoji

mají obě pátrací pásma na bavorské straně a vynikající koordinace policejní spolupráce ve Společném centru ve Schwandorfu.“ Zmíněná pátrací pásma v určité vzdálenosti od hranice vytvořily orgány bavorské a spolkové policie jako náhradu za zrušené hraniční kontroly a přímý dohled na společnou německo-českou hranici.

Společné centrum ve Schwandorfu bylo uvedeno do provozu 17. prosince 2007. Pracuje tam na šest desítek příslušníků Spolkové policie, bavorské policie a Policie ČR a také styčný úředník německé celní správy. Za rok 2008 se – spolu s pobočkou na bývalém přechodu Petrovice – zabývali 11 000 skutky. Podle shodného názoru obou bavorských ministrů je to dobrý příklad policejní spolupráce na společných hranicích i pro další členské země EU.

-LI-

(Podle Bayerns Polizei, 2009, č. 1.)

POLICEJNÍ PEACEMAKER

Když se před nějakým časem slavilo výročí policie v nevadském Las Vegas (Las Vegas Metropolitan Police Department), rozhodli se její představitelé, že pro zasloužilé policisty by se měl vymyslet a dát vyrobit nějaký nezapomenutelný dárek. Vzpomněli si proto na zbraně šerifů a desperátů z dob Divokého západu. Rozhodli se, že ona pamětní zbraň bude legendární šestiranový revolver Colt SAA neboli Peacemaker (originální revolver s výrobním číslem 1, vyrobený Samuelem Coltem roku 1873, byl nedávno vydražen v aukční síni Greg Martin za těžko představitelnou sumu, v přepočtu 17 milionů korun).

Výrobce těchto zbraní není dnes v Americe zase tak mnoho, protože značná část replik se dováží z Itálie. Ovšem výrobce musel být americký už jen z prestižních důvodů. Volba tak padla na firmu United States Fire Arms, která sídlí v kolébce Peacemakeru a mnoha dalších Coltů, tedy v Hartfordu ve státě Connecticut. Autentičtější Colt Peacemaker by snad mohl být jen přímo od Colta, tedy pokud by ho Colt ještě vyráběl. Ovšem rozdat zaslou-

Dárková zbraň pro zasloužilé policisty z Las Vegas

žilým policistům obyčejné Peacemakery, to by rozhodně nemělo tu správnou pointu, takže bylo nutno zbraň vyzdobit. Bylo proto využito služeb tamních rytců a zlatníků.

Zbraň je stále Peacemaker, jehož střenky tvoří napodobenina slonové kosti. Povrch kovových částí zbraně je zdobený poměrně jednoduchou, ale vkusnou rytinou s rostlinným motivem. Přízně se si, že v Americe jsme se setkali s mnohem lépe rytými zbraněmi, ale zde objednávala přece jen nepříliš bohatá policie. Na válci jsou dva zlatené pásy a na pravé straně hlavně je vyzlacený nápis „Las Vegas Metropolitan Police Department 30th Anniversary“. Právě tímto nápisem jsou výroční revoly tak zajímavé. Spoušť a kohout jsou také zlatené.

Přesný počet vyrobených exemplářů neznáme. Výrobce udává, že jich bylo víc než šedesát.

-JTV-

„Byla tma, že byste ji mohli krájet. Hvězdy ani měsíc nesvítily. Blížila se půlnoc, klasická chvíle duchů. Vezl jsem kamaráda Vlastu Dobřenského z města domů na venkov. Silnice byla navlhla, ale nepršelo. Vyjeli jsme serpentínou u Pískovny, minuli odbočku k jeskyním a za ní stálo nějaký auto. Potkávackama si svítilo na kus auta u stromu vedle cesty. Taký jsem zastavil, i já nechal rozsvícený krátký světla. Oba jsme s Vlastou vystoupili, že omrkáme, co se děje. Dva nebo tři lidi obcházeli potrhanou část vozu, pokuřovali a hlásili nám, že tu asi byla nějaká bouračka, hasiči to nejspíš rozstříhali, posádku odvezli a vrak tady nechali ležet...“

NOČNÍ HRŮZA

az do větví stromů

Normálně by příspěvek, který jste začali číst, patřil do rubriky Křížky u silnice. Mezi naše dlouhodobější výstrahy, mementa, ne-li přímo nabádací výzvy, abychom – všichni a vždycky – jezdili jenom nanejvýš opatrně a vlastně v neustálém střehu.

Nehoda, k níž došlo na Jesenicku koncem září předloňského roku představovala ovšem zcela mimořádnou tragédii – s výjimečně spleťtými souvislostmi, které vyhodnocovala služba kriminální policie a vyšetřování i nebyvalém rozsahu.

K významným okamžikům případu patřilo obsáhlé, podrobné – a přesné – svědectví Vladimíra Orbity (všechna jména jsme změnili – pozn. red.), mladého muže příkladně činného mezi prvními lidmi, kteří zastavili u silničního neštěstí:

„Že by hasiči zbytky takhle zdemolovaného, havarovaného autíka nechali ležet u silnice a bez označení? To mi přišlo divný. Začal jsem se rozhlížet do tmy kolem toho kusu karoserie a zahlédl před sebou jiný obrys vozidla. Běžel jsem tam. Přes boční stranu rozpolceného auta jsem spatřil postavu mladíka. Měl na sobě světlé oblečení, proto jsem rozeznával, že leží na zádech, s nohama k palubní desce v přední části vozu a s hlavou směrem do prostoru, kde byla dříve zadní část automobilu.

Naklonil jsem se dovnitř ze strany přes středový sloupek, kluk se pohnul a trochu zaskučel. Tak jsem věděl, že žije. Zavolejte sanitku, zakřičel jsem okamžitě na ostatní, je tady zraněný člověk!

Oběhl jsem vrak. Z druhé strany se k mladíkovi dalo dostat. Pravou ruku měl pokrčenou v lokti a vytrčenou od země nahoru, dlaň byla bezvládně ohnutá zpátky dolů. Za tu ruku jsem ho chytil a ptal se, kolik jich v autě bylo.

Já nevím, řekl. Tak jsem šel hledat ostatní. Vracel jsem se stejnou cestou kolem trosky a všiml si dívky, která ležela za stromem, do něhož byl nabouraný ten předek auta. Spočívala nohama k silnici, hlavou trochu dolů do příkopu, mírně prohlá v boku. Obě ruce měla ohnuté v loktech vzhůru, podobně jako řidič pravačku, zápěstí dlaněmi svěřená k zemi.

Strázně rychle dýchala a hrozně to v ní chrčelo.

Mluvil jsem na ni, ale nereagovala. Tekla jí krev z uší a nosu, oči měla obrácené v sloup, bylo jí vidět pouze bělmo.

Utíkal jsem ke klukovi, co si telefonoval s dispečinkem první pomoci, a křiknul jsem na něj, ať jim řekne, že se tady našel druhý těžce zraněný člověk. Ať se pohnou, že jsou zatím živí!

A znovu jsem směřoval k vraku přední půlky vozidla napasovanému do stromu – i když jsem už nepředpokládal, že by tam ještě někdo mohl být.

Jenomže kousek stranou, skoro na silnici, jsem zaregistroval další ležící tělo. Ta osoba měla nohu celou nějak překroucenou, jako úplně naopak, roztrhané kalhoty, takže bylo vidět, že je to chlap. Byl obalený v listí, ruce rozhozené, nedokázal jsem si ho víc prohlížet, nebyl to příjemný pohled. A stačil, aby

mi bylo jasné, že nemůže být naživu. Kámoš Dobřenský, když zjistil, o co se jedná, začal ze sebe vyhazovat celodenní konzumaci. Naprosto ho tenhle zážitek v tu chvíli vyřídil. Mezitím jsem si uvědomil, že jsem ještě zahlédl něco ležet v poli. Překročil jsem ohradník, udělal pár kroků do volného terénu a našel na pravém boku ležícího dalšího mladého kluka. Na pohled vypadal dobře, ale nehýbal se, zády mířil k cestě, díval se jakoby k jeskyním.

Chtěl jsem zkusit, jestli má tep, tak jsem ho chytil a otočil na záda. Neměl pravou ruku. V tu chvíli mi došlo, že i on je mrtvý.

Na silnici zrovna zastavovala další dvě nebo tři auta. Jedno byl taxík.

Dopotácel jsem se k němu, chtěl jsem vědět, jestli nepotkali sanitku.

Taxikář stáhnul boční okénko a zajímal se, co se tu stalo.

Povídám, že někdo ošklivě boural, že je tam rozbitá oktávka.

Uvnitř seděla ženská s chlapem a starší paní, asi babička.

Ježiš, a není to náhodou náš mladej?! řekla ta mladší.

Řidič snad zůstal sedět za volantem, nevím přesně, ale jeho tři pasažéři šli k vraku.

Tak co, je to naše auto?!, začala křičet ta paní.

Její muž zamířil k zadní části vozu, koukl na espézetku na pátých dveřích – nad tím byl kus střechy srolovaný jako harmonika – a zařval: Je to naše škodovka!

Potom oba začali panikařit a vykřikovali:

Kde je náš kluk, co je s ním?!

Toho předpokládaného tátu jsem zavedl k přední části vraku a ukázal mu mladýho, co přežil.

Hned poznal vlastního syna. Klekl si k němu, sundal sako, přikryl ho s ním a začal za sebe křičet, ať někdo volá doktory. Řekl jsem mu, že pomoc už jede.

Jsem u tebe, všechno bude dobrý, jenom klid, věnoval se otec otřesenému mladíkovi.

Matka se taky přiblížila, ale odtáhnul jsem ji stranou. Babička stála na cestě, nemohla nic vidět a pořád opakovala: Co se to stalo, kde je Mojžíšek?

I ji jsem odvedl kousek vedle.

V zatáčkách u Pískovny zablikaly majáčky, sirény ale slyšet nebylo. Přišel jsem si jako v přízračném, chvilka mi neměl filmu.

Krátce na to k nám dorazili zdravotníci, policie, hasičský záchranář.

Co se týče pozic, ve kterých jsem nalezl jednotlivé osoby a vrak, tak k tomu jsem vlastnoručně vyhotovil nákres...

***

Dva lékaři obešli mrtvé a začali se intenzivně věnovat dvojici živých. Rodiče kluka vykřikovali, že jim chlapce musejí zachránit. Podstatně horší zranění měla dívka, bylo zřejmé, že má rozbitou, zhmožděnou hlavu, vícečetné zlomeniny. Volali pro ni helikoptéru.

A to ještě zdaleka nebylo všechno.

Když technická služba navštívila hrůzostrašné jeviště, tak kdosi zahlédl, že ze stromu nad nabouraným předkem auta visí nějaké nohy. V koruně tam ve větvích spočívala dívka. Zády směrem do kmene, s hlavou zakloněnou, takže jí nebylo vidět do obličeje.

„Jednu ruku, myslím, že to byla pravá,“ popisoval svědek Orbíta, „měla bezvládně spuštěnou před tělem s roztaženými prsty, na

kterých se pod světly baterek blyštěly prstýnky. Seděla, jako by ji tam někdo vysadil – zrovna jako do křesla.“

Byla neodvratně bez života.

Když začali hasiči sbírat automobilový šrot pro policejní zajištění a pohnuli s přední hauptnou, našli v příkopě poslední oběť děsivé nehody...

Následovalo několikaměsíční rekonstruování průběhu tragédie, vyhodnocovala se dlouhá řada drobných stop, přes DNA se posuzovaly krevní krůpěčky, tkáňové, vlasové mikročástičky. Soudní znalci se vyjadřovali k charakteru všech zranění u celé posádky, dopravní experti posuzovali součásti vozidla po karambolu.

Rozsah otřesných faktů nepochybně – a kromobýčejně – poznamenal všechny zúčastněné na místě silniční katastrofy. Výkonný vyšetřovatel se pravděpodobně po zbytek života nevymaní ze vzpomínek na detaily fotografií, kterými se po dlouhé dny museli kriminalisté a jejich odborný „servis“ zabírat.

Nade vši pochybnost se podařilo prokázat, že jediný mladý muž, který přežil, řídil (v devatenácti letech, bez řidičského oprávnění) havarovaný vůz – a je tedy zodpovědný za čtyři zmařené životy (dětí před prahem osmnácti let!). Soud mu vyměřil sedm let ztráty svobody – s dohledem.

Děvče, které se rovněž posléze postavilo na nohy, žije a pohybuje se dnes po světě (podle lékařů již natrvalo) jak „srnečka, jejíž oči vypovídají, že neví nic, že netuší, co se s ní stalo, co po ní lidé opakovanými otázkami chtějí – a kdo mnozí lidé kolem ní vlastně jsou...“ (popisují zasvěcení).

***

Policisté dlouze pracovali s motivem osudné jízdy.

Zjistilo se, že mladík odpoledne popíjel na svatbě příbuzných. Domů se vrátil sám auto-

busem. Využil příležitosti, vzal si rodičovskou černou oktávku a popojížděl s ní po obci. Zvonil na kamarády, zval je na diskotéku do Jeseníku. Přiznával dokonce, že trošku nasával. Nikdo se k němu nepřidal.

Před půlnocí vyklopil na návsi noční autobus nějakou omladinu, na kterou zřejmě někdo další čekal. Postávali pak chvíli před místní restaurací a popíjeli minerálku (kromě řidiče – 0,74 etanolu! – neměl po nehodě v krvi z ostatní posádky nikdo ani setinku promile alkoholu!). Jeden z chlapců dokonce volal babičce, že je před půlnocí určitě doma. Navíc diskotéka, k níž vypovídali svědci předchozích aktivit mladého jezdce, tvrdě vyžaduje věk návštěvníků nad osmnáct let!

V předpůlnočním čase začala drobounce mžít, až setrvala poprchávat.

Policejní specialisté mají představu, že mladík v silné škodovce mohl skupince přeshlapující na dešti nabídnout, že je rozveze do domovů.

A pak se – z nějaké frajeřiny, ze zkratového, pitím podpořeného rozhodnutí? – náhle rozhodl předvést mládeži (vyjma chlapce, směřujícího na noc ke své babi, všechny dobře znal) „povinnou“ projížďku.

Zahnul z obce. Sešlápnul plynový pedál. Podle expertních odhadů v rychlosti 120 až 132 kilometrů v hodině ztratil vládu nad autem. V obousměrném stromořadí naletěl bokem na podsaditý kmen. O ten se vozidlo rozprsklo, roztrhlo.

Marek sedící vpravo vzadu byl okamžitě mrtvý, katapultovaný stranou. Děvčata Adélku s Aličkou, která spolu se Staškem také seděla na zadních sedáčkách, náraz vystřelil – přes přední okno, přes borcenou střechu? – kupředu. Adélka proletěla korunou druhého stromu a skončila za ním. Alička překážku vzrostlého stromu neprekonalala. Staška deformující síly vyhodily z auta větší rychlostí, než se dál pohyboval předek smrtícího dopravního prostředku, chlapec skončil pod jeho podlahou.

Spolujezdce Radka setrvalé síly po druhém nárazu vyrvaly rovněž z vozu, břit které části karoserie ho přitom připravil o ruku...

***

Nehody na silnicích se bohužel odehrávají denně. Těžko říct, jestli nás detailnější vyprávění o některých z nich, přivedou někdy k rozumnějšímu chování za volantem.

Kdyby ovšem podobné texty zachránily alespoň jeden lidský život, má určitě smysl neustále se o ně pokoušet – a vracet se k nim v kdekterém sdělovacím prostředku.

Ve spolupráci
s npor. Mgr. Ludmilou
ANDĚLOVOU
připravil

Jaroslav KOPIC
Foto archiv P ČR Jeseník

PŘÍBĚHY Z KAMER /2

Uvedené případy jsou skutečné, tak jak je zachytily kamery městského kamerového dohlížecího systému, vybudovaného ve spolupráci měst a obcí našeho regionu, jmenovitě Tanvaldu, Desné, Kořenova a Smržovky. Jména osob jsou však smyšlená a jakákoliv podobnost je tedy čistě náhodná.

Příběh pátý

Srážka s magorem

Je březnové tanvaldské ráno. Den se probouzí a šero ustupuje slabému dennímu svitu. Mokřý sníh studí za krkem a lezavá zima zalézá za nehty. Lidé pospíchají do práce a provoz na ulicích houstne. Že by v tuto dobu mohlo dojít k nějakému přepadení, to se zdá být zcela nemožné.

Ani dvě švitořící mladinké dívky, pomalu se loudající do školy, by to ve snu nenašly. Právě se zastavily u vývěsní skříňky místního kina a dohadují se, který z filmů by stál za shlédnutí. Mladého muže, jenž tiše stanul za jejich zády, si v první chvíli vůbec nevšimly, tak byly zaujaty. Teprve v okamžiku, kdy na ně promluvil a jednu z nich, blondýnku s hřívou dlouhých vlasů, popadl za rameno, se obě s úlekem otočily.

„Tak konečně jsem tě našel, ty čúzo!“

„Co chceš? Dej mi pokoj,“ vysmekne se mu dívka, ale mladík je rychlejší a stačí zachytit její rozevlátou kčici a zakroutit s ní.

„Jauvajs, pust, ty magore.“

„To bys ráda, co?“ Sykne. „Něco mi dlužíš.“

„Co bych ti dlužila? Nic ti nedlužím.“

„Tak hele, nejdřív jsi mě pomluvila u Moniky a teď, když chodím se Simčou, tak o ní roznášíš drby.“

„To není pravda! Monika se s tebou rozešla, protože chlastáš, a taky proto, že ji mlátíš.“ Dívka se staví na rozhořčený odpor. Její kamarádka na to zírá s otevřenou pusou.

„Drž hubu, ty krávo!“ Prudce trhne jejími vlasy, až dívka bolestí poklesne v kolenu.

„To všechno bylo kvůli tobě, to ti povídám. A Simoně se omluvíš, rozumíš!“

„A za co asi? Já žádnou Simonu vůbec neznám.“

Plesk! Dlaň jak lopata přistála na dívčí tváři. Kamarádka se zděšeně rozhlíží, ale jako na potvoru, po tomhle chodníku zrovna nikdo nejde. Jen na druhé straně se po nich kouká nějaká starší paní, ale ta jim nepomůže, ani kdyby chtěla. A auta projíždějí kolem jedno za druhým. Kdopak by se takhle po ránu koukal, co se děje někde na chodníku.

„Au! Nech mě bejt, ty debile. Nic jsem ti neudělala.“

„Tak ne, jo? Já tě normálně zabiju, kurva, zabiju!“

Mladík je odporem dívky úplně nepřítel. Jeho pěst náhle vystřelí a prudce ji zasáhne do obličeje. Dívka se kácí jako podtátá a z rozbitého nosu se jí spouští krev.

Útočník se nad ni výhružně postaví a sevřenou pěstí naznačí úder do brady.

„Chceš ještě jednu?“

Všechno nasvědčuje tomu, že by se nerozpakoval znovu ji uhodit neztenčenou silou. Dívka je vyděšená a mlčky polyká krev, valící se jí z nosu.

Ten idiot je vážně schopný mě zabít.

U chodníku se zapištěním brzd zastavilo nějaké auto.

„Michale, co to tu vyvádíš?!“

Mladík se otočí. Z auta na něj energicky kyne mladá žena.

„Zbláznil ses? Sedej!“

Auto s kvilejícími pneumatikami odrazí od chodníku.

Kamarádka se konečně probere ze strnulosti, přiklekně si ke zraněné dívce a čistým kapesníkem se snaží zastavit krvácení. Je po všem, ale obě se ještě klepou společně prožitým strachem. Prudkost a nesmyslnost toho útoku je zasáhla a poznamená je ještě na dlouhý čas. Taková životní zkušenost se jen tak nezapomíná.

Ptáte se, kde je policie?

Inu, policie nemůže být všdycky za každým rohem, ale vězte, že tato srážka s magorem přece jenom nezůstane nepotrestána. Kromě svědectví postižené dívky a její kamarádky totiž celý konflikt zadokumentovala kamera, tiše vrčící přímo nad hlavou pachatele, a zaznamenala dokonce i espézetku vozu mladé ženy, která pachatele odvezla z místa činu, takže zapírání bylo zbytečné a vyšetřování se tak stalo snadnou záležitostí. Ostatně, pachatel nebyl policii tak docela neznámý. Měl už totiž z dřívějšíka jeden škrálopek za pohlavní zneužívání.

Teď už nezbyvá než doufat, že nějaký soudce s příliš dobrým srdcem neuvěří krokodýlím slzám lítosti a nepotěší pachatele podmíněným trestem.

On totiž podmíněný trest u takových násilníků zpravidla nepomůže.

Příběh šestý

Cannabis

Policejní důstojník na chvíli odvrátil unavené oči od soustavy svítících obrazovek s míhajícími se automobily a chodci, protáhl si ztuhlá záda a sáhl po hrnku kafe, leč marně. Ze dna šálku na něj zírala jen černá kávová sedlina. Zvedl se těžce ze židle a zamířil ke stolku s varnou konvicí. Na půli cesty se však zastavil. Snad koutkem oka něco zahlédl, snad podvědomě vycítil nějakou nepravost. Vrátil se, opřel se rukama o stůl a vestoje zaměřil svou pozornost na obrazovku číslo tři. Desná, střed

města. Po hmatu nalezl joystick, tu malou šikovnou pomůcku na dálkové ovládání kamery, a pomalu vrátil kameru číslo tři do původní polohy.

Ano, to je ono. Ten černý vůz, možná tmavomodrý nebo tmavošedý, nejspíš audina.

Napodruhé, možná dokonce napotřetí, se řidič trhavými pohyby pokoušel vyjet z řady zaparkovaných vozů. Konečně se mu to podařilo, ale odnesl to bok sousedního vozu. Výjezd byl však tak prudký, že ho vynesl až na druhou stranu úzké uličky, kde zavadil o další vůz a něco přitom odletělo, snad zpětné zrcátko. Řidič se neobtěžoval zastavením, prudce přišlápl plyn a vyrazil na hlavní silnici. Policejní důstojník v tom okamžiku zapomněl na kávu, znovu se posadil a sáhl po mikrofonu:

„Hlášení hlídám. Vůz tmavé barvy, snad audi, poznávací značka 1 L 2...další čísla špatně čitelná...je tam trojka nebo osmička...dvojka nebo sedmička. Vůz jede od Desné směrem na Kořenov. Je podezřelý z poškození dalších vozů, řidič je pravděpodobně pod vlivem alkoholu.“ Důstojník ještě chvíli studoval záznam kamery, přiblížil si sledovaný vůz co nejvíce to šlo, ale po chvíli s marným pokrčením ramen nastavil opět běžný provoz kamery. Za snížené viditelnosti je někdy opravdu těžké rozlišit drobné číslice na espézetce.

Naposledy pohlédl na obrazovku a pak vstal a šel si konečně uvařit to kafe.

„Pane řidiči, silniční kontrola, připravte si doklady a vystupte si.“

Mladík v ocvočkováně bundě s ulízanými nagleovanými vlasy otráveně vylezl z auta a neochotně podal svazek umolousaných dokumentů postaršímu praporčíkovi. Jeho mladá kolegyně s distinkcemi strážmistra zatím pozorně obcházela kontrolované vozidlo.

„Pil jste něco, pane řidiči?“

Mladík zavrtěl hlavou.

„No, to se koneckonců přesvědčíme,“ pravil praporčík se zdviženým obočím a vytáhl z náprsní kapsy obligátní „balonek“.

„Tak nám tady do toho foukněte.“

Mladík s opovržlivým úšklebkem přiložil balónek k ústům.

„Víc,“ přikázal praporčík.

Mladík zadul a vrátil ho zpět do rukou policisty. Šklebil se přitom jako opičák.

Strážmistryně se tážavě podívala na kolegu. Ten jen pokrčil rameny a ukázal jí výsledek. Po zelené ani památky. Alkohol negativní.

„Tady máte promáčknuté dveře, víte o tom?“ Obrátila se na řidiče.

„Nojó, to mi udělal minulý tejdén někdo na parkovišti. To snad nevádí, jezdit s tím můžu, né?“

„To můžete, ale co to chybějící zrcátko?“ nedala se.

„To mi někdo ukradl. Zejtra tam dám nový. Stačí?“

Posvítla mu do očí baterkou. Cuknul hlavou, ale i tak viděla rozšířené zornice, trochu se přitom zapotácel a opřel se o kapotu.

„Tak můžu už jet?“ Zakňoural dotčeně.

„Nebo mě tady budete držet až do rána?“

Otočila se ke kolegovi, něco si pošeptali a pak se obrátila opět k mladíkovi.

„Hned to bude, pane...Bukáček,“ nahlédla do dokladů. „Jen na nás ještě na rozloučenou vyplázněte jazyk.“

Civěl na ni jako tele na nová vrata.

„My tu totiž ještě máme takový malý testíček. Drugwipe se jmenuje, stojí sice dost peněz, ale pro vás ho obětujeme, co říkáte?“

Mladík se opět zašklebil, ale tentokrát už nebyl tak sebejistý, jako prve.

„A helemese,“ zašvitořila vesele strážmistryně. „Copak to tu máme? Že by konopí? A je to konopí. Co říkáte, pane kolego?“ Otočila se k praporčíkovi.

„Tak, pane řidiči, klíčky od vozu, dnes už dál nepojedete.“

„Ale já potřebuju do Harrachova.“

„To je mi líto, jenže pro vás cesta skončila v Kořenově u Besedy. Dál vás opravdu nepustíme. Dopustil jste se přestupku používání návykových látek při řízení motorového vozidla. Víte o tom, že se to nesmí?“ Praporčík varovně zvedl obočí.

Strážmistryně mezitím vytáhla klíčky ze zapalování, aby se jim ptáček nepokusil frknout. Paprskem baterky přejela po vnitřku vozu.

„A copak je tohle, pane řidiči?“ Ukázala na zadní sedadlo. „Vypadá to jako tachograf do nákladáku. Šéfe, nemáme náhodou hlášenou krádež digitálního tachografu z taháče Volvo? Na copak potřebujete tachograf, pane Bukáček?“

Mladík se rozpačitě potahoval za ušní lalůček. Ta dnešní jízda mu asi přijde pěkně draho. Nejenom že přijde o papíry a dostane pokutu, ale ještě zapomněl v autě ten krám, co ho omylem považovali s kámošem za rádio.

Je to ale pech.

Nu, tak už to někdy bývá, že se ucho džbánů konečně utrhne.

Zoltán se jenom ušklíbnul.

„Tak pojd' dál, když mi neseš prašulky. Jsem teď docela švorc, tak se mi to hodí. Dáte si panáka, chlapi?“

„Nemůžu, jsem tu autem,“ lítostivě zakroutil hlavou Zoltán.

„Odkdy ty se bojíš policajtů, Zoly?“ uchechtnul se Zdenda.

„Tak jo, ale jen jednoho,“ přimhouřil oko Zoltán.

Kopli ho do sebe, ani nemrkli.

„Tak teď bychom mohli vyřídit ty finance, aby se to nezamluvalo,“ pravil Zdenda.

Zoltán zalovil v náprsní kapse a ošil se.

„Milane, neviděls moji šrajtofli? Určitě jsem si ji bral. Asi jsem ji nechal v autě. Zdendo, naley tady Milanovi ještě jednu štamprdlí, ať není škodnej, a skočíme ke mně dolů a já ti dám ty prachy.“

A Zdenda šel, bůhvíproč, snad že rozumu taky moc nepobral, anebo byl dnes nějak naměkko. V autě peněženka samozřejmě

náhoda nebyla. Zatímco ten chytrák Zoly předstíral, že hledá pod sedadly šrajtofli, ten druhý mu prošmejdlíl byt. Inu, za dobrotu na žebrotu.

A Zoltán s Milanem zatím roztáčeli ukradené prachy v herně pod Špičákem. Moc toho sice nebylo, dvě stovky a pár drobných, ale něco hodil i ten mobil, tak jim to stačilo. Na odchodu ještě prošmejdlíli kapsy bundy, jen tak ledabyle přehozené přes židli u sousedního stolu, jejíž majitel se celý večer marně pokoušel dostat z blikajícího automatu aspoň málo z toho, co už do něj naházel. Prachy tam sice nebyly, ale hodilo to aspoň ještě jeden docela slušný mobil.

„Taky dobrý, ne?“ Mrkl Zoly na Milana. „Radši vypadneme, než na to ten dilino přijde.“

A byli ti tam, jen trochu smradu po nich zůstalo. Jenže dilino to jen tak nenechal a hned ráno se vypravil na policii.

„A kde se vám ten mobil ztratil?“ Zeptal

Nadstrážmistryně Jaroslava Toporová za řídícím pultem dispečinku Policie Tanvald.

se ho policista bez valného zájmu, protože takových krádeží tu mají denně habaděj, a co se na tom dá vyšetřit, že? Pachatel pryč, mobil pryč, důkazy veškeré žádné. Jenže když mu to okradený blíže popsal, dostal nápad. Kousek od herny je totiž kamera a co kdyby náhodou...

No, netrvalo to dlouho a pán se ztraceným mobilem identifikoval podezřelou dvojici vycházející z herny.

„Nojó, tihle dva tam byli. Seděli u vedlejšího stolu.“

Policajti po sobě mrkli. Zoltán Berki, známá firma. Sebrali ho ještě tentýž den. Vyspával u matky opici a Milánek tam byl také, tak je vzali oba najednou.

Každý příběh má mít dobrý konec. Nu, nevím. Soudce ani na jednoho z nich vazbu neuválil, takže Zoltán putoval zpátky

do diagnostického ústavu a Milan byl hned druhý den zase doma.

A neuplynul ani týden a policista v dispečinku volá na operačního:

„Ty, Karle, pojd' se na něco podívat, a ukazuje na obrazovku.“

„Není to náhodou Zoltán Berki?“

Ani nemusel čekat na odpověď. Byl to on. A s ním jeho bratranec Milan. Zase si to špacírovali po Tanvaldu a zase vymýšleli novou lumpárnu.

A zase bude práce pro policajty.

Herna v Tanvaldu, kde došlo ke krádeži mobilu a před níž byli pachatelé později identifikováni na základě záznamu kamery

taky nebyla, ať Zoltán hledal, jak hledal, nikde nic. Nakonec smutně pokrčil rameny.

„Tak sorry, asi jsem ji někde ztratil. Tak příště, kámo.“

Zdenda se ani moc nedivil. Nu, konec konců, s těmi penězi už stejně nepočítal, takže se vlastně nic nestalo. Jenže ono se něco stalo, a na to ten dobrák přišel až večer, když si chtěl zatelefonovat. Mobil nikde. Pořád si ještě myslel, že ho někam založil. Teprve, když si navléknul kabát, že si skočí na pívko do hospody, a navyklým pohybem poklepal na kapsu, jestli má peníze, zjistil, že mu chybí i peněženka. A to už bylo na náhodou příliš. Ona to totiž žádná

Příběh sedmý

Známa firma

Zoltán byl v Tanvaldu známá firma. Ve svých necelých osmnácti letech měl za sebou již nespočet útěků z diagnostického ústavu, kam se dostal pro opakované krádeže a podvody. Jakákoliv záminka k návštěvě cizího bytu mu byla vítána a jeho nenechavým prstům neodolalo nic cenného, co by se vešlo do náprsní kapsy.

Jednoho krásného dne vystoupil ze staré otrávané škodovky, jejíž technický průkaz již dlouho nikdo nespasil, a vykračoval si Větrnou ulicí se svým bratrancem Milanem, ač zrovna touto dobou se měl ještě převychovávat v Libereckém ústavu. Jenže to by nebyl Zoltán, aby ho nějaký obyčejný plot nadlouho zdržel. Zastavili se před panelovým domem a drahnou chvíli strávili hledáním správného zvonku, se čtením byli totiž oba na štíru.

„Haló, kdo je tam?“ Ozvalo se z mřížky.

„Tady Zoltán. Nesu ti ten dluh, kámo, ty tři stovky, cos mi pučil.“

Dveře se otevřely nečekaně rychle. Zdenda stál na prahu a rukama si uhlašoval rozčepýřené vlasy. Ty tři stovky už sice dávno oželel, ale když mu je Zoltán sám od sebe dobrovolně nese, nemůže ho nechat čekat. Co kdyby si to zase rozmyslel?

„Čau, Zoly, myslel jsem, že jsi ještě v pastáku. Pustili tě?“

Václav HOŠEK
Foto autor

NAŠLI JSME PRO VÁS NA INTERNETU

18

Už od začátku roku nenápadně připravujeme čtenáře na nejpříjemnější roční období, na čas dovolených. Zatím jsme se virtuálně toulali po našich turisticky přitažlivých oblastech. Tento cestovatelský miniseriál po vlasti se sluší zakončit v hlavním městě. Internetových stránek s pražskou tematikou je nepřehledné množství a není snadné vybrat mezi nimi tu „pravou“. Doporučujeme adresu www.praha.eu s titulem *Portál hlavního města Prahy*. V úvodním menu jsou sekce „Občan“, „Podnikatel“, „Turista“... „Služby“ a „Mapy“. Z tohoto výčtu je zřejmé, že se k požadovaným informacím (podle jejich charakteru) dostanete snadno a bez dlouhého „listování“. Občan Prahy si v příslušné sekci vyřídí své úřední záležitosti nebo objedná různé služby. Turista si může sestavit podrobný plán svého pobytu, počínaje dopravou přes ubytování až po návštěvu kulturních akcí.

Z mnoha dílčích stránek portálu: www.praha.eu bychom chtěli upozornit na jednu zvláště působivou. Zadáte-li adresu stovezata.praha.eu, čekají vás úchvatné

panoramatické pohledy z rovinné stovky kostelních, radničních, vodárenských a jiných pražských věží. Ale pozor – nejde o pouhé statické panoramatické snímky! Jakmile si z dlouhého seznamu vyberete některou věž, ocitnete se na jejím ochozu a pomocí kurzorových šipek (na klávesnici, nebo přímo na obrázku) se můžete rozhlížet do všech světových stran, nahlížet na hemžení v ulicích pod vámi, obraz přibližovat nebo vzdalovat. Současně se na monitoru zobrazí mapka s vyznačením polohy věže ve městě, přesné souřadnice GPS a historicko – turistický popis objektu.

Když už budete v Praze, nebylo by správné opominout památky a zajímavosti v jejím okolí. Radu hledejte například na stránce www.pampeliska.cz. Jedná se sice o server komerčně zaměřený především na ubytování a rekreační pobyty, ale má i užitečnou sekci „Průvodce“. V ní zvolte položku „Turistické cíle“ a v mapě republiky, která se objeví, klikněte na příslušný region. Zvolíte-li region Praha a okolí, jistě si mezi desítkami historických objektů, muzeí, galerií či přírodních zajímavostí vyberete objekt svého zájmu. U každé položky jsou uvedeny i podrobnosti (provozní doba, kontakt, webová stránka apod.) Takovýmto způsobem se můžete úspěšně „toulat“ i v dalších regionech naší vlasti.

Moralisté se možná budou pohoršovat, ale jsme Češi (Moravané, Slezané) a pivo je naším národním nápojem. Určitě se ho nevzdáme ani během dovolené – jen připomínáme, že na našich silnicích platí nulová tolerance k alkoholu v libovolné roční i denní době. Pivo je tématem mnoha webových strán-

nek. Některé jsou zaměřeny výhradně na jeho konzumaci, jiné mají vyšší ambice a osvětový charakter. Podívejme se na obsah některých stránek z té druhé skupiny.

Začneme na adrese: www.svet-piva.cz. Tady doporučujeme především dva oddíly: „Články s pivní tematikou“ (slovník pivovarských pojmů, typy a druhy piva, slad, historie piva) a „Pivní recepty“ (použití piva v kuchyni, chuťovky k pivu). Mimoto si však můžete na monitoru zahrát i několik her s pivní tematikou.

Detailední přehled současných pivovarů v ČR hledejte na stránce:

www.pivovary.info. Každý pivovar má svůj katalogový list, obsahující základní údaje i další informace a zajímavosti (sortiment, historie, webová stránka). Obdobně je uspořádána i sekce „Historie pivovarů“, která obsahuje základní údaje o stovkách našich velkých, menších i docela malých pivovarů, fungujících kdysi ve všech koutech republiky. Jistě si rádi prohlédnete také velké pivovarnické fotoalbum.

Webové kamery už dávno nejsou něčím výjimečným. S trochou trpělivosti při pátrání po správné webové adrese můžete s jejich pomocí nahlédnout „on line“ na různá místa a sledovat tamní dění v reálném čase. Takto se kdykoli podíváte na náměstí v sousedním městě, k egyptským pyramidám i na meteorologickou stanicí v Antarktidě. Pro motoristy jsou důležité aktuální informace o dopravní situaci na našich silnicích a dálnicích. A ty nabízejí webové kamery, zaměřené na silniční dopravu.

V Praze je to nejjednodušší: otevřete interaktivní mapu na adrese:

kamery.praha.eu/Situace.jsp a kliknete na ikonu kamery (je jich v Praze několik desítek). Další dopravní kamery je vhodné hledat přímo na webových stránkách příslušných měst a obcí. Jinou cestou je využití stránky webove-kamery.cz. Pro dopravní účely stačí kliknout na „Webkamery měst a obcí“. Na některých jsou spíše žánrové záběry pamětihodností, některé však zobrazují aktuální situaci přímo v ulicích. Několik dopravních kamer je také na webu onlinetv.wgz.cz/dopravni-webkamery, ale efektivnější bude spíš prohlídka seznamu kamer na stránce s výstižnou adresou www.dopravnisituace.cz. Jsou zde kamery z dálnice D1 a dalších významných silnic a odkazy na pražské, ostravské, brněnské a plzeňské dopravní kamerové systémy. Při jízdě v autě však internet nevyužijete. V tom případě se jistě rádi vrátíte ke klasice – rozhlasovému dopravnímu zpravodajství na Radiožurnálu.

Astronomické léto začíná letním slunovratem 21. června. Astronomická bude také poslední adresa dnešního dílu internetového seriálu. Na stránce www.fourmilab.ch/cgi-bin/Earth je zobrazeno aktuální osvětlení naší rodné planety Sluncem. Na složených záběrech z družic vidíte celý zemský povrch: polovina je osvětlena slunečními paprsky (den), na druhé polovině je právě noc. Do formuláře pod obrázkem můžete zadávat různé pohledy na Zemi (Display, From Sun, From Moon) i různé varianty zobrazení. Po každé volbě nezapomeňte kliknout na tlačítko **UPDATE**.

Jaroslav KUSALA

PARTÁCI

Význam slova v nadpisu si jistě dovede představit každý. Ve většině profesí se s ním setkáváme, a to od dělníků na stavebních až po piloty v letadlech. Je ovšem pravda, že v některých činnostech tento pojem přerůstá v něco posvátnějšího, kdy tito partáci jako by srostou v myšlenku a jejich srdce tloučou v synchronizovaném rytmu. Toto znají zejména záchranáři, horolezci, vojáci v zahraničních misích, ale i policisté. Tito partáci si ve vyjatých situacích zpravidla nemusejí mnoho říci. Vědí s naprostou přesností, co ten druhý bude dělat, a hlavně se na sebe mohou absolutně spolehnout. Zpravidla se z nich stanou velcí kamarádi, kteří o sobě vědí mnohem víc než jejich nejbližší. Když je někdy osud na čas, anebo navždy rozdělí, nesou to velmi těžce.

Již pátým rokem jako operační důstojník pražské policejní správy vnímám některé dvojice ve vozidlech pohotovostní motorizované jednotky. Psát o důležitosti a náročnosti jejich práce by vystačilo nejméně na jeden samostatný článek. Při službě je vnímám pouze podle jejich hlasu a volacích znaků. Musím zdůraznit, že naprostá většina těchto dvojic jsou slušní, ochotní, a když je potřeba rázní a stateční policisté. Řadu z nich jsem nikdy osobně neviděl.

Jednu takovou dvojici tvoří vdaná Lenka a ženatý otec dvojčátek Petr. To, co jsem v úvodu napsal o partácích, v jejich případě platí na sto procent. Jsou tomu již téměř tři roky, kdy zasahovali proti nebezpečné narkomance, která ohrožovala lidi na chodníku a zaměřena byla zejména na maminky s dětmi. Nadávala, plivala, šermovala rukama a jen včasný příjezd naší dvojice zabránil, že nedošlo k nějaké tragédii. Vytržnice když viděla přijíždět policejní auto, vběhla mezi vozidla na tříproudou silnici a snažila se utéci. Lenka vyskočila z auta a Petr se pokoušel dvojici kličkující mezi vozidly, která se již dostala do protisměru, nějak nadjet. To se mu podařilo až po určité době. Lenka již řetězu na tramvají strhla na zem a držela ji za nohy. Petr vyskočil z auta a znehybnil ženě horní část těla. Když sahál pro pouta, uvolnil na okamžik jednu její ruku, a od zadržované se mírně otočil. V tom se pěst ženy vymrštila. Lenka, která vše sledovala, jako kočka vyskočila a vykryla rukou ránu, která směřovala na Petřův obličej. Celá situace by nebyla zvláště dramatická, kdyby se v pěti neukrývaly malé děti, které se zabodly Lence do dlani. Nebyť Lenčina zákroku, zabodly by se Petrovi třeba do tváře, ale v horším případě to mohl být spánek nebo oko. Pro Lenku v tuto chvíli celá záležitost zdaleka nekončila. Žena odmítla dát dobrovolně krev a začala dlouhý anabáze, při které se bohužel zjistilo, že žena trpí infekční chorobou a bylo nebezpečí nákazy. Stěží tentokrát stálo na správné straně. Ukázalo se, že je Lenka v pořádku, což ji nakonec vynahrádilo několik bezesných nocí.

Osud si s námi někdy opravdu zahrává. V květnu to bude rok, kdy jsem měl možnost uvedenou dvojici poprvé spatřit. Přivezli na operační středisko nějaké dokumenty. Ve dveřích jsem přivítal téměř dvoumetrového, statného obra s dobráckým úsměvem a drobnou asi padesátikilovou mladou ženu, která se při pevném stisknutí ruky dívá upřeně do očí. Okamžitě jsem poznal, s kým mám tu čest. Pokusil jsem se být vtipný a prohlásil, že mají kliku zločinci, kteří jsou zatýkáni tak hezkou policistkou. Tento můj bonmot však nespídlil o několik hodin později muž na jednom sídlišti, kterému se zhroutil svět. Později obviněn z pokusu vraždy prohlásil, že chtěl ze života odejít zastřelením policisty v boji. Jednalo se o sportovního střelce, který vlastnil legálně zbraň. Na tísňové volání plačící žena oznámila, že její muž je opilý, momentálně leží na zemi, ale ona se ho bojí, a prosí policii o pomoc. Není možná daleko doba, že budou muset tito policisté neprůstřelné vesty nosit po celou dobu výkonu služby, ale zatím taková povinnost není a na muže ležícího na zemi si je také

nevzali. První k bytu u schodiště vcházela Lenka, když rozrušený muž s mačetou v ruce vyrazil ze dveří a snažil se Lenku zasáhnout. Ta se bránila tomfou, uhýbala a couvala ke schodišti. Když se ohléla po prvním schodu, aby nespadla, viděl Petr, že útočnicka mačeta Lenku nemine. Bleskově jí chytil za rameno a doslova odhodil ze schodů dolů. Mačeta však byla rychlá a stačila ještě zasáhnout Petrovu ruku a přeseknout mu šlachy na zápěstí. To již na místě byli další policisté, kteří útočnicka přemohli, a ležícímu museli mačetu z ruky vykopnout, jak ji pevně svíral. Velké štěstí v celé události bylo, že manželka pachatele ze strachu schovala pistoli, pro kterou původně šel. A protože nebyla na svém místě, vzal si mačetu.

Když krátce po operaci navštívila Lenka svého záchránce a partáka ještě v nemocnici, ten již zase

s dobráckým úsměvem řekl „Tak, a je to jedna, jedna“. Petr byl za záchranu kolegyně vyznamenán „Za statečnost“. Když píšete tento příběh, tak je únor 2009 a já se dozvěděl, že má Petr koncem měsíce po dlouhé nemoci a rehabilitaci nastoupit znova do služby.

Velkou radost z Petrova návratu má hlavně Lenka. Vzpomínám, že hned v další službě, již s jiným partákem, který zůstal sedět v autě, zadržovala u Sovových mlýnů pachatele pokusu znásilnění. Ten před pronásledovateli přelápal ze Střeleckého ostrova na Malou stranu. Musel to být dobrý plavec, ale ne tak dobrý, aby byl rychlejší než Lenka, která utíkala od mostu Legií, aby jej vytáhla z vody.

**Policejní komisař
Vladimír MIKULÁŠ**

TISKOVÝ MLUVČÍ – TISKOVÝ MLČÍČÍ aneb JAK MLUVIT S NOVINÁŘI

**Motto: „Vaše budoucnost je umění
přesvědčit...“**

Ing. Jiří Velebný

Tiskový mluvčí je člověk, který zprostředkovává názory a informace jiných osob nebo určité organizace.

Tento článek se obrací k vám, kdo hovoříte, či budete hovořit, jménem své organizace. Nicméně komunikace není věcí jen tiskového mluvčího. I vy (možná) někdy můžete být pověřeni hovořit s médiem. A pak je každá dobrá rada drahá! Napsat vhodný, čtivý článek, nebo přímo vystoupit před médiem, je jedním z předpokladů účinného PR (public relations). Dalším velmi důležitým faktorem je umístění PR článku do médií. Nelze se obejít bez účinného nástroje je lobbying. Jeho základem jsou pozitivní vztahy s novináři a médiem (media relations).

Kultivované, vstřícné, taktické jednání a precizní vyjadřování je předpokladem k úspěšnému průběhu pracovní, mimopracovní, ale i náhodné schůzky osoby pověřené policií (PR, tiskový mluvčí) s novináři; je základním pilířem úspěšného a interaktivního jednání obou stran.

Dobře zvládnuté vztahy s médiem jsou nejlepším a nejefektivnějším způsobem vytváření pozitivního mediálního obrazu. Vztahy je nutné budovat dlouhodobě. Existují cesty publikování, šíření co největšího množství kladných zpráv a současně tlumení negativní prezentace klienta ve sdělovacích prostředcích. Vedle osobních kontaktů s novináři se rovněž v této oblasti nejčastěji využívá forma tiskových konferencí, brífinků, tiskových zpráv, PR článků a neformálních setkání.

Samotný mluvený projev a schopnost se vyjadřovat je základním rysem komunikace. Rozhodují nejen komunikační schopnosti a dovednosti, gestikulace a mimika, ale hlavně celkové působení osobnosti (image). Výzkumy ukázaly, že ze 20 % se na vytváření názoru publika podílí to, co mluvčí říká, přičemž celých 80 % tvoří to, jak komunikuje neverbálně, jak vypadá a jakým dojmem působí. Pohlednost a upravenost image tiskového mluvčího, jeho celkový vzhled, doplněný přiměřenou gestikulací a tzv. doprovodnými hlasovými projevy (posazení a výška hlasu, intonace, tempo řeči) může publikum zaujmout více než obsah sdělení.

Schopný PR či tiskový mluvčí dovede s médiem optimálně spolupracovat a využívat jejich možností. Obrátit se na média je nejrychlejší a nejúčinnější způsob, jak informovat veřejnost o problému, který se týká patřání po osobách a věcech, a hlavně pomůže při objasňování nejzávažnější trestné činnosti, při problémovém sportovním utkání, živelných pohromách, závažných dopravních nehodách i při bezpečnostně dopravních akcích... Tiskový mluvčí nesmí prezentovat v médiích své osobní názory, pocity, odborné postřehy či komentáře!

PR identifikuje cíle pro komunikaci s médiem, navrhuje vhodné prostředky a plány jejich využití. Následně řídí kontakty s novináři a organizuje akce, na nichž lze předat informace médiím (tisková konference, kulatý stůl, brífink, press foyer, press trip, atd.).

Kontakt s médiem na určitém pracovišti by měl mít na starosti jeden pracovník PR či tiskový mluvčí, a to i v případě, že na pracovišti PIS (preventivně informační skupina) je více lidí. Novináři si zvyknou obracet se na jednoho člověka, který si s médiem zastupované konkrétními novináři, vytvoří dobré pracovní vztahy. PR či tiskový mluvčí nemusí určitě znát každou informaci, policejní případ, zákon, kauzu apod. v rámci činnosti policie, ale měl by pohotově vědět, kde ji vyhledat, popřípadě na koho kompetentního se obrátit, měl by umět dodat kontakty na osoby, které jsou blíže informovány a mohly by v rámci PR poskytnout relevantní informace. U novinářů tím posílí dojem „správného člověka na správném místě“. K tomu patří i osobní setkávání s novináři, a to i mimo pracovní dobu, a vytváření přátelského přístupu. Kamarád s kamarádem, přítel s přítelem či sympatizant se sympatizantem jedná daleko efektivněji a kreativněji než strohý, úřednický nepřístupný PR či tiskový mluvčí.

Nebojme se tedy prostřednictvím médií vystoupit a sdělit lidem, že jsme tu, co a jak děláme a oč nám jde.

Mediální slovníček:

Media lobbying – soustavná a cílevědomá podpora image klienta mezi novináři, monitorování jejich názorů a připravovaných témat.

Exkluzivní materiály – Rozhovory, články a citace zástupců klienta; velmi důležitá část komunikace.

Tisková konference – vhodná pro představení nového projektu, produktu, události či bilancování výsledků firmy.

Tisková zpráva (Press Release) – méně náročná forma vhodná k udržení povědomí novinářů o aktivitách firmy (v tomto případě policie)

Press trip – atraktivní forma setkání s novináři přinášející dobré výsledky

Neformální setkání s novináři (sportovní, společenská) – sloužící k rozvoji dobrých vztahů. Monitoring a analýza publicity firmy a jejich konkurentů

Webové stránky – sekce pro média, kde jsou zprávy, aktuální informace, profily apod. Sdělovací prostředky nejsou jednotlé. Každý z nich pracuje s určitými specifiky (termín a čas, redakční uzávěrky, styl tvorby atd.), která je nutné pro efektivní účinnost znát. Podle těchto zvláštností musí odborníci na media relations také pracovat. Není možné dovolit si faux pas v podobě zdržování novinářů s denní uzávěrkou (televizní zpravodajství, redaktoři deníků) nebo s průběžnou uzávěrkou (on-line média)

Bc. Jaroslav BENEŠ

Kdo by si snad myslel, když se od Roudnice na dohled rozeběhla do polabské roviny dálnice D8 od Prahy na Německo, že se tamní ulice zklidní a doprava přes město usne, pak by se proklaté mylil. Obvodní policejní oddělení sídlí v dvoupatrovém domě na Riegrově ulici, která vlastně tvoří průtah městem, a ruch pod okny se skoro nezastaví. Pravda, vymizely nejtěžší kamiony, zasmradí leda když některý veze zboží přímo do města nebo zabloudí. Ale o to víc přes město jezdí osobáků a dodávek, Roudnice má přes třináct tisíc obyvatel a tvoří přirozené středisko celého okolí, spousta lidí sem jezdí za prací, za nákupy, do škol či do špitálu a k dalším doktorům.

Starosvětský klid tady člověk najde snad leda o víkend, kdy si město pod Řípem na pár hodin jako by zdřímne.

Ale do pondělka jenom skok...

Když jsme se chtěli k roudnickým policistům vloudit na návštěvu, vedoucí oddělení nás poctivě varoval. Prý – nejezděte, odložte to, barák máme v rekonstrukci, projekt P 1000 dospěl i k nám a tak teď nevíme co dřív. Jestli vyřizovat spisy, anebo chránit počítače před všudypřítomným prachem.

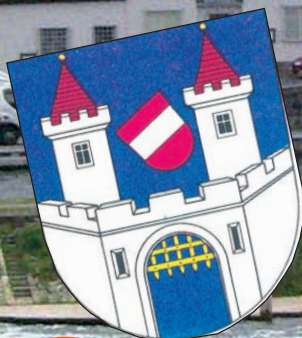
Faktem však je, že na konci dubna měli už Roudničtí nejhorší za sebou. Většina bouracích prací, při nichž se jistě práší nejvíc a taky zvukové efekty jsou nepřeslechnutelné, už byla hotová. Celé přízemí ovšem i nadále patřilo řemeslníkům a příští elegantní recepce a moderní místnost pro dozorcího byly stále ve stavu zrodu: chtělo to prostě hodně fantazie, aby si je člověk uměl představit. Ale hotové byly už další náročné části rekonstrukce: nová střecha celé budovy, pod níž se na půdu podařilo šikovně vmáchnout šatnu pro policisty ve službě, která se ne a ne vejít jinak. A novotou doslova září i okna celého oddělení, a dlužno říci, že jsou zvláště parádní. Vzhledem k tomu, že policejní dům stojí v rou-

dnickém centru, památkáři ostře sledovaném, nejde o levná okna plastová, ale poctivé dřevo. Paráda! Dům má dvě poschodí a přízemí – a nyní tedy i využitelnou půdu. Původně šlo o budovu určenou k bydlení, policie kdysi sídlila jinde: na náměstí v budově městského úřadu. Ale tady na Riegrovce je domovem už přes dvacet roků, barák patří vnitru a dislokace místností i rozměry oddělení vcelku vyhovují.

„Ne, že by každý z policistů měl snad vlastní stůl, ale to by byla vlastně marnotratnost. V podstatě se nikdy nesejdou ve službě všichni, takže kdo potřebuje pracovat se spisy, vždycky si najde volné místo a počítač,“ věcně vysvětluje vedoucí roudnických policistů nadporučík Miroslav Kalenský.

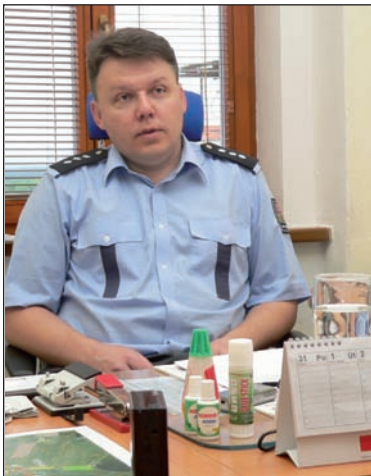
Papírově, tedy podle takřečených tabulek, má na povl osmadvacet lidí (tedy, včetně sebe a svého zástupce) a patří k oněm nepočetným obvodním šéfům, kteří těch osmadvacet lidí opravdu mají. Ovšem, papírově: ještě nikdy je neviděl pohromadě, někdo je ve škole, někdo marodí, někdo je odvelený... Ale nestěžuje si. Oddělení je třetího typu, nejbližší kolegy má ve Štětí a v Terezíně.

„Řekl bych, že tady máme docela slušnou partu,“ připojiti. „Najdete tu všechny generace, máme i policistu, který už odsloužil v uniformě třicet roků, dost lidí slouží plus minus

S velkou řekou na dohled

Vedoucím obvodního oddělení v Roudnici n. L. je nadporučík Miroslav Kalenský...

...a jeho zástupem nadporučík Jiří Hrach

Marodí už od ledna a projít rekonstrukcí budovy bez ní bylo hodně náročné: i když přijely vypomoci síly z Litoměřic, které uklízejí bývalé okresní ředitelství.

Když přijde řeč na technické vybavení, vedoucí spokojeně pokyvuje. Počítače jsou zánovní, v rámci Projektu P1000 se hardware českých základních

ze sousedního oddělení ve Štětí a stahujeme si ho od nich, jen když máme nějakou větší akci," dodává ještě vedoucí. A větší akcí míní třeba mistrovství světa belgických ovčáků, které se uskuteční na místním fotbalovém stadionu a na něž se sjedou chovatelé – a ovšemže psi krasavci a krasavice – přinejmenším z celé Evropy. Ovšem největší akcí, s jakou zatím mají zkušenost, je populární Řípská pouť. Znamená sročení lidu, během něž Roudnice a okolí praskají vpravdě ve švech: desítky tisíce nadšenců z blízka i z dálí, stovky autobusů, tisíce osobních aut...

„Na takové akce se ale většinou sjíždějí slušní lidé, kteří se chovají rozumně," vysvětluje nadporučík Kalenský fakt, že se i takovou monstrakcí daří zvládat Roudnickým bez větších karambolů a třenic.

„Pomáhají nám dopraváci z Litoměřic, protože zorganizovat takovou dopravní nadílku na našich silnicích není žádná legrace.“ A významnou pomoc ve dnech všedních i svá-

Roudnický zámek se do jednoho záběru prostě nevejde

Roudnice byla a je město s bohatou historií světskou i duchovní

dvacet. Ale jsou tu i hodně mladí lidé, kteří nastoupili docela nedávno, a další teď čekáme ze školy."

A se začátečníky jsou prý někdy potíže: než si zvyknou, že služba u policie není normální zaměstnání jako každé jiné, nějaký čas to trvá. Že to je služba – od slova sloužit! A stanou se i takové pády, že si někdo toho faktu nevšimne vůbec.

„Co vám mám povídat? V sedm ráno se nastupuje do služby, jistý mladý policista nikde ještě v půl osmé! Ani vidu ani slechu po něm! Pak se rozrazí dveře a on přichází klidným krokem. Kolega se ptá, co je. Kde je? Že děláme od sedmi. A on klidáňko vysvětlí, že u pekaře měli frontu, tak se kapánek zdržel..."

V sestavě nechybějí ani dvě policistky: jedna se věnuje hlavně práci na spisech, druhá dělá běžnou hlídkovou službu – jako chlapi.

„Je rázná a rozhodná, řekl bych, že vzbuzuje větší respekt než leckterý z nich," usmívá se nadporučík Kalenský. „Víte, ve službě jde často o přirozenou autoritu, kterou člověk buď má, anebo ne..." S povzdechem se zmíní ovšem ještě o jedné ženě, která toho času v roudnickém policejním týmu citelně chybí. Je to nezřídka podceňovaná, avšak zcela nezastupitelná: uklízečka!

policejních útvarů výrazně změnil k lepšímu a Roudnice v tom ohledu není rozhodně výjimkou. A další kvalitní výbava teď přijde na nové pracoviště dozorčího, jež se připravuje v přízemí, v sousedství budoucí recepce.

„Škoda jen, že sice budeme mít krásnou recepci, ale nikoli recepční anebo recepčního," povzdechne vedoucí. „Zatím na něj prostě nejsou peníze!"

Služební auta zato mají dnes na oddělení čtyři, z toho jedna zbrusu nová oktávie v nejnovějším provedení. Třetí je taky oktávka, kombík, který předtím užívali litoměřičtí dopraváci: ojetá, ale nikoli stará. Tak pětasedesát tisíc na tachometru, a v dobrém stavu. Za budovou oddělení jsou skryty i vlastní garáže, jenže v nich se hlídkové vozy moc neohřejí: v zimě v létě, pořád jsou vlastně v pohybu. Rajon roudnických policistů nespočívá jen ve městě samém, ale v katastru má i zhruba třicetku okolních obcí. Čímž se rozloha i počet obyvatel města zdvojnásobí. Jen objekt celý obvod a projít se všude po návsi by bylo záležitostí bezmála celé jedné směny...

„Jsme teď na tom s auty ale natolik dobře, že jsme čtvrté mohli dlouhodobě půjčit kolegům

tečních poskytují také strážníci městské policie, jichž je trochu méně než roudnických policistů, avšak bývají v ulicích asi víc vidět. Mají totiž méně úřadování a tak si hledí hlídkové služby.

„A v budoucnu jich asi pár přibude, protože by se podle nové smlouvy s dalšími okolními obcemi měli zaměřit i na pořádek v nich," těší se nadporučík Kalenský, že se jeho týmu uleví.

Řípská pouť na svatého Jiří (jemu je zasvěcena rotunda na Řípu) je už podnik tradiční, letos však čeká Roudnické ještě prověrka nová, kterou si na ně vymyslel populární žertů Petr Novotný. Se svou agenturou totiž – obdobně jako kdysi koncert bratří Nedvědů na Strahově – uchystal do přírodního areálu pod Řípem, kde se konává slavná pouť, na konec května tři čtyřhodinové koncerty oblíbené dvojice Evy a Vaška a jejich hvězdných hostů. Podle předběžných výsledků z předprodeje se předpokládá příjezd nejméně třiceti až pětatisíce fanoušků na jediný z koncertních dnů. Tedy přes sto tisíc návštěvníků celkem!

„Ale zase půjde hlavně o lidi trochu už v letech, se kterými budou snad problémy leda organizační," doufá nadporučík. „Nájezd a odjezd takového množství nebude lehké

Nádraží jsou ošemetná místa a platí to i pro Roudnici

zvládnout, ale přece jen už máme zkušenosti z těch poutí.

Jak roudnickí patrioti rádi zdůrazňují, náměstí tak malebně kopcovité jako jejich Karlovo nemají snad nikde: a to se k němu ještě pojí neobvyklý výběžek náměstí Husova! Rozlehlá plocha se svažuje k Labi, což je tady už řeka náramně velebná a přesto doposud půvabná. Teče městu na dohled, přemožena mohutným železným mostem z roku 1913, zámek se pyšně vypíná nad ní a vlastně celé město stojí za ním a kolem něj ve stráni, tedy vskutku nad Labem. Což vzhledem k okolní polabské rovině vytváří vpravdě malebné rozvrstvení ulic a náměstí, věží a vyhlídek.

Hezké místo na levém břehu velké řeky, ale v dostatečném odstupu od vody, která se umí i setsakra rozdivočet, vábilo zřejmě lidi k usídlení už od pradávna. Každopádně první zmínky o zdejší osadě pocházejí už z dvanáctého století. A pak rychle přichází rozmach, z osady se záhy stává městečko a posléze město, centrum celého okolí.

Podřípské muzeum se sídlem v Roudnici má už více než stoletou tradici, historii však proměnlivou. Vzniklo na samém počátku dvacátého století, ale nikdy nemělo vlastní střechu nad hlavou, stěhovalo se z místa na místo, což nespědčilo ani návštěvnosti, ani exponátům. Nakonec ho na přelomu let padesátých a šedesátých zrušili: k čemu takový regionální krcálek, soudili soudruzi.

Nu, v půli let devadesátých se Podřípské muzeum zrodilo z popela zapomnění a začátkem nového tisíciletí se dočkalo i vlastní důstojné budovy. Koho zajímá historie kraje, neměl by zdejší sbírky vynechat.

Původně stával na návrší pevný a výstavný hrad, postupně během staletí přestavovaný. Dnešní podoba zámku je raně barokní, z původních románských zdí se zachovala leda sklepení. Roudnické panství bezmála tři století bylo zbožím církve katolické, respektive pražského biskupství a arcibiskupství. Jenže zhruba za času husitských válek církve nedopadla dobře: napřed se musel pražský arcibiskup na Roudnici schovat a pár let nato ji dokonce z nouze zastavil Janu ze Smiřic. Jiří z Poděbrad sice panství dobyl a připojil

ke královským statkům, pak se ale znovu dostalo do rukou šlechty. Urození vlastníci se střídali, v jejich řadě čteme celou plejádu slavných jmen. Švihovští z Rýzmburka, Vilém z Rožmberka, Polyxena z Pernštejna, jež se v roce 1603 provdala za Zdeňka Popela z Lobkovic. A Lobkovicové už zůstali na Roudnici natrvalo, nepřehlédnutelně zvelebili zámecké sídlo, město kolem i celé panství. Jejich panování učinila konec teprve padesátá léta dvacátého století. Zámek po zestátnění připadl armádě, mobiliář a bohatá knihovna byly rozvezeny po jiných, „chudších“ zámcích v republice. Vedle řady dalších vojenských institucí v zámeckých zdech v Roudnici našla domov i vojenská hudební škola, jež sice neměla titul konzervatoře, ale její kvality záhy ano. A dlužno nesmlčet, že z jejích škamen vyšly desítky prvotřídních muzikantů, kteří si pak dobyli věhlas nejen v armádních kapelách, ale i čelných hudebních tělesech civilních. A to stejnou měrou v oblasti hudby vážné jako v pop-music i rocku...

Od let devadesátých je roudnický zámek opět lobkovický, sídlí tu i vyhlášené knížecí vinarství. A roudnické je skvělé! Město Roudnice se ale honosí i řadou dalších historických skvostů: stojí tu dva kláštery, bezmála tucet výstavných kostelů a půvabných kaplí, řada historických a nepřehlédnutelných staveb světských. Vzhledem k početné židovské komunitě stávalo v Roudnici i několik synagog, na nichž – i jejich věřících – se bohužel nenávratně podepsala nacistická okupace. Mimo chodem, zámek byl v té době pyšným sídlem Hitlerjugend...

Už v roce 1720 se přes Roudnici z Prahy napřáhla zemská silnice přes Hořtku, Žandov až po saský Žohorelec, v roce 1850 dospěla do města železná stuhá státní dráhy vedoucí od Prahy přes Kralupy a dál na Lovosice a Ústí – a později ovšem i dál do Němce. Až o padesát let později přibyla na roudnickém nádraží kolej čilé lokálky do Kmetiněvsi. Výdobytkem posledních desetiletí je frekventovaná dálnice D8. Nikdy nadobro neusíná, blízké město však díky ní spí trochu lépe než dřív.

Mimo chodem, dobré dopravní spojení má pro roudnické obyvatele nezastupitelný význam odjakživa, a dnes ovšem zvláště. Nebyť jeho, byla by asi míra zdejší nezaměst-

nanosti o dost horší. Nemálo roudnických tradičních podniků totiž nezvládlo změny devadesátých let a vzalo zasvě: zůstaly jen některé. A blízkost Prahy dává mnohým lidem novou šanci a pracovní příležitost. Denně do hlavního města dojíždějí za živobytím stovky, ne-li tisíce Roudničanů. (Do Prahy dojíždějí za službou z města a okolí i mnozí policisté: Praha by se bez přespolních strážců zákona prostě neobešla).

„K nám na oddělení ale lidi z daleka nedojíždějí, většina pochází z města a blízkého okolí, nejdál snad z Lovosic,“ říká nadporučík Kalenský.

A pochvaluje si i věkové rozvrstvení svého mančaftu: doyen roudnického oddělení už odsloužil v uniformě třicet roků, další mají za sebou pětadvacet, dvaadvacet let služby, další mezi deseti až patnácti. Ale nechybějí ani mladí, těsně po škole, a nejmladší generace je zrovna ve škole a na oddělení už na ni netrpělivě čekají.

Auta se bohužel hojně kradou všude, to je takové naše českomoravské specifikum, od Šumavy k Beskydům, ale na Roudnicku si nějaký zloděj (spíše zlodějská parta, na jedince to rozhodně nevypadá) našel trochu nevšední a nebezpečný způsob odkládání odcizených čtyřkolových vozidel: dotýkáni auták odcizí, odvezou někam do klidu a odstojí zřejmě ode všeho cenného – a pak ho už ocesaný zase převezou na nějaké nerušené místo, kam je to z dálnice jen co by dup, a vozidlo zapálí. Nejlepší způsob, kterak se zbavit hezky najednou a svižně všech těch stop uvnitř interiéru zanechaných. Mazané, že? Kdo by se trápil pochybnostmi, jestli náhodou nějaké daktylky či vlásek v čalounění zapadlý nezanachal. Takhle je to všechno najednou a sakumprásk vyřízeno. Svědkové buď nejsou, anebo jako by nebyli: „Chodil tam chlap a měl bundu a přes hlavu kapuci,“ vypoví jeden podnětně...

Kousek za Roudnici už prý takhle neslavně skončila tři ukradená auta. A nikdo nic neví...

„Ale tuší,“ opravuje nás nadporučík Kalenský. „Máme svoje podezření na takovou skupinku darebáků, která se nedávno vrátila z kriminálu a musí se nějak žít, protože práce

Policisté jsou v kontaktu se železničáři vlastně dnes a denně

Praporčík Jiří Černý měl právě na oddělení dozorcí službu

Tohle auto nezapálila technická závada, ale zkušený zloději. Mazaně se tak zbavili potenciálních stop, jež v ukradeném autě nechali. Jenže kdoví, třeba oheň nějakou přece jen ušetřil...

Praporčíce Petra Rothová

nikomu z nich nikdy nevoněla... Jenže zatím hledáme důkazy.“

Oné středy, kdy jsme přijeli na návštěvu, měli na oddělení od rána rušno. Od svítání drnčel telefon a občané oznamovali neradostná zjištění: celkem sedm nových případů za jediné ráno!

„Vypadá to na jednu sérii a jednu partu pachatelů,“ uvažuje vedoucí. „Zřejmě jeli od vsi ke vsi a všude něco provedli. Hlubší smysl v tom nenacházím, škodu způsobili, ale nic závažného. Spíše jde o to zase nás nějak pošťouchnout, zaměstnat...“

Napřed ukradli z jednoho auta benzin z nádrže (mají prý na to grif, pod vůz zasunou dvacetilitrový kanystr, ve kterém je dírka a malý trychtýřek – i odvodušňovák. Pak navrtají bateriovou vrtačkou nádrž, jsou teď plastové, jde to skvěle. A jdou pryč, na cigárko, za půl hodinky se vrátí a je vyděláno. Pak zkusili pro změnu jedno auto ukrást, ale nedařilo se, hned se s ním trefili do plotu, tak ho nechali na místě. Do třetice vykopli dveře jedné prodejny, ale dovnitř ani nevlezli. Vyrušil je někdo, nebo chtěli jenom zlobit?

„Něco podobného máme občas na nádraží, spíš vandalismus než velkou škodu,“ říká nadporučík. „Pomalované vagony, rozřezaná sedadla, vystříkaný hasicí přístroj, rozbitá okna...“

Onoho dopoledne má ovšem většina zdejších policistů plné ruce práce úplně jinde, v blízkých Litoměřicích se koná setkání ministrů dopravy Evropské

unie, řidiči kamionů se chystají protestovat a policie pochopitelně musí udržet pořádek. Kdo má nohy, je v terénu, zajišťují se stopy, vytěžují svědkové. Až k poledni se začínají vracet hlídkové vozy s posádkou z výjezdu. Teď je ještě čeká protivnější část nutné práce: papírování, na jeho obsáhlosti pranic nezměnílo, že se dnes už vlastně nedělá takzvaně na papíře, nýbrž v rámci ETR, tedy elektronického trestního řízení, na počítači.

„Když nám vypnou proud, jsme ovšem nahraní,“ nevesele se usmívá vedoucí oddělení. „A když spadne počítačová síť a jde zpomalene, můžeme počítat do deseti a zase nazpátek, než se dostaneme třeba do evidencí.“

Vraždu už v Roudnici neměli ani nepamatuji, a jak tamní policisté upřímně říkají, kéž by to tak zůstalo. Velké kauzy? Není o co stát.

„Ale to víte, že jsme tu taky měli přepadení banky, loupež na benzínce, výbušný nástražný systém a další větší rány,“ připustí roudnický policejní šéf.

Ulice pod okny jeho kanceláře kypí poledním ruchem. Telefon zvoní, všední jarní den se právě překlápá do druhé půlky.

Klid před bouří?

Jan J. VANĚK
Foto Václav ŠEBEK

Znaky evropských měst

Romantická končina, zteplilé místo. Pod vrchem Radobýlem na pravém břehu Labe, ze všech stran obklopeno sady a vinicemi, leží město, které je právě teď „ve hře“.

zemřel pak opuštěný – nespravedlivě předčasně – 6. listopadu 1836.

Teprve o čtvrt století později se k němu přihlásila skupina mladých poetů družiny májové. Odkaz Karla Hynka Máchy tím začal pronikat do literární pokladnice národa a město v Českém středohoří jej přiřadilo definitivně mezi nejslavnější obce (před ním např. Josef Jungmann, po něm třeba Svatopluk Čech – abychom zůstali ve vodách literatury).

Z archeologického „prostředí“ je jasné, že tu v časech od 4. do 1. století před naším letopočtem sídlili Kelové, které postupně později vytlačovali Germáni. V závěru období tzv.

„stěhování národů“ v 6. stol. n. l. (neplést si se současným pohybem různých „menšin“ do našich končin) přicházejí do Čech slovanští osadníci a jistě obsadili též úrodnou krajinu v okolí města, jež máte určit.

Přemyslovci zde na výrazné terase dodnes zvané Dómský vrch vybudovali raně středověký hrad jako jedno z nejvýznamnějších správních center v tehdejších Čechách. K 31. květnu 993 je listinně doložena místní provincie (a tím i nepřímá existence zdejšího přemyslovského „regionálního“ sídla!).

Historickou slávu královského města neúnavně připomínají němí – a přece tak výmluvní – svědkové gotické, renesanční i barokní éry v městské, roku 1978 vyhlášené, památkové rezervaci (z 256 objektů – většinou v historickém městském jádru – je jich 104 zapsáno na státním seznamu kulturních památek).

Pokud si pořád ještě nejste pojmenováním města jistí, vězte, že současným největším lákadlem k návštěvě kouzelného městského celku bývají po desítky let populární specializované veletrhy pod značkou Zahrada Čech...

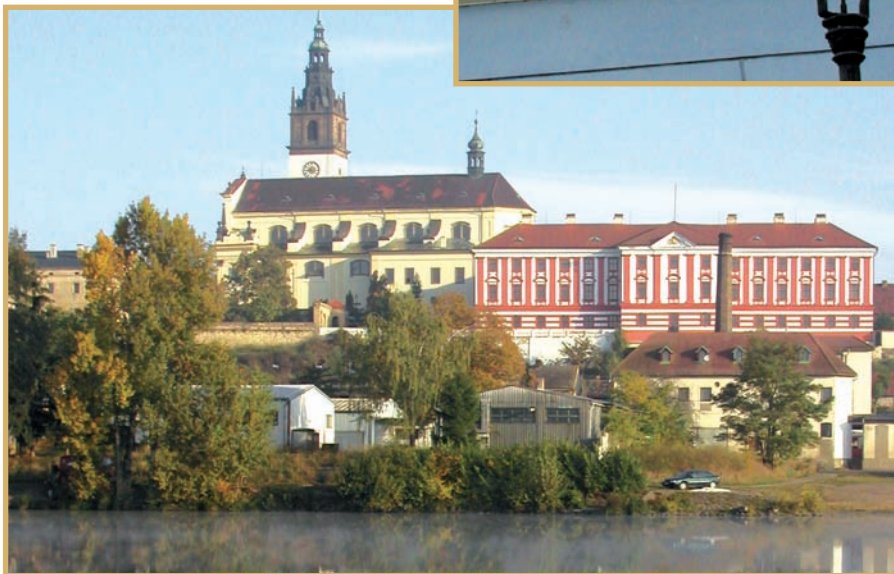
U prostřed zahrady

Na podzim roku 1836 sem přišel mladý šestadvacetiletý absolvovalý právník. Usadil se v domě Na vikárce u Jánských schodů v podnájmu s překrásným výhledem („Ten byt mně bohové popřáli co svému ctiteli...“) a nepředstavitelně tu živořil, nejspíš proto, že není a nebyl koncipient jako koncipient („Dnes jsem již nesnídal ani nevečeřel, obědvat budu zítra a v neděli, a v pondělí snad ani to ne, a jestli v outerý, na prvního, nedostanu od pana právního peníze, o čemž pochybuju, neb je svátek – tedy umru hladý...“).

V tu chvíli už po několik měsíců mnohé nevlídné kritiky označovaly jeho geniální, neopakovatelné, gigantické a jedinečné básnické dílo Máj jako škváru, „která z vymřelé sopky vyhozená mezi květy padla“. V rukopise měl autor ukončen román Cikáni.

Náš nepochybně největší romantik a blouznivec snových krás mezi spisovateli

Řešení zasílejte na adresu redakce nejpozději do 30. června 2009

Znaky evropských měst

Policista č. 6/2009

KUPON č. 6

Řešení z č. 4/2009 zní: město LOKET

Ze správných odpovědí jsme vylosovali: Věra Bartoušková, Praha; Renáta Nikelová, Ostrava; Blanka Černá, Praha.

Blahopřejeme a zasíláme knižní odměnu!

/ki/
Foto Dana
KUTÁLKOVÁ
Kresba František
DOUBEK

stroje na počasí

Ne, do výbavy k pobytu v přírodě si zatím nemůžeme přibalit stroj ovlivňující počasí. Existuje nicméně řada pomůcek k registraci povětrnostních parametrů a eventuálně k prognóze jejich vývoje. Mnohé z nich se uplatňují i u policie, zejména při službě v horách a samozřejmě u odstřelovačů.

Pomineme-li různé teploměry vysílající hodnoty na dálku nebo signalizující například teploty pod bodem mrazu, pak jsou i nejjednodušší meteorologické přístroje zpravidla vícefunkční. Základem bývá výškoměr a barometr. Už v tom samozřejmě spočívá úskalí, neboť výškoměry fungují na základě změny barometrického tlaku, zatímco z údajů barometrů lze hodnověrně usuzovat na změny tlaku jen při zachování téže nadmořské výšky. Kvalitní přenosné přístroje tudíž musí umožňovat nastavení vstupních údajů z některého oceňovaného barometru umístěného ve známé výšce. Lze rovněž vycházet ze speciálních meteorologických zpráv, avšak výsledek je méně přesný. Pokud nic z toho není k dispozici, měření je velmi nepřesné.

Údaje o nadmořské výšce, resp. o barometrickém tlaku se přitom použijí nejenom při vysokohorské turistice, ale například při střelbě na dlouhé vzdálenosti ve větší nadmořské výšce, kdy je třeba tyto údaje brát v úvahu při volbě záměrného bodu.

Ještě větší význam pro přesnou střelbu má síla větru, zejména bočního. Už sportovní střelci z malorážky na 50 metrů znají funkci větrných praporků. U velkorážových pušek vliv větru vystupuje do popředí až při větších vzdálenostech střelby, nicméně podle intenzity je někdy zapotřebí s ním kalkulovat už třeba od 100 metrů.

Moderní kapesní měřiče rychlosti větru pracují na principu vrtulky poháněné větrem, jejíž lopatky při rotaci přerušují infračervený paprsek. Nejjednodušší přístroje jsou jednoúčelové. Představitelem takového měřiče rychlosti větru je například Pocketwind. Má velikost menšího mobilního telefonu a vystaven větru ukazuje na displeji jeho rychlost – digitálně v km/h, analogově rovněž v km/h, ale také v uzlech a na Beaufortově stupnici. Maximální měřitelná hodnota je 99 km/h. Směr větru se určuje jednoduše podle výkyvu přivěšené stužky. Je jasné, že pro reálné měření rychlosti je třeba přístroj nastavit podle stužky co nejpresněji proti směru větru.

Více možností poskytují meteorologické přístroje, například Silva WindWatch nebo Kestrel Pocket Weather Meter. Nejdokonalejší modely jsou nárazuvzdorné a vodotěsné, mají kapesní rozměry a váží kolem 50 gramů. Kromě okamžité, střední a špičkové rychlosti větru v rozs-

Náramkové digitální hodinky Casio jsou vodotěsné, nárazuvzdorné a mají rovněž funkce stopky, výškoměru, barometru a teploměru. Měří rychlost výstupu, uchovávají údaje o vývoji atmosférického tlaku za posledních 8 hodin a dá se s nimi, byť nepřliš přesně, předpovídat počasí. Podobné hodinky mohou obsahovat i digitální kompas, ale to je pomůcka spíš pro případ nouze. Jinak se dnes běžně používají orientační prostředky stejné velikosti pracující v systému GPS.

Kestrel 4300 – jeden z nejdokonalejších kapesních přístrojů, s nimiž se dá měřit mimo jiné rychlost větru, nadmořská výška a barometrický tlak. Do značné míry umí i předpovídat počasí.

hu 0,1–40 ms⁻¹ (s nastavením střední hodnoty a špičky ve zvoleném časovém úseku) s nimi lze měřit okamžitou teplotu, barometrický tlak (aktuální a vývoj) a nadmořskou výšku. Počítají rovněž relativní (subjektivní) snížení teploty s ohledem na rychlost větru. Všechny modely mají rovněž digitální hodiny, ale žádný nemá větrný praporek. Směr větru je zapotřebí určit jiným způsobem.

Střelci samozřejmě mohou s podobnými přístroji změřit rychlost větru jen na palebném stovišti, zatímco ve větších vzdálenostech musí směr a rychlost větru odhadovat analogicky, například podle náklonu stromů.

-pl-

**Jednoduchý přístroj GPS
Bushnell Back Track**

NEREZ, HLINÍK, PLAST, TITAN

Ruger LCR ráže 38 Special +P

Revolvery jsou jedním z nejstarších typů moderních krátkých palných zbraní. Z hlediska jejich užitných vlastností výraznými přelomovými body v jejich konstrukci byla konstrukce revolveru s výklopným válcem a vznik a široké rozšíření dvojčinných spoušťových mechanismů. To všechno ale proběhlo již poměrně dávno, ještě na přelomu 19. a 20. století. Přestože revolvery od té doby podlehly samonabíjecím pistolím, dodnes si udržují nezanedbatelný okruh příznivců. Ti oceňují jednoduchou obsluhu, spolehlivost a necitlivost vůči typu používané munice.

V roce 1983 došlo k velkému přelomu v konstrukci pistolí. Neznámý rakouský konstruktér, jakýsi Gaston Glock, před-

Revolver LCR rozložený na části. Další rozebírání se nedoporučuje.

stavil pistoli s rámem z plastu, a tuto zbraň zařadila do výbroje napřed rakouská armáda a následně nespočetné množství ozbrojených sborů po celém světě. Od roku 1983 byla také zralá doba na podobný přechod i na poli revolverů, jejichž konstrukce zhruba od poloviny 20. století stagnovala. Plasty otevřenou technologickou cestou se však nikdo po dlouhou dobu nevydal. Teprve letos, v roce 2009 americká firma Sturm, Ruger Co. představila nový revolver LCR, který využívá plast jako podstatnou část „rozhraní mezi hlavní a střelcem“.

Zkratka LCR znamená Lightweight Compact Revolver – lehký kompaktní revolver. Výrobce s ním hodlá oslovit ty uživatele, kteří hodlají revolver nosit trvale, ať již jako záložní služební, nebo jako primární obrannou zbraň. Zvolil ráži 38 Special, dnes obecně vnímanou jako bezpečnou a spolehlivou spodní hranici výkonu pro sebeobranu použití. Revolver je určen i pro náboje označované v USA jako +P, tj. se zvýšeným výkonem, ale i vyššími provozními tlaky.

Vývoj nového revolveru začal pod vedením Josepha Zajka na začátku roku

Opravdu skromné rozměry revolveru Ruger LCR nelépe vyniknou v porovnání s lidskou rukou

cial +P se střelou o hmotnosti 158 grainů (10,2 g). Nebyly přitom zjištěny žádné závady ani rozměrové změny, které by ohrožovaly funkci či přesnost zbraně, natož pak její bezpečnost.

Základní součástí takzvané sestavy hlavně je uzavřený rám vykováný z leteckého duralu. V přední části rám vybíhá v pouzdro hlavně, ve kterém je vložena vlastní hlaveň z nerezové oceli. Zadní část je křivková, zapadá do „pahýlu“ a přenáší z něj síly vznikající při výstřelu. Její boky uzavírají dutinu s bicím a spoušťovým mechanismem. Spojení rámu s rukojetí zajišťují dva poměrně titěrné šroubky. Jeden šroubek je vpředu, kde současně tvoří spodní osu poměrně konvenční konzoly válce. Proti samovolnému uvolnění je jištěn plastickým tmelem Loctite (modrý). Druhý je těsně za koncem horní příčky rámu. Podle výrobce není tento druhý šroubek v podstatě nutný, celá konstrukce rámu a jeho styčných ploch je navržena tak, aby při výstřelu držel rám v rukojeti sám od sebe, pouze působením sil vznikajících zpětným rázem. Hliníkový rám je zesílen ocelovými vložkami v oblasti vedení zápalníku (tam, kde se

ny z titanu. Ten je při potřebné pevnosti dostatečně lehký, aby se minimalizovaly setrvačné síly a při výstřelu nedošlo k nechtěnému odemčení válce. Zámek válce se ovládá tradičním tlačítkem na levé straně rámu.

V konstrukci zbraně se Ruger do značné míry odklonil od své zavedené technologie přesných ocelových odlitků. Ostatně ocelových dílů je zde poskrovnu a ekonomicky jdou vyrobit snáze například přesným stříháním, lisováním nebo spékáním (technologie MIME). Povrch revolveru má černou barvu. Firma Ruger prý dlouho hledala co nejodolnější povrchovou úpravu, aby zbraň dobře odolávala agresivnímu prostředí lidského potu při skrytém nošení. Nakonec zvolila kombinaci anodizace povrchu hliníkových součástí, do jehož póru je následně zapečen černý plnicí polymer. Výsledek je matný povrch s tvrdostí HRC 60 (tedy srovnatelnou s tvrdostí pilníku), který úspěšně odolával 90 dnům působení vodní tříště z mořské vody. S ohledem na určení zbraně firma údajně testovala také odolnost takto vzniklého povrchu vůči dlouhodobému působení kosmetických přípravků a voňavek.

Revolver má jen velmi prostá pevná mířidla tvořená pevnou muškou a drážkou v horní přičce sestavy hlavně. Ta nahrazuje hledí. Muška i mířidla jsou matně černé a záměrný obrazec je poměrně nevýrazný. Kromě základního provedení se nabízí i verze s integrovaným laserovým zaměřovačem od firmy Crimson Trace.

Se zbraní je dodávána v uzavřeném obalu také jedna vystřelená nábojnice. Kromě ní jsou v obalu také přiložena data o zbraní, její výrobní číslo a informace o použitém střelivu. Ruger tak vychází vstříc nové americké legislativě, která v některých státech Unie vyžaduje, aby od každé prodané zbraně prodávající předal státním orgánům jednu vystřelenou nábojnici, která by usnadnila identifikaci zbraně v případě, že by byla použita k trestnému činu.

Dá se říci, že s Rugerem LCR pokročil vývoj revolverů zase o kus vpřed.

Ruger LCR

ráže	38 Special (+P)
celková délka	165 mm
výška	114 mm
šířka	33 mm
délka hlavně	48 mm (1 7/8")
délka záměrné	95 mm
hmotnost nenabitě	
zbraň	383 g
kapacita válce	5 nábojů

2007. Jako základní materiál rukojeti byl zvolen skelným vláknem zesílený polymer. Přitom rám rukojeti tvoří krátký „pahýl“, na který je navlečen návlak vytvářející vlastní úchopové plochy rukojeti. Firma Hogue pro revolver navrhla speciální rukojet, nazvanou recoil tamer – krotitel zpětného rázu. Je z měkké syntetické pryže a dost skloněná. Rychlému nacílení to nijak nebrání, ale pomáhá zvládat zpětný ráz. Kromě geometrie zde kouzlo úspěchu spočívá ve vložce ze speciálního polymeru, umístěné uvnitř návleku, mezi rukojetí a hřbetem „pahýlu“. Tento polymer modré barvy je neoddelitelně spojen s návlekem, je měkký a dobře pohlcuje a tlumí zpětný ráz.

„Pahýl“ v sobě nese bicí a spoušťové ústrojí. Styčné plochy mezi spouští, kohoutem a napínačem prošly důkladnou rekonstrukcí. Výsledkem rekonstrukce je evolutivní tvar styčných součástí, které se nyní po sobě de facto pouze odvalují, nikoliv kloužou. Díky tomu se podařilo dosáhnout charakteristiky pouze dvojčinné (DAO) spouště. Z bezpečnostního hlediska je třeba zmínit, že bicí mechanismus využívá přenosovou páku, která teprve při plném stisknutí spouště umožní styk kladívka se zápalníkem.

Bicí a spoušťový mechanismus je možné při sejmutém návleku rukojeti zamknout pomocí zámečku integrovaného do opěrky bicí pružiny. Tento způsob zablokování zbraně je určen především pro dlouhodobější skladování zbraně.

Z prototypu revolveru LCR bylo vystřeleno víc než 10 000 nábojů 38 Spe-

při výstřelu opírá dno nábojnice) a v oblasti, kudy prochází osa válce.

Válec je opět z nerezové oceli, výrazně odlehčený. Uzamyká se tradičně, osou válce vpředu pod hlavní a vzadu do rámu. Osa válce a přední západka jsou vyrobe-

Ing. Martin HELEBRANT

Foto autor

Bez kohoutový (DAO) revolver se ovládá tradičním způsobem

Poznali jsme se koncem minulého tisíciletí. Řečeno s mírnou nadsázkou, já jako novinář, úporně se snažící proniknout do tajuplných hlubin zločinu a jeho objasňování, on jako vyšetřovatel pražské mordparty, s nadhledem glosující své služební zážitky. Teď jsme si povídali na půdě Policejní akademie ČR, kde JUDr. Martin Kloubek, Ph.D. (1950) přednáší na bezpečnostněprávní fakultě.

VZPOMNĚL JSEM SI NA RADU VACÁTKA

S policií jste se rozloučil letos v březnu, kdy jste také převzal cenu „Policista roku 2008“... Stará pravda ovšem říká, že žádný fotbalista nekope hned první ligu, což tou samou měrou platí o detektivích stejně jako o akademických pracovnících. Takže, co bylo ještě předtím? A nemusíme to brát od mateřské školy, stačí třeba nástupem k bezpečnostním složkám.

„Po vojně jsem nastoupil jako celník na hraničním přechodu Děčín. Našel jsem si děvče a pokud jsme uvažovali o manželství a rodině, bylo mi jasné, že mizerný plat celníka nám moc nedovolí. V té době taky zemřela moje maminka, musel jsem se starat o pražský byt, v podstatě by to znamenalo pendlovat mezi Děčínem a Prahou...“

Tak jsem se v roce 1975 nechal přeložit na letiště v Ruzyni, kde jsem to dotáhl na vedoucího jednoho z odbavovacích pracovišť. A taky jsem začal studovat práva. V roce 1977 jsem dostal nabídku ke Sboru národní bezpečnosti na místo na hospodářské kriminálce. Nakonec jsem zakotvil ve správní službě jako úředník – vydával jsem pasy.

Proč se to tak zašmodrchalo? Časem jsem pochopil. Můj tatínek byl totiž – jako tzv. nesloučený socdemák – ze státobezpečnostního hlediska nepřátelská osoba IV. kategorie. Konkrétně řečeno, jako člen sociální demokracie odmítl koncem 40. let minulého století vstoupit do KSČ, se kterou se socialisté prakticky povinně slučovali. IV. kategorie byla ta nejnižší, v jedničce byli například ti, co hlásili v Rádiu Svobodná Evropa. Takže moc velký škraloup jsem nepodědil...“

Nicméně podědil.

„Dál jsem proto *bouchal pasy*, na druhou stranu jsem dostudoval práva s celkovým průměrem 1,2 a státnice mi vyšly s průměrem 1,0. Pak přišel rok 1989 a já si řekl, že teď je ta správná chvíle se svým životem něco udělat... Konečně jsem se dostal na vyšetřovačku. Nastoupil jsem v rámci tehdejšího obvodu Prahy 4, na odbor obecné kriminality, kde jsem to dotáhl na zástupce I. oddělení. Takže jsem zpracovával vazební věci, týkající se například trestných činů ublížení na zdraví.“

Což je v rámci obvodu maximum mož-

ného. Kdežto na městské správě, na mordpartě...

„Tam jsem se dostal v roce 1996 a časem jsem mordpartu i vedl. Vedle toho jsem hodně přednášel v rámci takzvaných IMZ. Pak nastal paradox, přišla třetí vlna očistování policie a já jsem pochopil, že pro někoho jsem podle odsloužených let stará struktura... Tak jsem přešel na nešefovské místo a vedle vyšetřování nápadu běžných kauz jsem pracoval jako analytik programu objasňování sériových zločinů VICLAS, zjednodušeně řečeno evropsější podobě programu VICAP, užívaného americkou FBI. Od roku 2005 až do jara 2009 jsem sloužil jako vyšetřovatel Stálé výjezdové služby...“

„Aby se to nepletlo, i téhle skupině lidí vyjízďející na místa čerstvého nápadu závažných zločinů se někdy a nepřesně říká mordparta. Vyšetřovatel je klíčovou osobou při zajišťování stop na místě činu, operativci už hledají a vyslýchají možné svědky... Jenže! Výjezdovka případ jen rozjždí, dál už na něm pracují jiní procesualisté a operativci. A tak si říkám, jestli to nebyla tak trochu Tantalova muka, odcházet od zajímavého případu?“

„To nemyslím. Víte, mám za sebou dost bohatou praxi, variace zločinů nejsou neko-
nečné a časem pochopíte, že všechno už
tady vlastně bylo.“

Rozumím. Pak se ale musím zeptat, jestli je analogie dobrým pomocníkem, nebo spíš nebezpečným naváděčem na špatné, byť kdysi zažité a fungující koleje?

„Platí obojí, to si musíte sám v sobě vybalancovat. Ne náhodou se stává, že dychtivý nováček si všimne na místě činu nějakého detailu, čímž zahanbí zkušeného rutinéra. Rád svým studentům předvádím tzv. trojúhelník, ve kterém je napsáno *FIALKÝ KVETOU / NA / NA POČÁTKU JARA*. Na kratičkou dobu jim nápis ukážu a zdaleka ne všichni postřehnou nadbytečné *NA*. Což jenom potvrzuje starou pravdu, že je potřeba vidět stromy i les.“

Vzpomenete si na nějaký případ, kdy se analogie vyplatila?

„Na místě vraždy jsme našli mrtvého zastlaného pána. Dobře a pěkně zastlaného... Snad každému, co viděl televizní *Panoptikum hříšných lidí*, konkrétně díl *Přísaha*, se musí vybavít, jak rada Vacátka pronáší v podobné situaci větu, že vrahem musela být ženská, protože takhle šikovně by chlap ustlat neuměl. Později se ukázalo, že pan rada měl pravdu, vraždila totiž Anežka Vlková v podání Stelly Zázvorkové... Tak jsem si tenkrát v onom bytě připomněl postřeh rady Vacátka – a pachatelkou byla skutečně žena! Nešlo jen tak o nějakou vražedkyni, slečna Fabiánová v průběhu svého života usmrtila celkem čtyři muže a poslední verdikt za dvě vraždy pro ni znamenal doživotní odnětí svobody.“

Titul Ph.D. vám vynesla disertační práce nazvaná Kriminalistická metoda pachové identifikace osob.

„Lidský pach je směsice pachů se standardním základem. Můžete se přejít česneku, ale bude to jen jeden barevný odstín do celkové palety, do základního pachu, daného vaší genetickou výbavou. Jakékoli zpochybňování pachové identifikace je nesmysl, hazard s jistou informací. Na místě činu nemusíte najít daktylky, protože pachatel pracoval v rukavicích. Možná si dával pozor tak dobrý, že po sobě nenechal ani stopu DNA... Ale lidský pach pachatele prostě na místě činu zůstat musí!

Chyby nedělá pes, chyby dělá člověk, třeba při zajišťování pachových konzerv. A tomu lze zabránit, metodika je propracovaná dobře. Neberu ani obvyklý argument proti odorologii, že psa nemůžu vyslechnout. Člověka vyslechnout není problém, pravda, ale zase se do toho promítají takové věci jako špatná paměť, problematický zrak, nebo osobní zájmy... Pes neví, někdo má, nebo nemá být odsouzený, on si jenom plní úkol, ke kterému má skvělé dispoziční a ke kterému byl vycvičen.“

Vraťme se k některým z mnoha případů, na kterých jste pracoval. Všechny byly něčím zajímavé, tak si aspoň připomeňme ty „extrémně“ zajímavé. Existují také kauzy, připomínající detektivní román či film?

„Ano, jsou. Nestávají se příliš často, ale jsou. Ve venkovském terénu, v křoví, které obepínalo jako pomyslný věneček jeden

kopec, byla nalezena mrtvola staršího muže. Odpověď na základní otázku, jak se oběť jmenuje, nebyla jednoduchá. Hlava byla rozmlácená k nepoznání, po činu ho odtáhl pachatel do křoví za nohy, pár stop krve a taky nález náramkových hodinek oběti na předpokládané trase tomu odpovídalo.

Vražedným nástrojem se stal kámen velikosti dlažební kostky pocházející podle všeho z obruby ohniště, vzdáleného od místa nálezu asi 500 metrů. Tím se nám nabízela úvaha, jestli pachatel s obětí nese-
děl před vraždou u ohně, jestli tam třeba neměli nějaký piknik, jestli nepopíjeli... Tahle úvaha nebyla vůbec špatná, protože v obsahu žaludku se našly natrávené zbytky uzenek a taky hrušky – i ty rostly nedaleko.“

Nicméně oběť stále neměla jméno?

„Ne, nenašli jsme žádné doklady, nic osobního kromě těch hodinek. Brzy ho ale dostala. A to díky otiskům prstů, neboť oběť byla v centrální daktyloskopické evidenci. Šlo skutečně o staršího pána, který měl v minulosti mravnostní delikt. Byl totiž homosexuál a přitahovali ho mladíci... Tak jsme skládali střípek ke střípku, ukázalo se, že muž nadále vyhledával mladíky a platil jim za jejich erotickou přízeň.

Časem jsme poznali i jméno člověka, který se jako homoprostitut vyskytoval v poslední době s obětí společně. Jednalo se o mladého muže, který mezitím vycestoval na Slovensko. Příklad se odehrál v době už po rozdělení státu. Ale spolupráce se slovenskými kolegy byla tenkrát ještě tak jednoduchá, že stačilo, abychom je požádali o echo, pokud by se onen mladík vydal na cestu do České republiky. Což se nakonec stalo, takže když dotyčný Slovák vystoupil v jednom důležitém železničním uzlu, byl zadržen při náhodné kontrole – aspoň tak to mělo vypadat.

Bylo složité pachatele usvědčit?

„Lehké to určitě nebylo. Jak říkám, obviněný mladík nebyl homosexuál, ale homo-
prostitut. Našel si doma dívku, chtěl své nekalé živnosti zanechat – a tohle všechno vyklopil budoucí oběti. Chtěli si udělat na rozloučenou piknik, cestou se stavili v hospodě... Staršímu z dvojice vadilo, že si mladík našel známost, tak žárlil, chtěl na něm, aby si to rozmyslel. Pohádali se, však je taky zanedlouho, což už jsme věděli, z hospody vyhodili. Tak si koupili uzenky, nějaké pití, cestou jedli hrušky a směřovali k ohništi...“

Jenomže tady mladíkovy doznávání končilo. *Jo, pohádali jsme se, ale já mu dal jenom pár facek a šel pryč. Vraždil musel někdo jiný!* trval na svém. Jak to, že vlastně jeho věci? *Ty mi dal, než jsme se rozešli!* Nakonec jsme ho dostali na časový snímek. Natrávené hrušky a uzenky znamenaly, že doba smrti nastala těsně po jídle – a sám obviněný předtím uvedl, že oboje konzumovali ještě spolu.

Odkud a jak by se tam najednou dostal ještě někdo třetí? Pod tíhou těchto argumentů nakonec mladík vraždu doznal: Opekli si buřty, další hádka eskalovala, starý muž chrlil urážky, týkající se i oné dívky. Pachatel povolil nervy a zbil ho. Pak ale vzal bohužel ještě kámen z obruby kolem ohniště a několikrát s ním oběť udeřil do hlavy, doslova jí zdevastoval lebku.“

Před časem jsme se setkali v rámci Společnosti pro kriminalistiku, kde expert KÚP přednášel o fyziodetekčním vyšetření. V rámci diskuse jste vystoupil se zajímavým postřehem...

„Fyziodetekce je důležitá sama o sobě, ale pro mě jako pro vyšetřovatele byla cenná už v prvotní fázi, kdy se o ní uvažovalo. To máte tak – dosud spontánně zapírající podezřelý nebo obviněný, vehementně se zaklínající svou nevinou, viditelně ochladne: *Fyziodetekce? Jako nějaký detektor lži, jo? A k čemu to jako bude?* A vy rázem víte, co si o tom myslet. Že se jedná buď o pachatele, nebo o člověka, který pachatele zná a snaží se ho chránit... Zatímco skutečně neviný člověk zajásá a málem sepijatýma rukama říká: *Ano, já na tu fyziodetekci chci, já na ni musím!* To je rozdíl, který už na první pohled bije do očí!“

Uvedeme našim čtenářům příklad?

„Vyšetřovali jsme bizarní sexuální vraždu staré ženy, zločin obsahující prvky sadismu a jistých rituálních aktivit na těle zemřelé. Z bytu zmizel i televizor Amitech, přístroj atypické značky, která u nás nebyla na trhu. Naše podezření padlo na muže, který pravidelně chodil k důchodkyni posluhovat – a přitom ji okrádal o malé finanční částky.

Jako vrah mně na tento zločin nepasoval, ale na to se člověk taky nemůže spolehnout... Doba potřebná k obvinění a uvalení vazby se krátila. Docela tvrdě jsem mu řekl, že až najdeme televizor Amitech a zjistíme, že ho prodal právě on, že to se mnou nebude mít lehké. On ale řekl: *Prosím vás, najděte tu televizi! Najděte ji a uvidíte, že jsem to nebyl já!* Jeho zděšení, že ho podezíráme z vraždy mně připadalo upřímné.

Po čase jsme dotyčný televizor skutečně našli v jednom bazaru a zjistili, že vrahem byl mladistvý kluk, soused z domu! Psychiatrický a sexuologický znalecký posudek ho označil za velice nebezpečného člověka, lékaři doporučili ochrannou ústavní léčbu včetně kastrace.“

**Oba jsme také členy České společnosti Sherlocka Holmese, kde fungujete jako místopředseda. Znamená to pro vás od-
reagování?**

„Přesně tak. Pokud připravuji přednášku, bavím se dvakrát. Jednak když ji píšu, jednak když ji deklamuji. Loni nás navštívila Britská společnost S. H., ta mezinárodně nejváženější. Tak jsem připravil přednášku, vycházející z povídky *Skandál v Čechách*, kde v anglickém originále vystupuje český král, v překladu v dobách c. k. Rakouska-Uherska přeložený ovšem jako německý velkovévoda. Vzal jsem to jako bernou minci a pěkně cimrmanologicky vystavěl svou přednášku, že tím velkovévodou je myšlen Jan Ort, známá historická postava – i ze Švejka. Na jiné schůzi jsem zase kriminalisticky doložil, že Sherlock Holmes svého protivníka a zloducha profesora Moriartyho úkladně zavraždil... Pobouření členové mě zato naoko vypískali. Prostě sranda. Dobrá, inteligentní sranda.“

Viktorín ŠULC
Foto Václav ŠEBEK

Začátkem dvacátého století představoval ještě pražský Břevnov konec světa anebo nedělní výletní štaci – a tamní hostinec Na Marjance hojně navštěvovaný cíl. Pak její sláva pobledla – až nedávno prošla rekonstrukcí tak zdařilou, že představuje společenské středisko přenáramné úrovně: takové, že se ve zdejších sále vonícím ještě po malířích letos v dubnu konala slavnost nadmíru pozoruhodná. Ministerstvo školství tu předávalo ceny 46. ročníku Techfilmu, festivalu filmů o vědě, technice a umění, jenž už tradičně pořádá České vysoké učení technické. Jedná se o renomovanou přehlídku českých i zahraničních filmů a audiovizuálních děl nejvyšší úrovně.

Diplom Z MARJÁNKY

V restauraci na Marjance se předávaly ceny Techfilmu. Atmosféra při předávání cen Techfilmu byla vpravdě slavnostní.

Přehlídka probíhá v několika sálech a prostorách ČVUT a je hojně navštěvována studenty středních i vysokých škol, pedagogy i filmovými tvůrci z celého světa.

Zvláštní kategorií je soutěž výukových produktů, kde je hlavní cenou Křišťálová tužka ministra školství, mládeže a tělovýchovy. A právě v této kategorii získala Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Praze čestné uznání, které z rukou předsedkyně poroty Ing. Zdenky Zochové převzala plk. Mgr. Věra Krahulcová, vedoucí oddělení zabezpečení výuky.

V suterénu jedné z budov Vyšší policejní školy a Střední policejní školy v Praze, až na konci bludiště chodeb a trochu stranou všeobecného školního ruchu se skrývá tamní videostudio oddělení zabezpečení výuky. Pracoviště, jež díky současné technice připravuje, vytváří a vyrábí množství moderních multimediálních vyučovacích programů, jež zkvalitňují výuku policejních škol a středisek. Není totiž nad názornost a sebelepší výklad ze stupínku je potřeba podpořit realistickým příběhem z obrazovky. Jenže doba jde dál. Instruktážní videa jsou tak trochu minulost: dnes už je řada na multimediálních produktech.

Didaktických dílech, jež spojují textovou a testovou část s audio vstupy a video vstupy. A takovým případem je i nový produkt z dílny pražské policejní školy nazvaný Strategie a taktika policejní činnosti. Program, jenž si ze soutěže výukových produktů (hlavní cenu této kategorie Techfilmu představuje Křišťálová tužka ministra školství ČR) letošního mezinárodního festivalu odnesl Čestné uznání. Což je úspěch vpravdě nepřehlédnutelný, protože jde o soutěž, v níž mají drtivou přesilu práce civilních producentů, a i pro odbornou porotu, jež jednotlivé produkty hodnotí, ztělesňuje policejní téma záležitost značně „exotickou“.

Dramatická scéna z jednoho z videí, jež jsou součástí oceněného produktu Strategie a taktika policejní činnosti

„Uvedení díla proto předchází ústní prezentace, jakási obhajoba, v níž musí zástupce tvůrců produkt vysvětlit a obhájit jeho kvalitu,“ připomíná podplukovník Mgr. Jiří Chmela, vedoucí audiovizuálního pracoviště z pražských Hrdlořez. „Nelehkého úkolu se ujal plukovník Mgr. Petr Stein, který stál u vzniku našeho společného projektu od samého počátku. A tu půlhodinu před porotou myslím propotil košili.“

Petr Stein kývne: je zkušený kantor, vedoucí oddělení metodiky a integrace výuky, ale tohle pro něj byla opravdu tvrdá prověrka výmluvnosti. Porotci takové soutěže jsou lidé z úplně jiných oborů, zajímají se hlavně o technické vlastnosti a vychytávky soutěžících výukových produktů

a o policejní problematice vědí pramálo, nebo nic.

„Nacvičovali jsme tu obhajobu tady ve škole tuze poctivě s kolegy, kteří hráli porotce a kladli mi otázky, jež nám připadají absurdní, ale porotce, kteří jsou v policejních záležitostech absolutní laici, by napadnout mohli,“ vysvětluje Petr Stein.

Nakonec tedy uspěl – a uspělo i společné dílo, diplom je doma. Tedy ve škole. A už se začíná přemýšlet o produktu, který by mohl pražskou VPS a SPŠ reprezentovat napřesrok.

(O tom, že si příště kláně zopakují, se nediskutovalo. To bylo jasné hned. Ostatně, už letošní úspěch měl předchůdce, loni se policejní výukový produkt setkal v soutěži s nemenším ohlasem. (Loni porota, jak text na diplomu

praví, ocenila nekonvenční přístup ke zpracování tématu, letos se jí zalíbilo didaktické zpracování a optimální využití multimediálních prvků.) Takže letošní čestné uznání pro pražské policejní tvůrce bylo už vlastně druhé v pořadí, a co bude napřesrok? Nechme se překvapit.

Ale aby si někdo nemyslel, že oni si v těch Hrdlořezech vymýšlejí bonbónky pro festivaly a na vlastní výuku kašlou, pak vezme, že pravý opak je pravdou. I ony oceněné multimediální produkty vznikaly na základě dlouhodobého výukového plánu, který připravuje vedení školy a vychází v něm z potřeb výuky. A tak v „koprodukcii“ audiovizuálního studia, oddělení metodiky a integrace výuky, ale i řady dalších předmětových oddělení vznikají četné programy a multimediální produkty další, obsáhlé i kratší, a takřka denně s nimi studenty a učitelé zdejší školy opravdu pracují. Připravít takový ucelený produkt není ovšem žádná legrace, práce zabere hodně času a pře-

nou jsou učitelé a nastávající učitelé policejních škol: na pražské Vyšší policejní totiž zavedli doplňující studium pro nové policejní pedagogy a cílem je naučit je využívat multimediální prostředky pro vlastní učitelskou práci.

Program začíná textovou částí, v níž se uživatel dozvídá o právních, psychologických a dalších aspektech policejního zásahu, pro nějž se má rozhodnout a k němuž má dospět. (Jedná se o rozhodnutí, zda použít či nepoužít střelnou zbraň proti řidiči, jenž ujíždí hlídce) Textová část dospívá k testům, jež jsou interaktivní: na položené otázky doplní testovaný odpovědi, jež má za správné, a program je neprodleně vyhodnotí a sdělí ortel. A jen toho, kdo odpověděl správně, pustí dále „do hry“, zatímco chybující musí zpátky k textu. Doplnit si vzdělání...

Dále přicházejí audia a videa: dialogy policisty ve voze s operačním střediskem, z nichž se dozvídá, z čeho je vlastně prchající řidič podezřelý. Může jít o drobnost, třeba projetí

času víc a když je rozhodnutí nesprávné, nestane se nic. Jenom nám program oznámí, že jsme neuspěli a máme zkusit štěstí znovu...

Multimediální produkty z produkce Audiovizuální studia vznikají pro potřeby pražské policejní školy a jí také patří licence k jejich užití, pokud však o ně projeví zájem kolegové z jiných škol či policejních středisek, není problém jim je poskytnout.

Zájem o programy mají dokonce nejen české policejní školy s školními středisky, například policejní škola v Košicích, konkrétně oddělení pořádkové služby, využívá tyto produkty velmi intenzivně.

„Byl jsem rád, když jsem si z kolegy z košické školy mohl vyměnit zkušenosti z využívání těchto programů při výuce,“ dodává plukovník Stein.

V současné době videostudio připravuje a dokončuje s oddělením metodiky a integrace výuky materiál pro předmět Strategie a taktika policejní činnosti pro studenty Vyšší policejní školy.

„Jedná se o povinně volitelný předmět ve třetím ročníku. Jeho cílem je nejen výuka principů policejní taktiky, ale zejména rozvoj strategického myšlení studentů,“ vysvětluje plukovník Stein.

Jde například o program Spolupráce a součinnost, který pochází z hlav pánů podplukovníků Tesárka a Vágnera.

Vývoj sebeobranu od druhé světové války až po současnost se jmenuje další obsáhlá a fundovaná práce, jež se zabývá i aspekty profesní sebeobranu, a připravil ji pplk. Novák.

„A náš další velký projekt bude multimediální produkt Ošetření a sebeošetření, v němž zachytíme jak tradiční předlékařskou činnost, tak i užití improvizovaných prostředků a také triáz – což je třídění raněných podle závažnosti při hromadných nehodách a živelních pohromách,“ vypočítává plukovník Stein. „Policista, pokud se v takové situaci octne, musí stanovit pořadí lidí k ošetření: řekněme, že má zraněného kolegu, civilistu a pachatele.

Při pronásledování pachatele se zase může stát, že po něm policista napřed střílí, pak mu přiloží pouta – a vzápětí mu musí poskytnout první pomoc.“

Zkrátka, i zdánlivě prosté situace v policejní práci se při bližším ohledání stávají složitými. A aby je lidé v praxi zvládli, je žádoucí je na ně co nejlépe připravit. V čemž mohou multimediální produkty sehrát nezastupitelnou roli.

Zajisté, že se nedají vytvářet na koleně, pražská škola má výhodu v technickém zázemí studia, jež umožňuje mnohé triky a kouzla. Taky ovšem zastarává a pokrok v počítačové a audiovizuální oblasti jde dopředu stále rychleji. Za dva roky je z výukového počítače zastaralá hračka.

Při tvorbě však nejvíce záleží na nadšení a kvalifikaci tvůrců a spolupracovníků. V tom ohledu se shodnou pánové Chmela a Stein jednoduše.

„Potřebujete lidi, kteří mají chuť se pouštět do nevyzkoušených věcí a pokoušet se o novoty. A my tu takové našťestí máme!“

Jan J. VANĚK
Foto Václav ŠEBEK
a Jiří CHMELA

Převzít diplom za oceněné dílo je úkol jednoznačně radostný...

jednosměrkou, ale jindy se může jednat o útek před hlídkou, při němž dotyčný za volantem srazil a zranil policistu. A pak se samozřejmě rázem mění právní kvalifikace a také možné reakce hlídky...

„Program nabízí řadu možností, jež se dál odvíjejí, máme dvanáct audio pasáží a devět videí, které je možno znovu a znovu poskládat,“ vysvětluje technickou stránku věci Jiří Chmela.

Následují ale ještě další varianty: program předpokládá i využití cvičných evidenčních, kde si může řidiče vylustrovat. A zjistí třeba, že dotyčný prochází celostátním pátráním: a co dál? Zase je tu několik možností, jen jedna je ale správná.

Zkrátka, maně se člověku vybaví princip dávného Činčeroova Kinoautomatu: děj vede od jedné pomyslné životní křižovatky k druhé a dalším, kdy musí prostě volit. A pokud možno správně. Jenže tam šlo o zábavu, tady se jedná o náramně vážnou věc. Užití zbraň proti člověku: ani či ne? Má k tomu v danou chvíli právo? A nemůže současně ohrozit nevinné? V realu se takové situace stávají a rozhodnutí je nutno přijmout ve vteřinách – chyba se neodpouští. V počítači máme

A takhle vypadá „záhlaví“ oceněného produktu, kde si jeho uživatel může vybrat, čím začít

mítání. Protože v průběhu se objevují nové a nové nápady a vylepšení, jež mnohdy přimějí tvůrce zahodit už už hotové řešení a vrátit se skoro na začátek.

Jak takový výukový multimediální produkt nakonec vypadá? Po stránce materiální, jde o nosič DVD, který se přehrává přes počítač. Uživatel si ho může pouštět v klidu a soukromí, ale právě tak se může prezentovat celé třídě přes projektor.

Přičemž dlužno zdůraznit, že cílovou skupi-

Hodný kluk

JOSEF KRATOCHVÍL

Když poručík Votava dostal od svého nadřízeného pokyn, aby zahájil pátrání po pohřešovaném Davidu Poláškově a dvě stě padesát tisíců, které zmizely s ním včetně služebního auta, jenom pokýval hlavou, vzal si oznámení poškozené organizace a vyrazil do terénu.

Votavovi bylo jednatřicet. Pracoval na oddělení kriminální služby sedm let a za tu dobu neustálého kontaktu s lidmi zkoušejícími podfouknout a okrást každého, s kým přišli do styku, nikomu nevěřil. Bylo mu jedno, jestli se jedná o recidivistu nebo člověka, který do konfliktu se zákonem nikdy nepřišel. Votava přestal rozlišovat. Prostě nevěřil nikomu a ničemu.

Byl květen. V parku kvetl bez, na lavičkách začali posedávat postavičky s pobledlými tvářemi. Svítlo slunce, lidé se otřepečovali z dlouhé zimy a věčného vstávání do tmy. Polášek nepřijel včera odpoledne z kurýrní cesty. Zmizel, s ním auto a čtvrt milionu. Na pozdrav asi nemával, prostě vzal roha nebo ho někdo přepadl, oloupil a možná ho také vyprovodil na dalekou cestu, ze které se ještě nikdo nevrátil.

Šéf dispečer dopravního oddělení Bedřich Kyncl byl malý, neměřil ani sto sedmdesát, zato kolem pasu měl stejnou míru. Seděl za pracovním stolem, měl na sobě bílé potištené tričko a po Votavově vstupu do kanceláře se zatvářil jako člověk, který trpí zácpou a v okamžiku slastné úlevy mu to někdo překazil.

Napětím staženou tvář nezměnil, ani když se Votava představil a vysvětlil, proč přichází. „Ten frnkul i s prašulemi,“ řekl a hlasem permanentního naštvání pokračoval. „Tak co chcete, já nemám čas na plané řeči. Hned k věci. Říkám – byl to hajzlík, nadřízených si nevážil a mezi kolegy oblíben nebyl. Dělal tu tři měsíce.“

„Byl potrestán? Treba napomenutím nebo srážkou ze mzdy...“

„Tohle já nevedu.“

Lidi seřvu a když to nepomůže, tak je vyrazím.“

„Jak to bylo s Poláškem?“

„Vždyť to říkám. Hajzlík to byl. Samá sran-dička, z očí mu koukalo, že je to šizuk.“

„Říkáte šizuk, a to jste mu svěřili dvě stě padesát tisíc?“

„Měl kurs...teda zrovna službu a pak – to zase nejsou tak velký peníze.“

„Měl v podniku nějaké kamarády?“

„To nevím, ale já to nerad vidím. Z takového kamarádsoftu nevzejde nikdy nic dobrého, leda nějaká svinárna. Heleďte, já začal od píky. Vím, o čem hovořím.“

„Prověřujete si lidi, když je přijímáte?“

„Samozřejmě. Musí dát výpis z rejstříku trestů. Když má čistý, je to v ažuru. Když má flastr, tak se tady nevhodí. Na to já jsem pes.“

„Heleďte, šéfe,“ podkouřil mu Votava, „kdo znal Poláška trochu blíž. S kým si mohl promluvit?“

„No...“ zvažoval Kyncl odpověď, „snad Chovanec. Jezdili spolu ve dvojici. Je to taky hajzlík, žádnou úctu nemá k nadřízeným. Já prokouknu každého. Stačí, když ho chvíli merčím a hned vím, která bije.“

„To je mi jasné,“ podlézal Votava. „Kde najdu Chovance?“

„Bude v garáži. Já ho zavolám a stiskneme ho spolu, co říkáte, poručíku? Bude ze sebe sypat božskou, to vám garantuju.“

Votava spolupráci šéfa oddělení odmítl, ale musel slíbit, že ho bude informovat.

„Mám to tady v pácu,“ zdůvodnil svoji žádost Kyncl. „Musím o všem vědět, jinak by mi ti hajzlíci z podniku udělali kůlničku na dříví.“

Miroslav Chovanec, oblečený ve firemní kombinéze, prováděl na přiděleném pick-upu pravidelnou měsíční údržbu.

„Polášek,“ řekl Votavovi, „to byl takový potměšilý grázlík věčně bez koruny.“

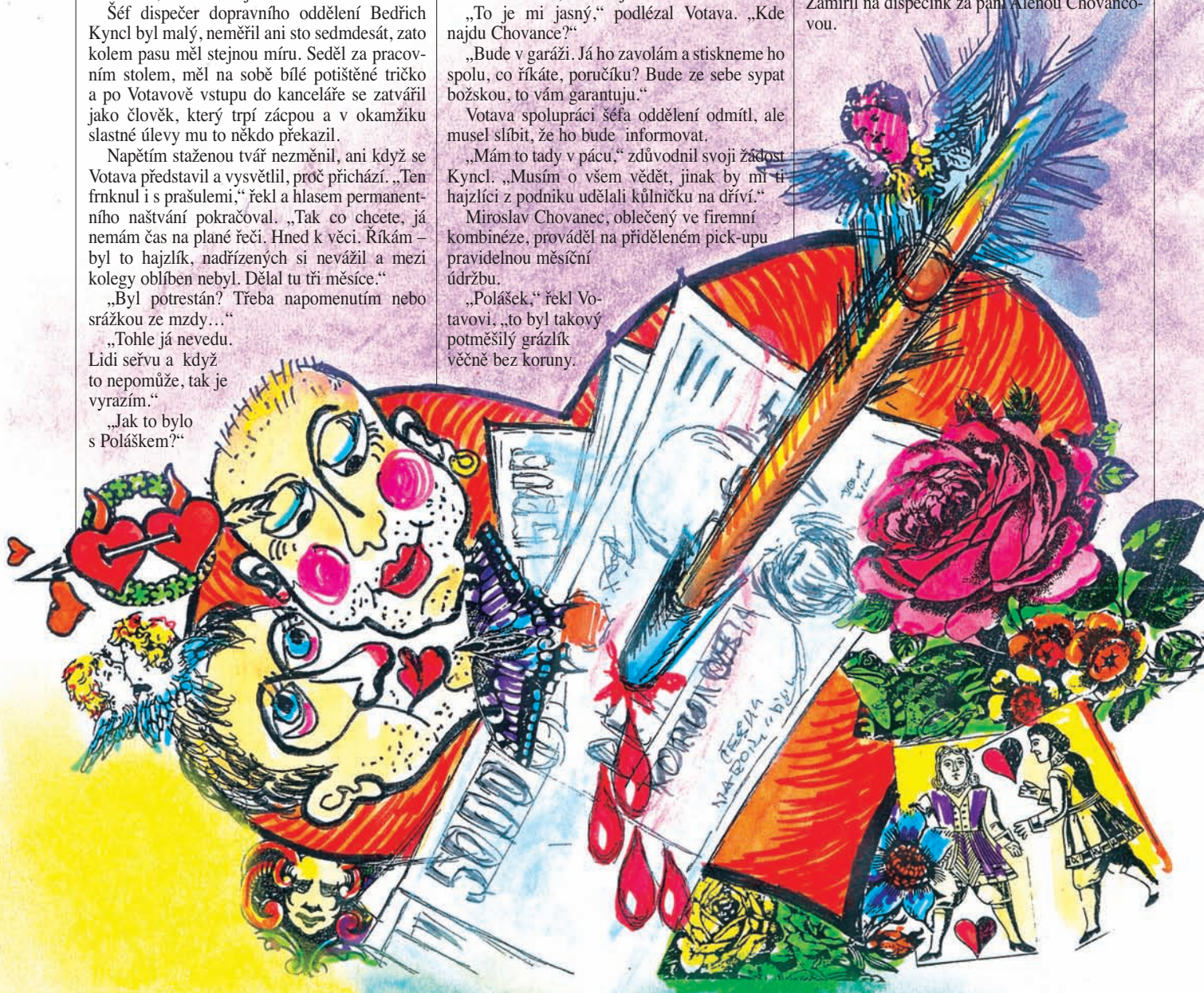
Každou chvíli si od někoho půjčoval, ale já s ním vyběhl. Řekl jsem mu, když nemáš na chlast, tak seď doma na prdeli a nevpuzuj lidi. Taky to zkoušel u Aleny, to je má žena,“ vysvětlil Votavovi. „Vyběhla s ním jako já. Hm,“ zasmál se. „Mně odpočítává šestáky na den a jemu bude půjčovat. To určitě.“

„Jo, sem tam mu někdo volal. Kdo, to nevím. Kam a s kým chodil?“ Zavrtěl hlavou. „Já po práci jdu hned domů...jo, jednou jsem ho viděl, jak šel do baru HAMMON. Je to na náměstí Jana Roháče, víte, kdo to byl?“

„Co myslíte, utekl Polášek s penězi? Nemohl být přepaden a oloupen?“ nechal otázku bez povšimnutí Votava.

Chovanec nasadil masku zamyšleného mudrce. „Víte, zdrhnout mohl, to jo, ale na druhé straně mohl být i přepaden. Lidi si říkají – rychlá zásilková služba, to nic není. Ignoranti. Nevědí, jak nebezpečné a zodpovědné povolání to je. Měli by nám přidat, co vy na to?“

Votava netvrdil že ano, ale také neřekl, že ne. Zamířil na dispečink za paní Alenou Chovancovou.

„David je takovej milej klouček,“ řekla dvaatřicetiletá paní Alenka a mile se na Votavu usmívala. Suknička hodně nad koleny, bílá blůza s nebojácným výstřihem, krátké nazrzlé vlasy a zkoumavé, docela tajemné oči. Sedla si tak, že Votava, ať chtěl, nebo ne, očima občas sklouzl do klína paní Alenky a zkontroloval, že její kalhotky jsou opravdu bílé, i když se zdálo, že ten tmavý flek... Voněla parfémem, který by se spíše hodil do baru po půlnoci – směs voňavky a mírně nakyslého potu z míst, kde se člověk nejvíce potí. Parfém prohrával.

„Peníze mu chyběly pořád, to je pravda. Sama jsem mu několikrát půjčila, vždy po výplatě přišel a dluh vyrovnal. Byla s ním docela legrace, vyprávěl vtipy a příhody, když dělal pingla.“

„Žil s někým? Měl nějakou přítelkyni? Kamarády?“

Zasmála se a trochu se předklonila. Chtěla, aby Votava viděl, že to co má ve výstřihu není nějaká vatová vycpávka, ale dobré a docela zachovalé zboží. „Přítelkyni neměl – říkal sám o sobě – Davide, nikdy se nežen kvůli penězům. Můžeš si vypůjčit na menší úroky.“ Zasmála se. „Kamarády asi měl, to nevím. Tady v podniku ne, to bych věděla.“

„Možná váš manžel...“

Upřímně se rozesmála. „Kdepak, to je morous a navíc moralista. S tím žádná legrace není – bohužel.“

„Poláškoví jste se určitě musela líbit, jste pěkná ženská,“ mazal med Votava. „Třeba jste se spřátelili...“

Neurazila se. Tvář se jí roztáhla v širokém úsměvu. „Ne..., byl tady krátce. Neříkám... ale přece jen... bylo mu teprve třiadvacet, takový mlčičák...“ Natřásala se, uhlazovala vlasy, vrtěla na židli. „Zavolejte někdy,“ řekla Votavovi, když odcházel. „Třeba bude chvíle zaskočit na kafe, možná se něco i dovím...“

Třiačtyřicetiletá Jitka Vávrová, Davidova matka, bydlela v omšelém činžovním domě hned v přízemí. Votavovi otevřela po delším zvonění. Byla neupravená, oblečená v ušmudlaném županu a byla cítit potem. Byly tři hodiny odpoledne, na ranní vstávání malinko pozdě, na ulehnutí ke spánku zase trochu brzy. Stála mezi dveřmi a nemínila se pohnout.

„Přišel jsem kvůli Davidovi,“ začal Votava. „Od včerejšího dne ho postrádají v podniku a s ním také peníze, které přepravoval.“

„Domů včera nepřišel. Říkáte peníze? Kolik?“ V očích ji bleskla žádostivost.

„Hodně. S kým se kamarádil?“

„S každým. Jemu to nedělalo potíže a bylo mu to jedno.“

„Hm. Mohu se podívat do jeho pokoje?“

„No... spával na gauči v obýváku... teda, když byl doma, a to on moc nebyl.“

„Vy jste po druhé vdaná, paní Vávrová?“

„Jo. Davida jsem měla s Poláškem. Ted jsem Vávrová. Je na tom něco divného?“

„To vůbec ne. Víte, kde žije Davidův otec?“

„Ne. Nejspíše se fláká někde po republice. Nechtělo se mu makat. Říkal, že práci nevy-myslel.“

V bytě vrzly dveře. Do chodby vyšel mladý, asi třicetiletý muž v trenýrkách a nepříjemně houkl na Vávrovou. „To se chceš jenom vybavovat? Já čekat nebudu.“

„Už jdu Venouši, už jdu. To je pán od policie.“

Ke dveřím do bytu přicupal štíhlý, spíše hubený muž. Na vychrtlém těle seděla protáhlá úzká hlava a na Votavu se upřely blízko sebe posazené švingulantské oči. „Co chcete?“ řekl hrubě.

Votava se mu zadíval do očí. „Vraťte se do postele,“ řekl pomalu. „Jestli s vámi budu chtít mluvit, tak vám řeknu. Buďte bez obav.“ Obrátil se na Vávrovou. „Tak mohu se podívat, kde David spával a kde má uloženy věci?“

„To je můj muž,“ představila mladíka v trenýrkách Vávrová. „Venoušku, já hned přijdu, jdi si lehnout.“

Venoušek něco zachrchlal, otočil se a zmizel v pokoji.

K prohlížení toho Votava moc neměl. Starý gauč, v přední skříni, kde viselo několik kalhot, pár košil, triček... dole boty.

„Kde má doklady?“

„Jaké?“ nechápala. „Občanku nosil u sebe, síťovku na dopravu také... jiné doklady neměl.“

„Chybí v jeho věcech něco?“

Zavrtěla hlavou. „Nic.“

„Chodili za ním do bytu kamarádi?“

„Ne. To by Venda netrpěl.“

„Máte nějakou jeho fotografii z poslední doby?“

„Ne. On se doma moc nezdržoval, nějak si s mým mužem nepadli do oka.“

„Bodejť by jo,“ ozvalo se z pokoje.

„S homoušem já se nepaktuju. To teda ne.“

Votava se podíval na Vávrovou.

Ta sevřela rty a sotva znatelně přikývla. „Je to hodný kluk, vždycky mi pomáhal...“

Policisté Vondrák a Kyselá se pomalu pohybovali po chodníku. Hlídka jim začala před hodinou, neměli kam spěchat. Jejich dnešní pracovní náplní bylo pátrání po pohřešovaných osobách, ukradených automobilech, kontrola parků, parkování...

Teprve když přešli zaparkované skříňové FIAT Dobio s křiklavým firemním nápisem, vzpomněla si Kyselá, že v denním hlášení bylo podobné auto zmíněno. Ztratilo se i s řidičem. Vůz byl zamčen, ale poznávací značka mluvila jasně. Auto přepravní firmy ARAN s. r. o. stálo tiché a opuštěné přímo před nimi.

Kyncl přijel jako k ohni. Brzdy bílého mercedesu zakvřelý už se z auta vyhrabával malý, tlustý a nerudný dispečer.

„Je to kilometr od trasy a dobrý dva kiláky od garáží firmy,“ zahejkal na Votavu, který už před opuštěným autem čekal. „Co tady ten hajzlík dělal?“

Kyncl odemkl a pokusil se lézt dovnitř, ale Votava ho zarazil. „Ne, zničil byste stopy! Otevřete zadní dveře. Chci vidět přepravní prostor.“

Byl prázdný, schránka pro přepravu peněz otevřená, na podlaze nepříliš velký, zaschlý tmavý koláč. Krev, usoudil Votava a zavolal techniky pro zajištění stop.

„Vypadá to na přepadení, co?“ řekl Kyncl a protáhl tvář, když mu Votava sdělil, že auto bude zajištěno.

Ohledání automobilu žádné světlo do případu nepřineslo. Daktyloskopické stopy na místě řidiče byly Poláškovy, stejně jako krev. Chyběly klíče od auta, dvě stě padesát tisíc, služební pistole ČZ ráže 7,65mm a David Polášek.

„Podle mě jsou dvě možnosti,“ řekl druhý den po ránu Votava svému šéfovi. „Buď byl Polášek přepaden a oloupen, nebo se přepadl a oloupil sám. Vyhlásím celostátní pátrání a trochu se mu podívám na zoubky.“

Bylo devět hodin večer, když Votava vstoupil do baru HAMMON, podniku, kde se scházejí muži s jinou sexuální orientací. Cítil na sobě zvědavé pohledy a vůbec si nebyl jistý, zda dělá dobře. Posadil se na vysokou barovou stoličku

a vytáhl cigaretu. Barman, štíhlý mladík v černé košili a dlouhými vlasy sepnutými do ohonu, mu pohotově připálil a zvědavě si Votavu prohlížel.

„Co to bude, pane?“

„Gin fizz,“ objednal si poručík.

„Hledáte společnost, pane?“

Votava přikývl. „Hledám Davida.“

„Kterého?“

Votava vylovil z náprsní kapsy saka Poláškovu fotografii a v duchu se pochvával, že nelenil a v evidenci občanských průkazů si nechal udělat kopii. „Tohohle.“

Barman se krátce podíval a zatvářil se nejistě. „K nám chodí plno lidí. Vy jste policista?“

„Jsem,“ přiznal Votava. „David vaší pozornosti nemohl uniknout. Chodil do baru?“

„Byl tu ale...“

„S kým se přátelil? Platil za někoho?“

„On se bavil s každým... spíš si nechal platit...“

Informace, že pohledný mladík na baru je policista se roznesla po baru jako oheň v suché stepi. Za malou chvíli se za barem objevil majitel podniku, silný obtloustlý padesátník s vácí pod očima, a tím vyptávání skončilo. „Informace o hostech nepodáváme,“ řekl Votavovi a zcela nepokrytě mu naznačil, že v baru není vítán, že to podniku neprospívá.

Votava pokračoval v pátrání dál – zpovídal muže z podniku, znova navštívil jeho matku Jitku Vávrovou a chvílemi si připadal jako ten pomatený rytíř, který se honí za větrnými mlýny, ale stále více se přikláníl k verzi, že Polášek oloupil sám sebe. Nakonec se rozhodl, že navštíví minulé Poláškovu pracoviště. Byla to zmodernizovaná restaurace Koruna v městčku F. v předhůří Beskyd.

„Nebyl spolehlivý,“ řekla o Poláškovu spolumajitelka restaurace, kyprá odbarvená blondýna se stále přítomným nasládlým úsměvem. „A kazil restauraci pověst.“

„Jak to myslíte?“ zeptal se Votava.

„Těch příhod bylo mnoho, než mi došla trpělivost. Jednou přišli tři mladí muži. Evidentně se s Poláškem znali. Když jim servíroval polévku, tak jednomu z nich v ní plavala velká moucha. Host chtěl polévku vyměnit, ale Polášek mu tvrdil, že toho tolik nevypila a nabízel její odborné vytažení. Myslel to jako fór, protože se s nimi znal, ale mladík začal hystericky ječet a způsobil v jídelně velký poprask. Pak se ukázalo, že to byla jenom atrapa. Polášek měl smysl pro humor, jenomže neměl cit pro míru a vhodnou chvíli... nebo to udělal schválně.“

„Proč myslíte?“

„No... víte, on se potom s jedním z těch mladých mužů sblížil... jak bych to řekla... jeho sexuální orientace byla...“

„Chcete říct, že to byl gay?“

„Ano. Byl pracovitý, samý vtip a legrace, jenže jak říkám, někdy to přehnal a potom, když se dal dohromady s jedním z těch tří, tak to s ním šlo s kopce. Prostě se zamiloval a to víte jak to pak dopadá.“

„Jak se jmenoval ten jeho přítel?“

„To nevím.“

„Můžete ho popsat?“

„Věk tak kolem třiceti, štíhlý, vysoký asi sto-pětaosmdesát, delší tmavé vlasy s melírem...“

„Jak dopadal ten jejich vztah?“

„Ten mladý muž za nějaký čas – deset dní, tři týdny, zmizel. Přestal do restaurace docházet. Zjistila jsem, že Polášek si u zaměstnanců půjčoval peníze a přerostlo mu to přes hlavu. Davidovi jsem dala nůž na krk, vydržel ještě dva měsíce, zaplatil dluhy a pak den ze dne odešel. Prý domů nebo za tím jeho přítelem, to nevím.“

Ale rozhodně více bude vědět Věruš, číšnice. S Poláškem pracovala na place.“

Věra Vrcholová byla jen o něco málo starší než Polášek. Kulatý obličej, naivní oči a dobromyslný výraz ve tváři – život je permanentní legrace.

„Jo David. Fajn kluk. Takový věrný Džulbars, který se třásl na pohlazení a chválu. Byl na srandičky. Dělal, že se mu líbím, ale jemu se líbili muži. Když tu byl Marek, tak se zamiloval až po uši a dělal jednu blbinu za druhou. Víte, v kolektivu potom už moc oblíben nebyl, protože si vypůjčoval peníze a nevracel. Asi proto byl takovej zádumčivý, nejspíše přemýšlel, jak by si peníze obstaral jiným způsobem. Nakonec všechno chrlal – ale pro mě nebyl. Já chci skutečného chlapa...když mě vezme do náruče, abych...“

„Jo,“ souhlasil Votava. „Kdo by nechtěl. Jak se jmenoval ten Marek?“

Pokrčila rameny. „Marek, jinak mu neřikal.“

„Odkud byl?“

Pokrčila rameny. „Tady z města ne.“

„Na co potřeboval Polášek peníze?“

„Přece pro Marka. Ten měl velkou spotřebu a chtěl všechno to nejlepší. Davidovi to lezlo do peněz, ale když byl zamilovanej...“

Dál se Votava nedostal. Neznámý Marek se vytratil jako pára, nikdo neznal jeho příjmení, ani odkud pocházel, čím byl, co dělal. Poručík se vrátil do města a znovu zkoušel štěstí v baru HAMMONA v jiných barech. Neuspěl. O to víc byl přesvědčen, že Polášek peníze ukradl a někde v závětrí jim trhá dráčky.

Uteklo devět měsíců. Byl únor, venku mrzlo, na neposypáných chodnících se každou chvíli někdo vyváběl, lidi chodili nabalení do kožichů a kabátů a těšili se, že už ta sibérie přejde.

Votava mezi svátky zaskočil za Jitkou Vávrovou – jestli náhodou neposlal hodný syn matce pozdrav a přání...Nepřišel. Za Davidem se zavřela voda.

Byl konec února, na teploměru minus pět, poletoval drobounký sníh a moje nálada byla jen o pár čísel nad nulou. Moc se mi z vyhráté postele nechtělo, ale povinnost je povinnost, tak jsem vyrazil. Stál jsem v tramvaji u tyče a pode mnou seděla mladá maminka asi se čtyřletou dcerou na klíně. Povídaly si, když holka najednou odbočila od tématu hovoru a povídá pronikavým dětským hláskem – „Maminko, tady to smrdí stejně jako když se doma uprdneš.“ Tváře kolem stojících se rozjasnily, někdo se dokonce nahlas zachechtal, a já jsem cítil, že ten dnešní den nebude tak špatný, jak se mi po ránu zdál.

„Máme tady hlášku z obvodního ředitelství,“ hlásil mi kolega Rubeš. „V noci zadrželi namanázaného kluka, střílel v baru a vyhrožoval, že každého zabije. Křičel, že zastřelil svého přítele, ale ráno, když vystřízlivěl, odmítl vypovídat. Jenže má falešné doklady. Pošleš někoho, nebo...?“

„Zajedeme tam sami. Mohl mluvit pravdu, a když tvrdí, že vraždil...“

Byl to takový hubený klučina s kulatou hlavou, krátkým ježkem a modrozelenými očima. Seděl celý schoulený, s hlavou sklopenou a mlčel. Ani neřekl, že nebude vypovídat, jenom mlčel, jako kdyby zmřzl v nehybné poloze náhlou smrtí zasaženého těla.

Po třiceti minutách jsme to vzdali a povolali pomoc. Zatímco naše kolegyně, psycholožka Vlasta Marková, se věnovala mladíkově duši, já jsem s Rubešem pátral v evidencích – pohřešovaných osob, ztracených zbraní...

David Polášek, čtyřicetiletý bývalý zaměstnanec firmy ARAN, s. r. o., který za

záhadných okolností zmizel z města O. na druhém konci republiky s přepravovanými dvě stě padesátí tisíci a byl zahrnut do celostátního pátrání. Domníval jsem se, že je vyhráno, že Polášek promluví a řekne, kde bydlí a jak je to s tím zastřeleným.

Vyhráno nebylo. Poláška nerozmluvila Marková a neuspěl jsem ani já s Rubešem. Když slyšel své jméno a případ o krádeži přepravovaných peněz, jenom zvedl hlavu, tupě se na nás chvilu díval a pak ji zase sklonil. To bylo všechno.

Pátrali jsme v baru kde střílel, ale tudy cesta nevedla. Poláška nikdo neznal. V podniku byl poprvé a prý přišel už ve značně podroušeném stavu. Nakonec nás napadlo povolat policistu, který Poláškův případ řešil od počátku. Poručík Votava.

„Zkuste to s ním,“ řekl jsem mu druhý den, když jsme připravovali další Poláškův výslech. Zpronevěra peněz na obvinění stačí, ale mluvil o tom, že někoho zastřelil...Znáte podrobnosti, třeba mu rozvázete jazyk.“

Byl apatický jako dřívě. Nechtěl kávu, cigarety, seděl sklesle, hlavu mezi kolony.

„Celých devět měsíců se zabývám vašim případem,“ začal Votava. „Byl jsem za vaší matkou – věřila, že jste nic neprovedl, prý jste byl vždycky hodný kluk.“ Polášek nereagoval, snad jenom povzdychnul...

„I v práci vás hodnotili dobře, nejvíce na vás vzpomínala paní Chovancová. Říkala, že vám občas půjčila peníze, ale vždycky jste je vrátil. Byl jste prý milý a zábavný...docela měla strach o váš život.“ Polášek pozvedl hlavu a zadíval se na Votavu. Pak ji zase sklonil.

Také v restauraci Koruna o vás mluvili dobře. Se všemi jste se čestně vypořádal, nikomu jste nic nezůstal dlužen. Víte, já jsem si zpočátku i myslel, že vás někdo přepadl a vy jste obětí, ale když se objevil ve vašem životě Marek...“

Polášek sebou trhl a pomalu se napřímil. „Vy víte o Markovi?“

„Samozřejmě,“ přikývl Votava. „Nemyslíte, Davide, že je čas, abyste řekl, jak to všechno bylo?“

Chvilí mlčel, díval se upřeně před sebe. Nabídl jsem mu cigaretu. Několikrát potáhl a pak začal. „Do Marka jsem se zamiloval, hned jak jsem ho uviděl. Chytrý, veselý, sečtělý, psal knihu...“

„Ale také náročný, vídte?“

Polášek přikývl. „Nepracoval, říkal, že musí tvořit, že peníze musím obstarat já, jenže já nevěděl jak. Vymyslel plán, jak to udělat, dokonce mi opatřil falešné doklady. Měl jsem počkat, až povezu hodně peněz, nastražit krev jako falešnou stopu a potom přijet do P. za ním. Klaplo to. Měli jsme peníze, byt, chodili jsme do divadel, restaurací, na výstavy, jeli jsme na dovolenou k moři...pak nám peníze došly a Marek chtěl, abych zase nějaké opatřil. Chtěl, abych někoho oloupil, prý na co mám pistoli...ale něco jiného je ukrást peníze z auta a pak utéct než někoho přepadnout...Začali jsme se hádat...nakonec mě vyhodil z bytu, že je konec, abych šel. Proslil jsem ho...byl neoblomný, říkal, že odjíždí...on už měl někoho jiného. Prý takový hodný kluk, jako jsem já, si někoho snadno najde...Jenže Marek mě zradil...všechno jsem dělal pro něho, vždyť já jsem nikdy ani tolik peněz nepotřeboval, když mi řekl, že je konec, že má někoho jiného...tak jsem ho zastřelil. Říkal, že jsem hodný kluk,“ dodal po chvíli mlčení tiše, „jenže po tom, co on vymyslel a já provedl, už jsem dávno hodný kluk nebyl.“

Ilustrace Kristina POKORNÁ

MUZEUM POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Ke Karlovu 1, Praha 2

tel.: 224 922 183

fax: 974 841 091

e-mail: muzeum@mvcv.cz

PROGRAM ČERVEN 2009

Střední odpoledne pro děti – od 14.00 do 15.00 hod.

3. 6. **Jedu, jedeš, jedeme...**

17. 6. **Semafor ti poradí**

10. 6. **Zdravověda pro každého**

24. 6. **Než odjedeme na prázdniny**

Vstupné na dětské pořady 5 Kč

Výstavy a jiné akce

do 21. 6. **Na cestách** – společná výstava výtvarných prací D. Doubkové,

Z. Hrdinové, Z. Hutňanové, M. Koubové,

S. Perlínové a L. Zachové

do 31. 7. **Kriminalistika proti zločinu**

– výstava k padesátému výročí

Kriminalistického ústavu Praha

do 31. 7. **Kriminalistický kabinet**

1954–1970, výstava ze sbírek muzea

do 16. 8. **Praha malých umělců** –

výtvarné práce dětí z E-dílny manželů

Elšíkových

Ochrana obyvatelstva – expozice

Hasičského záchranného sboru

Prostitute staré Prahy, Ochrana osob

a majetku – stálé výstavy

4.–7. 6. **BAMBIRIÁDA** (pro účastníky

vstup zdarma)

20. 6. 19.00–01.00 hod. **PRAŽSKÁ**

MUZEJNÍ NOC (vstup zdarma, více

na www.muzejnino.cz)

NA OBJEDNAVKU: **Dopravní výcho-**

va pro mateřské školy a 1–4. ročníky

zákl. škol

Mládež a kriminalita – besedy pro

2. stupeň ZŠ a studenty středních

a učňovských škol

Dětské dopravní hřiště pro veřejnost

čtvrtek 13–15 hod., **sobota a neděle**

10–12 hod. a 14–16 hod.

Půjčujeme kola a koloběžky pro

1. stupeň ZŠ (10 Kč za 30 min.),

cyklisté jsou povinni používat na

dopravním hřišti cyklistickou přilbu.

Informace o programech a případné

objednávky na tel.: 974 824 862

Internetová adresa –

<http://www.mvcv/muzeum>

Expozice je otevřena denně mimo

pondělí od 10.00 do 17.00 hod.

Změna programu vyhrazena

TENTO ZPŮSOB PŘEDJAŘÍ...

Letošní 8. březen měl na Plzeňsku na silnici mezi obcemi Chlumčany a Horní Lukavice hned zrána nešťastný průběh. Dva muži v červeném autě Astra firmy Opel směřovali do práce. Vozovka byla sice trochu mokrá, jelo se jim ale dobře, nic nenasvědčovalo nějaké námraze. Až najednou – v pravotočivé zatáčce, v sotva šedesátikilometrové rychlosti – řidič ztratil kontrolu nad vozidlem. Zkušeně nešlapal na brzdu, ani nepřidával plyn. Přesto následovaly poloviční hodiny, vůz „procouval“ protisměrem a skončil zadní částí v příkopě. Vlastně nasměrovaný zpátky domů.

Nikomu se nic nestalo, automobilu se částečně uvolnil pravý zadní blatník a plech pod ním jevil drobné promáčknutí, škoda za pár stovek. Když dávali muži na silnici výstražný trojúhelník, zjistili ovšem, že je asfalt namrzlý – a že to po

něm pořádně klouže. Pak u nich zastavil hodný spoluúčastník silničního provozu, zajímal se, jestli jsou v pořádku.

Posádka havarovaného auta požádala o vytažení na cestu. Navázali se na tažné lano, leč kluzký povrch vedl k neúspěchu, vyprošťovací vozidlo opustilo scénu. Pak jel kolem policista, který spěchal k jiné nehodě. Malý kousek vpředu někdo rovněž vylétl mimo komunikaci a volal o pomoc kvůli zranění.

„Chlapi, nemotejte se tady! Je to děsná ledovka, nechci domejšlet, co všechno se tu ještě může stát!“ hartusil uniformovaný policejní dopravák.

Blížila se sedmá ranní hodina. Chlapi zadumaně pozorovali, jak vychází chudokrevné sluníčko, typické pro odcházející paní zimu. V práci měli být od šesti třiceti. A tak tam zavolali, chtěli, jestli by pro ně nepřišel nějaký kolega s multikárou.

Řidič si šel dozadu do kufru bezmocného vozu pro rukavice. Když byl skloněný dovnitř zavazadlového prostoru, uslyšel divnou ránu, náraz, cítil, že jeho auto zapéřovalo v pružinách a zhouplo se, ale nijak se neposunulo. Zvedl hlavu a zahlédl, jak se vpředu o kapotu jeho vozu stře-

chou či zadním sloupkem opírá modrý Daewoo Matiz.

Zavolal na spolujezdce, odpověď nepřišla. Obešel tedy obě vozidla a ze silnice přešel na druhou stranu příkopu až do pole, kamarád nikde. Vracel se proto k autům a našel druhá sraženého vysloveně dole ve strouze. Přiložil mu ruku k nosu, měl dojem, že cítí výdech.

Bleskově telefonoval na 158, ostošest informoval o tom, co se stalo, zaslechl kolegu chrčet, viděl, že řidička se neumí dostat z modrého stroje.

„Už tam jedeme, posílám i vrtulník,“ oznámila operátorka.

Prakticky okamžitě byli u nehody policista, s nímž se předtím už viděli, hasiči a zdravotníci. Vzápětí přistála také pomoc ze vzduchu.

Skoro hodinu tři specialisté z letecké záchranky, s pomocí náhodně projíždějící zdravotnice, za použití řady přístrojů, zkoušeli postiženého resuscitovat. Marně.

Osmapadesátiletý muž podlehl úrazovému šoku při polytraumatu (zlomení krční a hrudní páteře, zlomení žeber především vpravo, trhliny pravé plíce, pohmoždění plic, trhliny jater, sleziny, dolní duté žíly...).

Žena z nešťastné trefujícího automobilu se vracela z noční služby, řídí přes dvacet let, v osudné zatáčce ji to vyneslo vlevo do protisměru, prý zřejmě trochu šlápla na brzdu. Utrpěla tržnou ránu na hlavě, menší otřes mozku a zhmoždění hrudní stěny.

/ki/

Foto archiv P ČR

V ostravské prodejně potravin „U Bena“ popíjeli z jediné lahve piva dva muži. Chovali se klidně, přesto je prodavačka i vedoucí sledovali s jistou nervozitou. Když před krámem zastavil policejní vůz, vyšli oba muži ven. „To já jsem vám telefonoval,“ řekl první. Pak promluvil druhý, ten menší: „Zabil jsem jednu ženskou.“

V říjnu 1977 pobodal tehdy patnáctiletý Juraj Suchý vlastní matku nožem. V únoru 1979 přinutil tři spoluvězně, aby si sedli na záchodovou mísu, bil je rukama do obličeje, pěstí do břicha a kopal do nich. V listopadu 1982 srazil na pracovišti 70letou vrátnou, kopal do ležící ženy a vyhrožoval jí zabitím. Popral se i se zakročujícími příslušníky VB, kterým rovněž vyhrožoval smrtí.

A tak dále... Ve věku 35 let měl Suchý, otaxovaný písmenky ZNR – tedy Zvlášť nebezpečný recidivista – už odkrouceno víc než 18 roků kriminálu. Když naslouchal zatím poslednímu rozsudku, nepovolil předseda senátu, aby obžalovanému, obklopenému ozbrojenou eskortou, byla sundána pouta.

Pokud bychom si podle předchozích řádků představovali Suchého jako svalnatého obra, něco mezi Rambem a Mike Tysonem, je pravdou pravý opak. V době už zmiňovaného přelíčení byly jeho tělesné parametry následující: Výška 141 centimetrů. Hmotnost 46 kilogramů. Amputovaná pravá noha v úrovni stehna, nahrazená protézou.

VÝCHOVA KE ZLOČINU

O Suchém koluje už řada mýtů. Nejzajímavějším je zřejmě ten, jak malý Juraj strávil celé dětství v kojeneckém ústavu a dětském domově, aby se v patnácti letech zašel poprvé podívat na svou máti – a hned vzápětí se jí pokusil probodnout srdce... Realita je ovšem o poznání méně melodramatická.

Suchý se narodil v banskoštiavnické cikánské rodině, která se koncem 60. let přestěhovala na Ostravsko. Pochází z devíti či desíti sourozenců, sám přesně neví. Otec, známá kriminální figura, se kvůli alkoholismu léčil v psychiatrickém ústavu. Později opustil rodinu. Většina sourozenců, absolventů nedokončené výuky ve zvláštní škole, byla trestána.

Taky Juraj chodil do zvláštní školy. Prostředí, ve kterém vyrůstal, ho vskutku nestimulovalo v odhodlání vyhovět Komenského výzvě *Pojď a uč se moudrým býtí*. Jenomže Juraj, i podle vlastních slov, považoval vzdělání za něco, co je dobré jen pro gadži a výuku bojkotoval, jak to jenom šlo.

Během vycházky 30. října 1977 zavítal podnapilý domů a pokusil se vloupat do sestřina pokoje, aby ji okradl o peníze. Když ho přistihla matka, obořil se na ni nejdřív velice hrubými výrazy. Když žena vytrvala ve výčitkách, bodl ji nožem do levé strany hrudníku a způsobil jí těžké poranění.

NECHTE SI TY OPIČÁRNÝ!

„Alkohol piju od svých 11 let, nejvíc pivo a jabčák (ovocné jablečné víno). Ale nejsem alkoholik, když chci, nemusím pít vůbec.“

uvedl mladý násilník. Zřejmě mluvil pravdu – v době, kdy Suchý neměl k alkoholu přístup, nepozorovali u něj lékaři sebemenší abstineční příznaky. Na druhou stranu všechny své lumpárny vysvětloval vždy stereotypem kolovrátku: „Byl jsem ožralý. Nevím, proč jsem to udělal.“

Soud, řešící pokus matkovraždy nožem, neměl lehkou úlohu. Řada lidí, kteří přišli s obžalovaným do styku, považovali Suchého za nepřítelného a slabomyslného. Kombinace elementárních nedostatků ve vzdělání s mimikami slabomyslného prostáčka, které Suchý zdárně předváděl, navozovala totiž dojem, že ruka zákona dopadne na nesvéprávného chudáka, který spíš než kriminál заслужuje pobyt v ústavu.

Prokurátor ovšem posudek o psychickém stavu obžalovaného zpochybnil a vyžádal si revizní expertizu znalců s bohatší forenzní praxí. Suchého proto v březnu 1978 zkoumali pracovníci opavské psychiatrické léčebny a došli k opačným závěrům, než jejich předchůdci.

Vymezili rozumové schopnosti Juraje Suchého k dolnímu pásmu průměru a především konstatovali: „Rozpoznávací schopnosti vyšetřovaného byly plně uchovány. Ovládací schopnosti byly alkoholem nepodstatně zmenšeny. Šlo o prostou střední opilost, kterou si způsobil sám.“

Tyto věty znamenaly – pochopitelně i směrem k posuzování budoucích deliktů – pro soud a pro obžalovaného mnoho. Není divu, že Suchý na muže v bílých pláštích z opavské léčebny zanevřel a propříště s nimi odmítal komunikovat. „Nechte si ty svoje opičárny a vyšetřete se radši sami,“ radil arogantně doktorům. „Nebudu s nikým o ničem mluvit.“

PACIENT K POHLEDÁNÍ

Z posledního výkonu trestu tří let odnětí svobody za krádež a napadení veřejného činitele se Suchý vrátil v březnu 1995. Pomyslnou dobrotu vydržel sekát jen půl roku. Večer 10. října 1995 totiž navštívil v průběhu necelé hodiny dvě lékařská pracoviště. Na pohotovosti, okamžitě po vstupu do ordinace, bezdůvodně knokautoval 42letou zdravotní sestru, která upadla na nemocniční lehátko. Blokáda krční páteře a podlitiny zraněné ženy si vyžádaly léčbu delší než tři týdny.

Poté si Suchý zašel udělat rentgenový snímek. Při oblékání se přítomné 62leté laborantce svěřil, že není schopen zapnout si knoflík u riflí a požádal ji o pomoc. Žena pacientovi vyhověla – ten se jí odměnil úderem rukou do obličeje a rozšlapáním brýlí. Poranění obou očí a podlitiny napadené paní si vyžádaly více jak desetidenní léčbu.

Rozjelo se obvyklé vyšetřování. Vzhledem k tomu, že na obviněného nebyla uvalena vazba, mohl Suchý zdárně narušovat postup policie – například tím, že se nezdržoval na adrese, kterou uvedl jako svoje bydliště. Dokonce se mu podařilo, že k 25. lednu 1996 bylo vyšetřování přerušeno.

LÁSKA S CHUTÍ JABČÁKU

Suchý se skutečně v rámci Ostravy přestěhoval. Bydlel teď v Přívoze, v Palackého ulici, u kamaráda. A nepřišel tam sám – jako by se na něj poprvé v životě usmálo štěstí... Namluvil si ženskou, a dokonce *bílou*!

u sebe bydlet společně s Alenou Pacinkovou. Proč ne, povídám, spánembohem u mě buďte voba. Álu jsem znal ještě jako malou holku a zdálo se mi, že má na Juru dobrý vliv.“

Sedmatřicetiletá Alena Pacinková byla to, čemu se dříve decentně říkávalo *květ periferie*. Na Ostravsko přišla z topolčanské Šiny, ráda a hodně konzumovala alkohol, neváhala použít svoje tělo jako výdělečný prostředek. Poprvé byla trestána už jako 19letá, do roku 1993 měla konflikt se zákonem celkem šestkrát – za mravnostní, ale kupodivu i za násilnou trestnou činnost.

„Nojo, neměla to v životě lehký,“ říkal soucitně Teprt. „Ale byla to kamarádská holka. A jak říkám, Suchý, který byl i za střízliva agresivní, se k ní choval jako mílius. Přede mnou ji nikdy neuhodil, naopak jí kupoval věci. Jak jsme spolu žili? Dobře, venku byla zima, tak jsme nakoupili jabčák a vstali doma v teple.“

TEN POHLED NIKDY NEZAPOMENU!

Teprt popíral, že by sám měl s Pacinkovou poměr. Popírá i to, že by alkoholové opojení navozovalo erotické hrátky ve stylu *švédské trojky*. „Ála si, myslím, držela Suchého od těla. Vystupovala jako jeho družka, ale spali odděleně. Nikdy, ani v noci jsem neviděl nebo neslyšel, že by spolu něco měli. Přede mnou se akorát líbali. Dost na ni žárlil. Pořád ji hlídal, aby někam nešla sama. Ale to víte, ženská... Stejně mu zdrhla.“

Pacinková to se Suchým uměla. Když na týden po anglicku zmizela a pak se – bez slůvka vysvětlení, či dokonce omluv – zase vrátila, koukal prý její amant jako sedm čertů, ale nepadlo ani slovo hádky.

29. února 1996 se den rozjel v obvyklých kolejích. Teprt spolu se Suchým zašli do krámu „U Bena“ pro dva litry jablečného vína, které spolu s Pacinkovou vypili. Pak se Teprt vydal na obchůzku popelnice a podivní milenci zůstali doma.

„Vrátil jsem se kolem půl páté odpoledne,“ vyprávěl později Teprt už v roli důležitého svědka. „Bylo zamčeno, tak jsem odemkl. Vešel jsem do bytu a viděl, že Suchý sedí v křesle. Vedle něj byla na zemi kaluž krve, na posteli zas, pod peřinou, ležela Ála Pacinková. Přestože měla celý obličej od krve, poznal jsem ji bezpečně. A taky jsem okamžitě věděl, že je mrtvá. Suchý se na mě podíval – na ten jeho pohled nikdy nezapomenu – a řekl mi: *Já jsem ji zabil. Zavolej policii.*“

Oba muži zmlkle zamířili k Benovi. O čem taky mluvit? Suchý požádal prodavačku, zda by mohli zatelefonovat na policii, že zabil svou ženu. Prodavačka později vypověděla, že na jeho nehtech viděla špatně umytou krev. Teprt koupil lahev piva, Suchý si občas lóknul a zase mlčky čekali na příjezd policejní hlídky.

DNES NEBUDU MLUVIT

Pohled na obličej Aleny Pacinkové nebyl příjemný. Rány sekerou, zejména do pravé strany obličeje, změnily lidskou tvář v kus krvavého masa. Pod peřinou, vedle těla oběti, ležela vražedná zbraň. Na podlaze zase nůž, kterým pachatel řádění sekerou vystřídal. Po činu položil ženu hlavu na přistavenou židličku, zřejmě aby krev a mozková tkáň nestékaly na lůžko.

Ještě na místě činu podal Suchý stručný

komentář: „Nasrala mě. Celý týden nebyla doma, přitom jsem ji celou oblíkl, kalhotkama počínaje... Pohádali jsme se, dal jsem jí pár facek a šli jsme spát. Kolem poledne jsem se probudil a ji ve spánku zabil sekerou.“

To byla v podstatě poslední slova Suchého k vraždě své družky. Pak využil svého zákonného práva a odmítl vypovídat před vyšetřovatelem i před soudkyní, rozhodující o uvalení vazby: „Dnes nebudu mluvit.“ Což mu vydrželo až do července 1997, kdy si vyslechl rozsudek.

„Můj názor na Suchého? Nikdo by ho neměl podceňovat. Při své zákeřnosti je nebezpečný každému,“ řekl mi při listování archivními svazky vyšetřovatel případu major Miroslav Knížátek. „Vraždu Pacinkové nepopíral, ale taky nevypovídal. Existovalo jisté nebezpečí, že později před soudem bude hájit verzi, že vraždil někdo jiný. Museli jsme proto zajistit co nejvíce důkazů. Mimo jiné svědčila proti Suchému odorologická expertiza, tedy pachová shoda mezi stopami na noži a sekerě se srovnávací pachovou konzervou obviněného.“

PONĚKUD PROŠLÁ VSTUPENKA

Znalecký posudek z odvětví soudního lékařství konstatoval 12 sečných, bodných a řezných ran do oblasti hlavy a krku. Příčinou smrti bylo rozmoždění mozku. Pitevní nález dále podpořil Suchého slova, že zabil Pacinkovou ve spánku.

Na těle oběti, především na rukou, nebyla nalezena zranění, která by svědčila o aktivní obraně napadené. Nicméně: „V průběhu celého útoku zůstalo vědomí poškozené zcela zachováno. Musela tedy agresi velmi aktivně prožívat. Nebyla jí dána šance na únik či přežití. Jednalo se o jednoznačně likvidační útok,“ píše se v závěru expertizy.

A co motiv činu? Žárlivost a vztek... Soužití mužů romského etnika se ženou majoritní „bílé“ společnosti patří u nás k málo obvyklým skutečnostem. Partnerský vztah, byť ze strany Pacinkové spíš volný a nezávislý, měl pro Suchého velkou hodnotu – byl pomyslnou vstupenkou do světa většinové komunity.

Už se asi nikdy nedozvíme, jaká slova vmetla nezkrtná Ála svému galánovi do obličeje během hádky. Aby je už nestrávil ve spánku, aby si hned po probuzení neřekl, že *to všechno* ukončí sekerou a nožem. Buď jak buď, ztrestal zhrzený Juraj zradu a urážky zcela nemilosrdným způsobem...

23. července 1997 vyslovil Krajský soud v Ostravě verdikt o výjimečném trestu a poslal obžalovaného na 22 let do kriminálu nejtěžší kategorie. Obhájce doporučil svému mandantovi odvolat se k vyšší soudní instanci. V tu chvíli si vzal Suchý poprvé za celou dobu slovo: vyspílal advokátovi nepublikovatelnými výrazy – a pak trest bez výhrad přijal.

Když ho eskorta odváděla soudní chodbou, ze světa svobodných lidí na příští dvě desetiletí pobytu za mřížemi, byl to tristní pohled... Pajdající mužík se mezi eskortujícími vazouny v modrých košilích takřka ztrácel. Malý a vzteklý vrah.

Viktorín ŠULC
Foto archiv

„V lednu 1996 mě Suchý navštívil. Známe se spolu asi deset let, jednou jsme spolu byli ve výkonu trestu a taky jsme spolu dělali krátce na dolu Odra,“ vzpomínal Lubomír Teprt, Suchého kamarád a krátkodobě i bytný. „Požádal mě, jestli bych ho nenechal

Když má kotel SPATNÝ TAH

Blbec, ten den byl od rána učiněný blbec... A to se vlastně jednalo o první pracovní den roku 1947! Pan Antonín nejprve zaspal, pak se pohádal se ženou, která mu mermomocí, navzdory neplánovanému kalupu, chtěla udělat snídani... A k dovršení všeho ten zatracený kotel nechce táhnout!

Případ s nefungujícím kotlem a atypickým palivem „Snad po těch letech můžu prozradit, že se vše událo v budově ministerstva spravedlnosti dne 2. ledna 1947 – začal pro pracovníky tehdejší kriminální ústředny poněkud zmateným telefonem.

„Chvilí trvalo, než jsme pochopili, oč jde. Jediné, co jsme jim mohli v tu chvíli poradit, bylo, aby oheň co nejdřív uhasili... A že už tam jedeme. Na tom případě jsme vlastně dělali ve třech – nějaký Lojza Pašek, potom Bohumil Novák a taky já.“

Otázka první: Kdo?

Po uhašení ohně a částečném vychladnutí kotle bylo možno odkrýt velkou plochu jeho vrchní části, zakrývajíc pohled na celou mrtvolu. Oheň nestrávil ještě tělo natolik, aby nebylo patrné, že jde o muže, oblečeného v dlouhé kalhoty a kabát. Společiv na pravém boku, levá ruka položená přes hlavu byla pokrčená v lokti, pravá ruka – vlastně už jen kosti – posloužila hlavě jako pomyslný polštář.

Dlouhý svrchník měl muž vysoko vyhrnutý směrem k hlavě, ale v tom záhada nebyla. Jak zakrátko uvedl topič s nočním hlídačem, chtěli mrtvolu vytáhnout předními dvířky, jenomže bezúspěšně.

„Naštěstí pohnuli s mužem sotva o čtyřicet centimetrů, takže jsme i tak měli dobrý přehled o původní poloze mrtvoly. Tělo jsme vytáhli horním otvorem a důkladně prohlédli topeniště... U nohou mrtvého jsme našli kulatou kapesní svítilnu, poblíž pravé ruky zas automatickou pistoli, v popelu ležely dvě vystřelené nábojnice a dvě střely shodné s ráží pistole. Dále hnědý klobouk a balíček žvýkaček gum,“ vypočítával prvotní úkony na místě nálezu major Zahrádka.

„Pak bylo nutno prohledat šatstvo mrtvého, ale o dokladech, které by nám prozradily totožnost, jsme si mohli nechat jen zdát. Suma sumárum – několik spálených papírů, ten nejmenší shořelý, ale pouhým okem beztak nečitelný, připomínal potvrzení vydávané propuštěným vězňům. V kapse byly další balíčky žvýkaček a několik drobností, silně poškozených ohněm... Na ruce měl muž dva prsteny, nic víc, nic méně.“

Otázka druhá: Jak a kudy?

Pak začali detektivové zkoumat kotel s cílem objevit, kudy se mohl dostat dovnitř živý člověk. „Současně jsme ale taky museli pořád myslet na to, jak dostal mrtvé tělo do kotle pachatel, který chtěl pomocí ohně zahladit stopy svého trestného činu!“ zdůrazňoval Zahrádka.

Dvířka v přední části kotle nepřícházela v obou případech v úvahu. Tak malým

Přitom za chvíli už začínou úřední hodiny a páni v kancelářích mají rádi ke kávičce teplíčko... Žbrblající pan Antonín otevřel dvířka kotle, aby se podíval, v čem je příčina jeho topičského nezdaru... A málem si sedl, jak se vyděsil – neboť v plamenech spatřil lidské tělo!

To byla škola!

Přeneseme se nyní v čase zhruba o padesát let později, ke stolu v jedné útulné smíchovské hospůdce, kde major ve výslužbě Jaroslav Zahrádka, bývalé eso pražské vyšetřovačky, rád vzpomínal na staré případy.

„Víte na jakých případech jsem se nejvíce naučil? Nebyly to bůhvíjak známé vraždy nebo zločiny, o kterých lidé hltali každou novinku v tisku nebo v ústním podání, ale sebevraždy a takzvaná záhadná úmrtí, která si často v Černé kronice nevyslouží ani řádku zmínky.

Jenomže policie nepracuje pro slávu v novinách a musí podobné kauzy prošetřit neméně důkladně. A věřte mi, dokázat že něčí smrt byla skutečně náhodná a nikým nezaviněná, nebo že se nejednalo o sebevraždu pachatelem fingovanou, představuje spoustu času a spoustu pracovního úsilí!“

otvorem by nedokázal prolézt ani hadí muž z cirkusu, natož aby dovnitř protlačil něco tak neforemného a nepoddajného, jako je bezvládné lidské tělo. „Proto jsme věnovali pozornost jediné možné přístupové cestě, to jest násypnému otvoru v horní desce kotle, čtverci o stranách 35 centimetrů, uzavíraném postranní deskou.“

A zde bylo korunováno úsilí mužů záko- na úspěchem! Na spodní straně uzavírací desky objevili v černých sazích otisky prstů...

Tedy sebevrah? A jak se do kotelný dostal? Rozbité okno na úrovni venkovního betonového chodníčku promluvílo na detektivy docela jasnou řečí.

Pozorná obhlídka střepů vynesla víc než pouhé zjištění, že okno bylo vyraženo zvenčí – na jednom úlomku se totiž našla použitelná daktyloskopická stopa. Navíc panoval studený leden, kolem budovy ležel napadlý sníh, vzhledem k volnu silvestrov-

ského odpoledne a novoročního dne krásně čitelný... Jasně, stopy! Stopy vedoucí od chodníčku pod oknem, přes záhon, až k železným vratům na chodník a do ulice!

„Tady jsme udělali další krok k tomu, abychom vyloučili možnost, že tělo někdo přinesl, nebo že do kotelný vstoupili původně dva živí lidé... Všechny stopy měly stejné rozměry, to jest 31 centimetrů, všechny měly jedinou směrovou polohu – od venkovních vrat k rozbitému oknu.“

Byly pravidelné, jednoduché, nic nenasvědčovalo tomu, že by se jdoucí osoba potácela nebo nesla nějaké těžké břemeno. Na některých zvlášť dobře vyznačených stopách levé nohy byl patrný shodný znak, patrně od příštítku k podrážce...

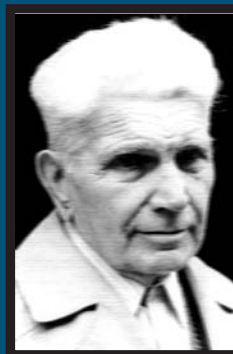
Snad mi budete věřit,“ usmíval se i po letech starý Zahrádka, „jakou jsme měli radost, když stejný markant jsme našli i na botách mrtvého, botách stejných rozměrů jako stopy! Dalšími střípky do mozaiky při-

propuštěného vězně, podařilo se dokonce rozluštit i jméno: Stanislav Novák. Jméno člověka, který musel mít ke kotelně nějaký vztah, vždyť se tady dokonale vyznal...

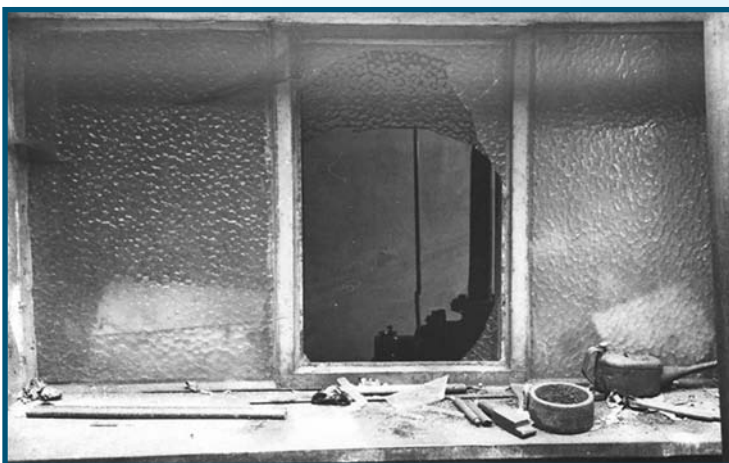
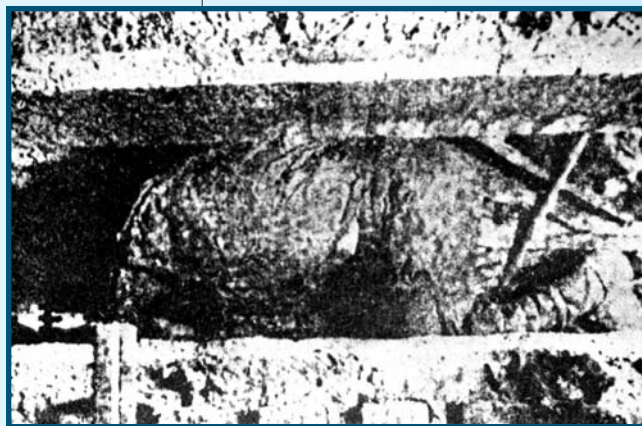
Vrata z ulice už musel přelézat s jasným úmyslem a cílem, to jest nevstoupit do nového roku jako živý, s osobními a pracovními předsevzetími – ale vše skončit, symbolicky s odcházejícím letopočtem!

Topič Antonín se změnil v nálezce na svědka, o jednom takovém Novákovi totiž věděl. Ještě nedávno tu jako vězeň vypo- máhal a po propuštění přišel pana Antonína dokonce navštívit. Byl prý ale skleslý a smutný – svoboda mu nějak nezachutna- la, se spoustou věcí si nevěděl rady, měl snad i nějakou citovou bolístku. Co hůř, neviděl změnu k lepšímu a několikrát zopa- koval, že by si nejradší něco udělal, že už chce mít od všeho pokoj...

„Pochopitelně jsme zašli i za rodiči Stanislava Nováka,“ končil Zahrádka svoje vzpomínání. „O synovi už řadu let ne- věděli. Vysvětlovali si to všelijak – v mládí prý Stáňa utrpěl několik vážných úrazů na hlavě a důsledkem toho se u něj projevovaly i duševní poruchy. Když s ním naposle- dy hovořili, přiznal se jim, že je nešťastný,

Major
Jaroslav Zahrádka

spěli soudní léka- ři – smrt nastala rozmožděním mozku po střelné ráně, k ohoření těla došlo až po- smrtně.“

Otázka třetí: Proč?

Další experti v oboru krimina- listických technik zkoumali shořelý papír. Skutečně šlo o potvrzení

že se snaží obnovit známost s jistou J., která ho však odmítla...

Když jsme rodičům ukázali ústřížky z oděvu a boty mrtvého, začali slzet. Bylo jim chudákům jasné, že se synem se už na tomto světě nesetkají. Poslední slovo měl daktyloskop a balistik. Otisky prstů v rejst- říku souhlasily s otisky na skle a v sazích kotle. Zkoumání pistole, nábojnic a střel potvrdilo, že touto zbraní spáchal nešťastný Novák sebevraždu...

A tak jsme mohli případ, zprvu tak záhadný a složitý, s klidem uzavřít.“

Viktorín ŠULC
Foto archiv autora

Film

Mezi krvákem a zpytováním duší

Filmový režisér Julius Ševčík se nepochybně domníval, že má u diváků předem vyhráno, když do svého chystaného snímku získá herečku, jež se od mládí za-

slouženě těšila popularitě komičky a pak ji ještě zmnožila tím, když se stala paní prezidentovou Havlovou. Malý český člověk lne k celebritám, ale dovede se k nim chovat i dost nelítostně, podporován bulvárem. Dagmar Havlová (dívčím příjmením Veškrnová) by o tom mohla vyprávět, své nové role po návratu k herectví volí proto střídme a uvážlivě, a jestli kývla na nabídku hlavní ženské role v thrilleru Normal, pak asi příběhu a režisérovi pravdu věřila. Natáčení snímku se protahovalo, nakonec trvalo s pauzami dva roky a zvěsti, jež uvedení do kin předcházely, vzbuzovaly značnou zvědavost.

Zvědavost pominula premiérou, zůstávají ale rozpaky. Film Normal je efektní a rozhodně atraktivní, nicméně sliboval asi větší hloubky, než jakých se jeho divák nakonec dohledá. Autentických příběhů sériových vrahů už svět viděl hodně, nad otázkou o čem spíše nabývá vrchu dotaz neméně zásadní – jak? A tady se vnímavému divákovi během promítání vnukají určité výhrady, jež s koncem neopominou. Odnášíme si je domů.

Scénář nás vrací na přelom dvacátých a třicátých let minulého století. Nacismus v Německu nastupuje a sílí a před soudem se ocitá pětadvacířetiletý kriminálník Peter Kurten. Muž, který poprvé vraždil na školním výletě, když mu bylo devět, a než ho postavili před tribunál naposledy, měl už odsezeno třicet roků za loupeže a násilí. Žalován byl za devět dokonáných mordů a patnáct pokusů o ně, vedle toho za další „prkotiny“. Dostal devět trestů smrti, užil si ovšem jen jednoho. Jak jinak. A před popravou si nechal udělat manikúru...

Ve filmu Normal ho skvěle ztělesnil Milan Kňažko, jehož výkon maně upomíná na úsporné herectví Anthony Hopkinse coby kanibala Lectera. Dagmar Havlová přesvědčivě hraje jeho milující manželku, jež neměla o mužově „vedlejšíku“ potuchy a do poslední chvíle věří v jeho nevinu. A vrcholný trojlístek dotváří

Pavel Gajdoš, hrající Kurtenova nadšeného obhájce, jenž svůj úkol chápe nejen jako snahu odhalit motivace šílených činů, ale pochopit i obecněji více z podstaty zla.

Film (česko-makedonská koprodukce) je natočen s mimořádným nasazením a poctivostí, nešetřilo se v ničem. Úžasná je kamera (mexický režisér Antonio Riestra) i děj vpravdě dotvá-

řející hudba (Jan P. Muchow, nápaditě pracující s dobovými motivy). Co tedy vede k výhradám? Hlavně asi pocit jisté rozpolcenosti: nerozhodnosti tvůrců, zda chtějí natočit dramatický thriller anebo spíše hlubokomyslnou sondu o temných hlubinách lidské duše. Jako by usilovali o obě a nakonec nevzniklo ani jedno, ani druhé. (jjv)

Televize

ZMRTVÝCHVSTÁNÍ ČESKÉ DETEKTIVKY?

Záplava americké seriálové produkce detektivek (anebo z žánrového hlediska spíše kriminálek) sice na českých obrazovkách trvá, ale občas se už zabýváme na časy tuzemské: čeští kriminalisté a zločinci se vracejí! Nova se u diváků solidně zapsala velkoměstskou sérií Kriminálka Anděl, jež se dočká druhé řady, a v době historicky dohledné by měla ze stadia scenáristických příprav dospět do natáčecí fáze také Kriminálka Modrava. Chystají ji scenárista (a dramaturg) Miroslav Vaic spolu se zkušeným režisérem a producentem Jaroslavem Soukupem a hodlají se v ní vydat na český venkov. I tam se totiž nabízí řada atraktivních témat a napínavých příběhů...

Koncem dubna potěšila své diváky i Česká televize, když v čestném vysílacím čase (neděle ve dvacet hodin, lepší hodina pro premiéry není) nasadila detektivní film Hrobník. Scenárista Viktorín Šulc se v příběhu inspiroval už pozapomenutou kauzou mnohonásobného vraha (a doživotního odsouzence) Roubala, odpíchl se však k svěbytnému dramatickému příběhu, jenž se vystříhal popisnosti i přílišného lpění na detailech a na půldruhé hodiny přilepil diváky do křesel. Kdyby šlo o film pro kina, asi by mu ctěná česká kritika věnovala podstatně větší pozornost a zasloužený aplaus, ale televizní novinky se recenzují jen sporadicky, se špatně zakrývaným zíváním. Hrobník si ovšem prezíravost nezasloužil.

Už proto, že se ho ujal režisér Dušan Klein, ježž možno dnes označit za doyena české filmové detektivky. V první řadě Šulcův příběh dobře obsadil, to je vždycky základ úspěchu. Nebál se třeba do role vraha angažovat – takzvaně proti typu Tomáše Töpfera – jenž vskutku té odporné lidské zrůdě vdechl i zvláštní lidský rozměr – jakkoli i z něj mrazilo.

Vynikající je tým kriminalistů, kteří na vyšetřování série vražedných zmizení zazobaných podnikatelů pracují: vlastně, vrátil se na obrazovky po úspěchu filmu Škodná, jen ho opustila Dagmar Bláhová a doplnila nová šéfká ztělesněná velmi věrohodnou Veronikou Freimanovou. Starší generaci kriminalistů zastupuje Oldřich Vlach coby kapitán Políčko, dravé mládí pak Lucie Zedníčková a Petr Štěpán. Proti nim se ocitá ve vynikající kreaci manželky zmizelého podnikatele Sojky Vilma Cibulková, jež se na dost dlouho ocitá v nezáviděníhodném postavení hlavní podezřelé. Velmi životnou postavíčku bulvárního televizáka s nevybíranými manýrami vystříhl Miroslav Etlzer. Ale i do epizodních rolí obsadil zkušený režisér Klein dobré typy a herecké profesionály (na dávné herecké začátky si vzpomněl i dramaturg filmu Jiří Bednář).

Příběh má logickou stavbu, diváka nevedí za ručičku, ale ani za nos. Napětí dávkovaně graduje, nechybí ale ani střípek černého humoru a šmak člověčenství.

A závěrečná pointa nese namísto kýžené jiskry naděje neveselé, leč vpravdě reálné poselství.

Jestli se čtyřlenný televizní detektivní tým dočká dalšího příběhu, máme nač se těšit. (–čk)

Kniha

PŘIJDE PO OCHLAZENÍ ZIMA?

Děj se rozjíždí velkoryse, třebaže v teritoriu českým čtenářům poněkud odlehlém: v Bělorusku, kde vypuká revoluce, již ovšem starší bratr z východu rázně zatne tipes a zemi obsadí. Osvědčený scénář, jenže svět se změnil... Evropa i zámoří jsou na nohou a tlak na okupanty sílí, jenomže... Jenomže oni mají silný trumf: kohoutky na tranzitních plynovodech. Mrzne jen praští a Evropa klepe kosu u chladnoucích radiátorů. Zásadové, když člověku mrzne nos a zebou nohy, je ctnost ošemetná...

Že nám tahle situace něco připomíná? Nu, začátkem roku jsme prožili něco obdobného, třebaže nikoli v podobě natolik vyhrocené.

A skoro současně vydalo nakladatelství Prostor románový thriller Ochlazení, jehož 360 stránek zaskočilo čtenáře svou zralou literární kvalitou i šířavou aktualností. Podepsaný (debutující?) autor Daniel Wolf se rázem stal tuze žádoucí figurou, leč nakladatel musel žadatelům o rozhovor s politováním sdělit, že jde o pseudonym. A nikoli jen o reklamní trik: ať už se pod oním jménem skrývá kdokoli, nehodlá svou identitu vzápětí odjavit a sklízet ovace. Rozběhly se dohady

a spiklenecké pomrkvání zasvěcenců, leč Daniel Wolf zůstal v konspiraci.

Jeho hrdina, český špión Josef Karásek (postmoderní paralela Josefa K.) se vydává po stopě podivných událostí a zajímavých lidí, díky nimž by se možná dala klesající teplotní evropská křivka zarazit a obrátit k normálu: jenže propletenec vztahů a událostí je vždy složitější, než se jevil původně, tajný agent Karásek se tryskem přesouvá mezi Spojenými státy, Jeruzalémem i Moskvou a čtenář zálibně sledává, že si autor tamní realie necucá z prstu. Naopak, že se ve velkém světě docela vyzná, a že mu asi nejsou cizí ani reálné zákulisí a metody tajných služeb. Podezření, že náš krásný nový svět zná pojem soukromí jen jako dávnou vzpomínku, se sarkasticky v ději naplňuje velmi autenticky působícími přepisy odposlouchaných rozhovorů...

Ochlazení je politický sci-fi thriller, jenž rozhodně nenudí ani neposluhuje. Až dosud jsme tenhle nelehký žánr znali převážně jen z anglosaských luhů a hájů, teď tedy má česká literatura Daniela Wolfa a v něm talent, jaké se ani dnes nelhne na běžícím páse. (jjv)

DOMESTIC VIOLENCE EXPERTS INTERNATIONAL MEETING

I zástupci Městského ředitelství policie Ostrava byli pozváni k prezentaci zkušeností na mezinárodním setkání expertů, zabývajících se problematikou domácího násilí. **Excelentní akce nesla název „Domestic Violence Experts International Meeting“, proběhla v Praze ve dnech 21. a 22. dubna 2009.**

Zkušenosti i nové poznatky přijelo do Prahy načerpat či předat 23 představitelů bezpečnostních sborů z 16 evropských zemí (Irsko, Finsko, Holandsko, Lucembursko, Francie, Estonsko, Kypr, Dánsko, Německo, Bulharsko, Rakousko, Slovensko, Slovinsko, Švédsko, Španělsko, Chorvatsko). Významnými přispěvateli byli zajiště prezidentka Bílého kruhu bezpečí, Mgr. Petra Vitoušová, vedoucí katedry společenských věd Policejní akademie České republiky doc. PhDr. Ludmila Čírtková, Csc., zástupci intervenčního centra, soudu i státního zastupitelství. Kromě ostravských policistů přijeli prezentovat své zkušenosti také brněnští kolegové. Právě v Ostravě a Brně existují speciální týmy policistů, které aplikují vykázaní a řeší problematiku domácího násilí.

Organizátorem zdařilého setkání bylo Ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky. Meeting proběhl v rámci předsednictví České republiky v Radě Evropské unie. **Přínosnou akci zahájil policejní prezident brig. gen. Mgr. Oldřich Martinů**, který svým projevem dal jasně najevo, že závažné protispolečenské jednání v podobě domácího násilí nebudeme tolerovat. Nebezpečné protipráv-

ní jednání je a bude detekováno i razantně řešeno. Hlavní smysl akce, poskytnutí kvalifikované pomoci oběti, **vyjádřil v úvodu také ředitel Ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky, plk. Mgr. Petr Sehnoutka.**

Identifikace, a především řešení problematiky domácího násilí je pro vedení Krajského ředitelství policie Severomoravského kraje zásadní. O tomto faktu svědčí nejen **přítomnost krajského ředitele plk. RNDr. Jaroslava Skřičila, přímo na mezinárodním setkání**, ale například také proběhnuvší akce k řešení domácího násilí právě pod záštitou plk. RNDr. Skřičila.

V listopadu 2008 se v Ostravě uskutečnil odborný seminář „u kulatého stolu“ na téma domácího násilí. V červnu proběhla v Ostravě též mezinárodní konference k předmetnému tématu.

Faktu, že se v Ostravě daří řešit případy domácího násilí, nasvědčují nejen statistická data, ale i současný funkční model speciálního týmu. Prezidentka Bílého kruhu bezpečí nazvala Ostravu jakousi laboratoří, kde již v roce 2003 začal vznikat způsob fungující spolupráce i řešení domácího násilí. V této době nebyl dosud zákonem stanoven pojem domácího násilí a neexistovalo speciální ustanovení trestného činu. V Ostravě vzniknuvší manuál byl později aplikován v Ústí nad Labem i Brně. Podpoříme-li funkčnost modelu statistickými čísly, může-

*Prezidentka Bílého kruhu bezpečí
Mgr. Petra Vitoušová*

me říci, že v roce 2007 bylo vykázáno v České republice celkem 862 osob ze společného obydlí. V Moravskoslezském kraji to bylo celkem 213 osob a v Ostravě pak celá čtvrtina – 47 vykázaných osob. V roce 2008 bylo celkem vykázáno 679 lidí, v Moravskoslezském kraji 110 osob a ostravští policisté vykážali zhruba celou třetinu, tedy 35 osob.

Organizátoři překrásné akce zásadně napomohli počátku nadnárodní spolupráce evropských policejních sborů v boji s domácím násilím. Cílem nás všech, bez ohledu na národnost, je samozřejmě eliminace jakékoliv následné traumatizace oběti i poskytnutí vyčerpávajícího servisu ohrožené osobě. Je víc než jasné, že mezinárodní zkušenosti získané v průběhu setkání výrazně přispějí k řešení závažného protispolečenského jednání, kterým domácí násilí bezesporu je.

Organizátorům děkujeme za extrémně zdařilou akci a těšíme se na další!

por. Bc. Gabriela HOLČÁKOVÁ
komisařka
Foto P ČR

	etiopská řeka	ruský zápor	splátka dluhu	První tajenka		česká televize	ženské jméno	mistr ostrého meče	chemická značka actinia	orientální chrám		dochuco- vat pokrm	slavistický stadion	klepy
ne sem					na žádné místo						tělocvičný prvek			
jídelníček					naděšené uvítání žlutohně- dé barvivo						patro na mlatě Druhá tajenka			
trénovat tělo na zimu									grimasa druh ořechů					
	nejinak	peruánský indián odporova- cí spojka					úmrtí	dřevěný prach slosování						
asijský nájezdník						organizač- ní předpis chobot- natci							dámský klobouček	jedovatý strom
anýzový likér					vruboun druh úcesu							zde zdrhova- dla		
předložka			pozice jedovatý hřib							starořecký bajkař brambor. moučka				
	téměř	odpadní sítko vězení (hovor.)							usazenina kaolinu hebká textilie					
špeky								lyžařská perma- nentka překážet						
kruto- vládci							předsunuté hlídky franc. malíř						plazi	svrchova- né území
slezské město						lakotné hromadění druh boro- vice						zkr. Hor- ské služby ruská měna		
jitro					brát zespodu nájemné									
označení českých letadel			udělat africký stát							nuzná značka čerpacích stanic				
	latinsky „a“	cembalo drahé kameny							ochoz atletické náčiní					
střešní krytina								tuhá kázeň hospodář. budova					při- hlízející	nasycené uhlo- vodíky
nosnosti lodí							část zem. kúry ženské jméno					latinská předložka německy „mnoho“		
	tavicí zařízení smeták					nesnížit cenu klid zbraní								
polévkové koření					americký norek popěvek					plísňový sýr předložka				
středová čára				pohodlní					velká vodní plocha					
prášek v květu				rýžová kořalka				jamky						

Policista
6/2009
Křížovka
soutěžní kupon

Řešení zasílejte na adresu redakce nejpozději do 30. června 2009

Řešení z č. 4/2009 1. NEBER SI TO OSOBNĚ 2. HŘÍŠNÍCI A SVĚTCI
3. ZLOMENÁ PŘÍSAHA

Ze správných odpovědí jsme vylosovali:

Karel Mikuláš, Plzeň; Rudolf Vysoký, Praha; Jaroslav Máslík, Cvikov.

Všem vylosovaným blahopřejeme a zasíláme knižní odměnu!

Sobotní prosincové ráno. Za okny panelákového bytu fučel vítr, drobně sněžilo, zkrátka počasí, kdy je nejlepší zůstat doma pod peřinou a dívat se na panáčky v televizi. O tom byl přesvědčen třicetiletý, téměř sedm let ženatý Václav Kňour, ne však jeho drahá polovice Marcelka.

„Jenom bys ležel a válel se v posteli. Dohodli jsme se, že dnes zajedeme za mámou, tak si nějaké výmluvy na počasí odpusť a koukej sebou hodit. Nemusíš se bát, v autě na tebe větříček foukat nebude.“

„Pojedeme k ní na Vánoce, snad nemusíme jezdit každých čtrnáct dní a dnes, když je takové počasí...“

„Nech toho,“ okřikla Marcelka manžela. „Když jsi líný řídit, tak si k volantů sednu já.“

„No to ani náhodou,“ odmítl návrh Václav. „Jezdíš dvacítkou, to bychom těch pětadvaceti kilometrů jeli do Vánoc. Na to nejsem zvědavý.“

Šťouchali se až do půl desáté, když Václav usedl za volant patnáctileté škodovky a Marcelka se jako kvočna usadila vedle něho a samozřejmě, jak bylo u ní zvykem, pusinku nezavřela.

Sotva vyjeli začala. „Až budeme u mámy, tak jí koukej pomoci a netvař se při tom jako vždycky.“

„Jak se tváříš vždycky?“

„Ty jsi mi neřekla, že babička dělá kurz sebeobranu pro seniory!“
Evžen DAVID

„Neochotně a dáváš najevo, jak tě to obtěžuje.“

Václav stisknul rty, zrudnul a začal recitovat. „Venku slota, nevlídnou. Chalupy se mrazem krčí, sněhu až ke střeše naváto. Na pociestného v autě kde-kdo vrčí, to je radost k zbláznění.“

„Nech si ty impertinence,“ zvedla hlas Marcelka. „To jsi celý ty. Každou radost mi zkazíš, urážet – na to jsi kadet. A žádná slota není. Slota vypadá jinak.“

„Jo? Jak podle tebe slota vypadá? Ty tomu rozumíš?“

„Ne. Já podle tebe nerozumím ničemu. Já jsem ta blbá, zato ty jsi génus.“ Výměna názorů pomalu a jistě dostávala gradaci a když Václav řekl:

„S hloupostí i bohové bojují marně,“ mělo to stejný účinek, jako kdyby do hořícího plamínku přisypal střílný prach.

Samozřejmě, takový střet názorů v diskusi o ničem nejen vyčerpává, ale také odvádí pozornost. V případě Václava a Marcelky to bylo obzvláště nebezpečné – jeli autem.

Přišlo to, když ujeli něco málo přes třicet kilometrů. Škoda Favorit se skutálela ze sedmi metrové stráně, a když se zastavila, byla koly vzhůru. Shodou náhod řidička v protisměru jedoucího auta viděla krkolomnou cestu zdivočelého Favorita. Zastavila, zavolala policii, hasiče a záchrannou službu a pak opatrně sestoupila z náspu. To už se manželé Kňourovi dostávali z vozidla ven. Povedlo se. Ruce a nohy jim sloužily, pár boulí, odřenin a šok, který zavřel pusy i paní Marcelce. Ne však nadlouho. Než přijeli policisté otrnulo jí a zcela ji ovládla myšlenka vysvětlit mužům zákona, jaký je manžel hňup, když dokáže havarovat na rovném úseku silnice, kde není žádný provoz.

„Vy jste řídil?“ oslovil Václava starší tělnatý policista.

„Ano.“

„Co se stalo?“

„Žena mi nadávala, trochu mě to rozhodilo...nedával jsem pozor...“

„Nesoustředil jste se na řízení,“ povzdechl policista. „Hlavně, že se vám nic nestalo.“

„Ale zničil auto. Podívejte se jak vypadá,“ zaječela paní Marcelka. „Já mu říkala, budu řídit – to ne. Že bychom jeli až do Vánoc, a teď to má. Já jezdím opatrně, já ano, ale můj drahý to říct o sobě nemůže. Už kolikrát platil pokutu, určitě ho vedete v evidenci potrestaných řidičů.“

„Platil jsem jenom dvakrát,“ špitl zaraženě Václav a zadíval se na svou ženu, jako kdyby ji viděl poprvé v životě.

Josef KRATOCHVÍL
Ilustrace Kristina POKORNÁ

OTÁZKA:

Obsahuje registr řidičů evidenci všech spáchaných přestupků proti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích?

1. ano
2. všech od pokuty 1 000 Kč nahoru
3. všech od pokuty vyšší jak 2 000 Kč

Řešení zasílejte na adresu redakce nejpozději do 30. června 2009
Řešení z č. 4/2009 zní:

Institut vykazání pachatele domácího násilí z bytu nebo domu podle §§ 21a a násl. z.č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, je oprávněným netrestní povahy, ale prověřování pro podezření ze spáchání tr. činu např. ublížení na zdraví, omezování osobní svobody a dalších nebo přestupku proti občanskému soužití, se jím neruší. Vykazání je preventivním opatřením, které výrazně zasahuje do občanských práv a svobod. Správná odpověď je č. 1.
Ze správných odpovědí jsme vylosovali: Josef Hájek, Hodonín; Michal Řeháček, Jesenice u Prahy; Martina Šulová, Český Krumlov.

Všem vylosovaným blahopřejeme a zasíláme knižní odměnu!

deset minut s
POLICISTA §
Kupon č. 6/ 2009

Již po šesté byla Cena Salvator – Cena hejtmana Zlínského kraje udělena lidem, kteří se podíleli na záchraně života, zdraví nebo majetku. Slavnostní galavečer proběhl na Malé scéně ve Zlíně 16. dubna. Sešli se na něm nominovaní z řad občanů Zlínského kraje a složek Integrovaného záchranného systému, kteří byli na Cenu Salvator navrženi svými blízkými nebo známými v průběhu února. Volba oceněných probíhala v březnu – v kategorii Občan vybrala veřejnost, v ostatních kategoriích nezávislá komise.

O Ceně

Cena Salvator je tradiční ocenění za mimořádné činy z oblasti ochrany života, zdraví, majetku a bezpečnosti obyvatel. Je každoročně udělována občanům, organizacím a členům Integrovaného záchranného systému Zlínského kraje, kteří své záslužné činy vykonali v průběhu uplynulého kalendářního roku.

Projekt je organizován studenty Fakulty multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně ve spolupráci se Zlínským krajem.

Projekt je organizován studenty Fakulty multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně ve spolupráci se Zlínským krajem.

V kategorii Občan byl oceněn **Marek Frůka** z Veselé za záchranu dvou mladých lidí, kteří by jinak uhořeli v havarovaném automobilu. Mladý život zachránil i hasič **Tomáš Janíček**, který ztlumil vlastním tělem pád sebevraha ze sochy vysoké šest metrů. Zraněnému motocyklistovi pomohli

Tomáš Hájek, policista z Morkovic, oceněný v kategorii Policista

Marian Kotas, strážník Městské policie Zlín, oceněn v kategorii Ostatní složky IZS

Martin Horňák, dobrovolný hasič z Holešova, oceněn v kategorii Dlouhodobá činnost

policisté **Tomáš Hájek** a **Zuzana Bartošová**, odborně se postarali zejména o jeho amputovanou nohu. Zdravotníci **Martina Stašková** a **Petr Pašuth** byli oceněni za zvládnutí komplikovaného porodu koncem pánevním – na svět tak přivedli zdravou Nellinku přímo v sanitce při převozu rodičky do nemocnice. Za dlouhodobou činnost získal Cenu hejtmána Zlínského kraje nadporučík **Martin Horňák**, zejména za svou obětavou práci ve vedení jednotky dobrovolných hasičů Holešov, která je v počtu výjezdů díky jeho přičinění raritou v celé České republice. V nové kategorii letošního ročníku – Ostatní složky Integrovaného záchranného systému – byla

cena udělena strážníkům Městské policie Zlín – **Marianu Kotasovi**, **Martinu Kovaříkovi** a **Radku Kozubkovi** za nesnadný zásah při záchraně mladé ženy ze sloupu elektrického vedení.

Ocenění dostali skleněnou plastiku, která byla vyrobena speciálně pro šestý ročník Ceny Salvator a je inspirována majákem, symbolizujícím pro letošní rok záchranu života a zdraví. „Cena se skládá ze zužujícího se podstavce, který je uvnitř prosvícený červenou barvou. Korunka má tvar křišťálové zkosené koule, na které je vypískováno jméno vítěze. Inspirovala jsem se pruhovaným červeno-bílým majákem a použila červené prstence, které obepínají základní tvar ceny,“ říká designérka ceny Jana Mikulíková, studentka Průmyslového designu na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně.

Představení nominací a vyhlášení výsledků v jednotlivých kategoriích oddělovaly scénky doprovodného programu. Diváci tak měli možnost vidět netradiční vystoupení

Vyhlášení výsledků v jednotlivých kategoriích odděloval doprovodný program

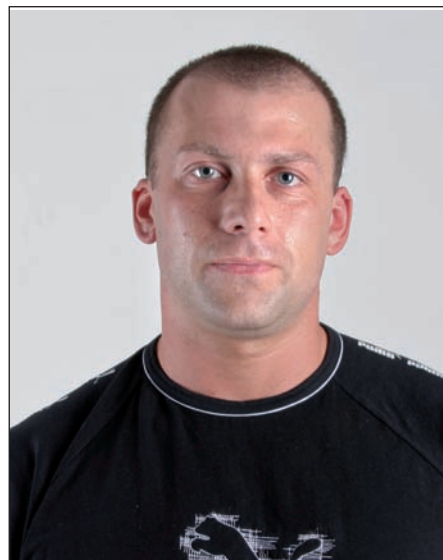
Zuzana Bartošová, policistka z Morkovic, oceněná v kategorii Policista

Martin Kovařík, strážník Městské policie Zlín, oceněn v kategorii Ostatní složky IZS

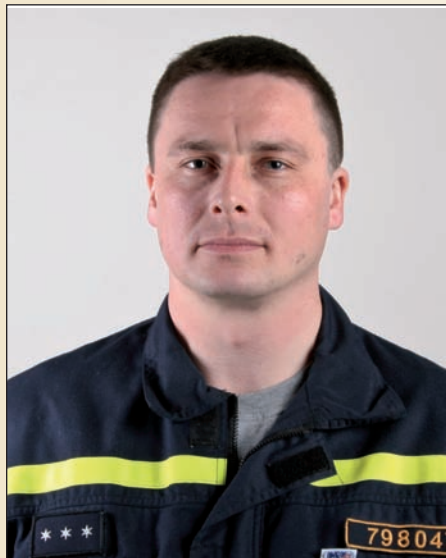

Petr Pašuth oceněn v kategorii Zdravotník

Marek Frňka z Veselé, oceněn v kategorii Občan

Tomáš Janíček ze stanice Valašské Klobouky, oceněn v kategorii Hasič

historického šermu, ukázkou bojového tance Capoeira nebo tanec symbolizující soupeření s přírodním živlem.

Celý projekt Cena Salvator včetně Dne Salvatora je organizován studenty Fakulty multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, pod záštitou hejtmana Zlínského kraje MVDr. Stanislava Mišáka.

„Považuji za důležité ocenit činy, které zabránily neštěstí a vedly k záchraně života, zdraví nebo majetku. Každý, kdo něco takového dokázal, si zaslouží naše uznání. To se netýká jen vítězů jednotlivých kategorií, ale také všech nominovaných i všech těch, kteří nebyli součástí této ceny, a přesto nezištně pomohli. Za to jim patří díky a Cena Salvator je jedním ze způsobů, jak poděkovat,“ uvedl hejtmán Stanislav Mišák.

Seznam a činy oceněných, kteří získali Cenu Salvator 2008

Občan

Marek Frňka z Veselé pomáhal při vážné dopravní nehodě, která se stala 10. prosince 2008 v Zašové. Přenesl do bezpečné vzdálenosti chlapce, který ležel u nabouraného vozu. Poté vypáčil dveře a dostal do bezpečí také řidiče, který byl v hořícím automobilu zaklíněný. Bez pomoci Marka Frňky by oba zranění uhořeli.

Hasič

nstržm. Tomáš Janíček ze stanice Valašské Klobouky se zúčastnil 28. prosince 2008 záchrany sebevraha v Brum-

Radek Kozubek, strážník Městské policie Zlín, oceněn v kategorii Ostatní složky IZS

vě-Bylnici. Osmnáctiletý mladík vylezl na vrchol sousoší Nejsvětější trojice a skočil z výšky šesti metrů. Tomáš Janíček neváhal a vlastním tělem ztlumil jeho pád. Tím zachránil jeden mladý život.

Zdravotník

Martina Stašková z Uherského Hradiště a Petr Pašuth z Traplic pomohli na svět malé Nellince. Narodila se přímo

Skleněná plastika vyrobená speciálně pro Cenu Salvátor 2008

Martina Stašková oceněna v kategorii Zdravotník

v sanitním voze při převozu maminky do nemocnice. Situaci ztěžoval akutní stav rodičky a složitý způsob porodu koncem pánevním. Holčička vážila 2850 g a měřila 46 cm.

Policista

pprap. Tomáš Hájek a nprap. Zuzana Bartošová z Obvodního oddělení Morkovice zasahovali u nehody motocyklu a osobního automobilu. Zraněnému řidiči motocyklu se správně postarali o amputovanou část jeho levé nohy. Poté jej zabalili do hliníkové termoizolační folie a udržovali jej při vědomí do příjezdu rychlé záchranné služby. Přivolaný lékař pacienta pouze nechal transportovat vrtulníkem do nemocnice.

Ostatní složky IZS

Strážníci Městské policie Zlín Marian Kotas, Martin Kovařík a Radek Kozubek zachraňovali mladou ženu, která seděla na sloupu telefonního vedení na ulici Světlov. Strážník Kotas za ní vyšplhal a zajistil se ke sloupu, jeho kolegové k nim přistavili zapůjčený žebřík. Žena odmítala slézt, proto ji Marian Kotas uchopil v pase a zhoupal se s ní na laně k žebříku.

Dlouhodobá činnost

nprap. Martin Horňák z Holešova je velitelem jednotky dobrovolných hasičů Holešov. Díky jeho neúnavné práci a snaze jezdí tato jednotka k mnoha zásahům, přestože za svou činnost není honorována. Dále je pan Horňák příslušníkem Hasičského záchranného sboru Zlínského kraje a členem krizového štábu města Holešova.

dl –

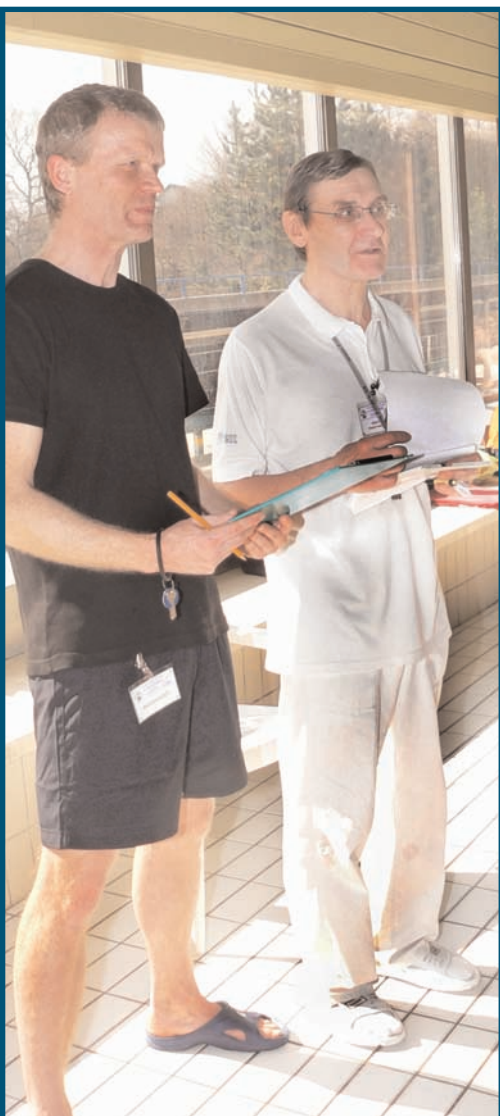
Foto Václav ŠEBEK a archiv

PLAVCI

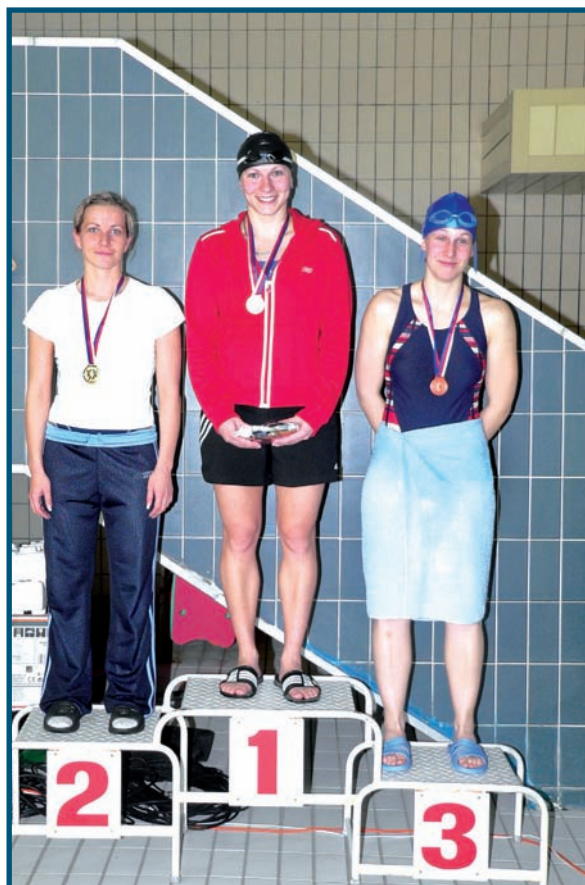
se španělským směrováním

Počátkem jara se v plaveckém bazénu Klíše v Ústí nad Labem konalo – ve spolupráci s Centrem sportu MV a za finanční podpory Unitop ČR – policejní Mistrovství ČR v plavání.

Bezmála stovka závodníků zápolila v 10 individuálních plaveckých disciplínách a ve 2 štafetových soutěžích. „Ve hře“ byly nejen tituly domácích šampiónů, ale také nominační místa v reprezentačním policejním týmu. Ten se chystá v červenci do Španělska na obdobné mistrovství v plavání, ale v evropské konkurenci.

Policisté ČR v činné službě tam budou čelit profesionálním a poloprofesionálním plavcům, kteří jsou zařazeni

do sportovních center policejních složek Evropy. Mezi česká želízka v ohni – na zdejší plavecké „půdě“ stalo se zřejmým – patří např. Lenka Trčková, Andrea Zátopková, Jaroslav Musil nebo Michal Špaček.

/red/
Foto Václav ŠEBEK

I v roce 2009 pokračuje úspěšná náborová kampaň, která se i nadále nese v duchu hesla „Pomáhat a chránit“.

Jen za minulý rok bylo přijato 3 782 policistů, což je v porovnání s rokem 2007 markantní nárůst o celých 57 %. Byli bychom rádi, kdyby se nám letos podařilo tato čísla překonat a veřejnosti nadále přinášeli informace o zdařilém pokračování reformy **Policie ČR**, modernizaci policejních služeb, používání moderního technického vybavení a obnově vozového parku.

Pomáhat a chránit

Náborová kampaň 2009